

2017

INFORME ANUAL

Caixa de Crèdit dels Enginyers Societat Cooperativa de Crèdit, Caixa d'Enginyers, es va fundar l'any 1967. Figura inscrita en el Registre Especial del Banc d'Espanya amb el número 3.025. Inscrita en el Registre de Cooperatives Central amb el número 14.651 clau 1698-SMT del Ministeri de Treball. Inscrita en el Registre Mercantil de Barcelona, foli 1, tom 21.606, full B-25.121, inscripció 1a. Caixa d'Enginyers és membre del Fons de Garantia de Dipòsits. Caixa d'Enginyers té atorgada la condició d'Entitat Dipositària de Fons d'Inversió Mobiliària. Caixa d'Enginyers té atorgada la condició d'Entitat Dipositària de Fons de Pensions. Caixa d'Enginyers és membre de la Unió Nacional de Cooperatives de Crèdit (UNACC). Caixa d'Enginyers és membre d'AIAF Mercat de Renda Fixa SA. Caixa d'Enginyers és participant directe en TARGET2-Banc d'Espanya. Caixa d'Enginyers és entitat participant a Iberclear. Caixa d'Enginyers és col·laboradora en el programa d'Emissions de Deute de la Generalitat de Catalunya. Caixa d'Enginyers és membre liquidador de MEFFRepo. Caixa d'Enginyers és membre de Spainsif – Fòrum Espanyol d'Inversió Socialment Responsable. Caixa d'Enginyers és membre d'European DataWarehouse GmbH, la base de dades europea d'informació d'emissions de titulització.

El Consell Rector convoca l'Assemblea General Ordinària dins del primer semestre natural de l'any mitjançant anunci publicat en premsa d'àmplia difusió en l'àmbit d'actuació de l'Entitat. En aquesta Assemblea es tracten els temes següents: examinar la gestió social, aprovar els comptes anuals i resoldre sobre la distribució d'excedents o, si escau, sobre la imputació de pèrdues, igual que per establir la política general de la Cooperativa de Crèdit, sense perjudici de poder incloure en el seu ordre del dia tot tipus d'assumptes relacionats amb el funcionament de la Cooperativa. Amb caràcter extraordinari, el Consell Rector pot considerar convenient la convocatòria de l'assemblea extraordinària.

Domicili social: Via Laietana, 39 · 08003 Barcelona
Número d'Identificació Fiscal: F-08216863
Telèfon: 93 268 29 29
Fax: 93 310 00 60
Internet: www.caixa-enginyers.com
Correu electrònic: contacti.CdE@caixa-enginyers.com
SWIFT: CDENESBB

1. Carta del President.....	4
2. Carta del Director General.....	6
3. Principals indicadors	8
4. Entorn i regulació	12
4.1 Entorn econòmic	13
4.2 Entorn bancari	17
4.3 Entorn regulatori.....	20
5. Estratègia.....	23
5.1. Presentació.....	24
5.2. Missió, visió i valors	26
5.3. Pla Impulsa	27
5.4. Exàmen estratègic 2017	28
6. Nosaltres	35
6.1. Govern corporatiu	36
6.2. Servei als socis	46
6.3. Acció social	66
7. Gestió del risc	72
7.1. Introducció	73
7.2. Principis generals	73
7.3. Sistema de Gestió del Risc	74
7.4. Marc d'Apetència pel Risc	74
7.5. Risc de crèdit i de contrapart	74
7.6. Risc estructural de tipus d'interès	77
7.7. Risc estructural de liquiditat.....	78
7.8. Risc de mercat.....	79
7.9. Risc operacional.....	79
7.10. Risc reputacional.....	80
7.11. Solvència	81
8. Informe financer	82
8.1 Informe de l'activitat	83
8.2 Resultats	97
9. 50 Aniversari	101

El 2017 no ha estat un exercici fàcil, però l'hem afrontat de la manera que ens caracteritza: amb prudència, mesura i temperància, preservant sempre el nostre enfocament de gestió del risc en tot moment.

JOSEP ORIOL SALA ARLANDIS

Apreciats socis i apreciades sòcies,

Aquest 2017 ha estat un dels anys més especials per a Caixa d'Enginyers, el del seu cinquantè aniversari, que hem pogut celebrar gràcies a la confiança que els nostres socis ens han atorgat al llarg d'aquests anys. Aquesta confiança ha permès la consolidació i l'afermament del nostre model de negoci, com es desprèn en la nostra trajectòria i en els resultats que presentem.

La banca cooperativa s'està consolidant a Europa i ja representa més d'un 20% de la quota de mercat. Sens dubte, la clau de l'èxit d'aquest model, del qual Caixa d'Enginyers forma part, és l'aposta pel desenvolupament de l'economia de proximitat i local fomentant els projectes dels professionals i de les pimes, la responsabilitat envers els seus socis i la societat a la qual pertany, així com el foment de la sostenibilitat, entre d'altres.

Precisament, la banca cooperativa assolix una quota de mercat de finançament de les pimes molt superior al 30%, dada que mostra aquest compromís amb el desenvolupament econòmic.

Amb motiu de l'aniversari de Caixa d'Enginyers, al mes de juny vam ser els amfitrions de la Comissió Executiva de l'EACB (European Association of Co-operative Banks) que, per primera vegada, tenia lloc a Espanya. Aquesta trobada va servir per reafirmar el nostre compromís amb el model de banca cooperativa.

El 2017 no ha estat un exercici fàcil, però l'hem afrontat de la manera que ens caracteritza: amb prudència, mesura i temperància, preservant sempre el nostre enfocament de gestió del risc en tot moment. Aquesta actuació, com és notable, va ser especialment rellevant al quart trimestre, període en què vam mantenir el posicionament que hem tingut al llarg de la nostra història i que es basa a actuar pensant en el millor per als nostres socis i per a l'Entitat, en línia amb les bases institucionals que regulen el sistema financer.

Preservar el patrimoni dels nostres socis és un dels principals objectius que guien la nostra activitat. Una prova d'això és que des de la crisi, el 2008, hem mantingut una posició d'extraordinària fortalesa, com segueixen mostrant avui dia els nostres principals indicadors. La capacitat d'adaptació als esdeveniments canviants ens ha ajudat a complir amb la nostra raó de ser: prestar servei als socis i un flux de finançament sempre dins les nostres línies de solvència, liquiditat o qualitat dels actius. Podríem dir, doncs, que hem transitat per la crisi construint futur, ampliant els nostres serveis i la nostra base de socis i absorbint els requisits reguladors; i tot això en un sector bancari immers en un procés de concentració. Aquesta actitud que hem mantingut ha estat coneguda i reconeguda en el mercat i ha donat més impuls al nostre model de negoci i servei.

Estem convençuts que ser fidels als nostres valors cooperatius – responsabilitat, prudència, proximitat, sostenibilitat, transparència...- ens han fet mereixedors de la confiança de tots els socis. I aquesta confiança es transforma en un dels índexs de recomanació més alts del sector, ja que Caixa d'Enginyers ha obtingut

l'any 2017 un NPS (Net Promoter Score) del 44,7% enfront del 0,1% del conjunt del mercat financer. Cal dir que aquesta recomanació és el motiu pel qual els nous socis opten per unir-se a l'Entitat i, per això, a finals de 2017 ja n'érem més de 160.000.

Hem obert 3 noves oficines responenent a les necessitats dels nostres socis. D'una banda, a València hem estrenat un nou concepte d'oficina per als nostres socis més joves, ImaginaLab, situada al Campus de la Universitat Politècnica de València, i també hem ampliat la nostra oficina del centre de la ciutat, ara molt més accessible i moderna; de l'altra, hem obert oficines a Mataró i Terrassa com a resultat de l'acord que Caixa d'Enginyers ha tancat amb Mútua General de Catalunya, que inclou l'obertura d'oficines de la nostra Entitat clarament identificades a les seves dependències.

Voldria destacar també l'aposta de Caixa d'Enginyers pels productes socialment responsables. Per això, hem llançat dos nous vehicles d'inversió que tenen en compte no només criteris de selecció financers, sinó també criteris de sostenibilitat i mediambientals, amb un important focus en la lluita contra el canvi

climàtic, el fons d'inversió CE Environment ISR, FI, i el pla de pensions CE Climate Sustainability ISR, PP.

No voldria deixar de recordar la tasca duta a terme per la Fundació Caixa d'Enginyers, a través de la qual canalitzem gran part de la nostra acció social. El 2017 hem tancat nous convenis amb la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universidad de Deusto i ESADE, amb la qual vam presentar un estudi sobre el càlcul de la petjada de carboni: "La transició cap a una economia baixa en carboni, una mirada sobre el sector financer i el sector alimentari. També hem seguit apostant, com cada any, per la innovació, l'emprenedoria i l'educació atorgant la Beca Isabel de P. Treball o amb el concurs "Idees Making Point". Aquest any, i per celebrar el 50 aniversari de l'Entitat, la Fundació ha fet una aportació especial amb el premi "Acció 50". Els socis es van implicar votant els projectes d'una de les tres línies d'actuació (formació, reinserció laboral i sostenibilitat) de la Fundació. Així, les iniciatives guanyadores van rebre una aportació especial per tirar endavant els seus projectes socials.

El 2017, com deia a l'inici d'aquesta carta, ha estat un exercici especial, difícil i reptador, però és precisament per això que cada any seguim aprenent i millorant per tal de seguir oferint el millor de nosaltres a tots els socis que ens donen la seva confiança. I és gràcies als socis que hem aconseguit que hagi estat un molt bon any.

Perquè el nostre repte no és ser una entitat gran, sinó una gran entitat al servei dels nostres socis.

Josep Oriol Sala Arlandis
President

JOAN CAVALLÉ MIRANDA

Apreciats socis, apreciades sòcies,

El sector bancari ha patit importants canvis en els darrers anys. La concentració bancària, l'important regulació, la digitalització o els nous agents que ofereixen serveis com els de les entitats financeres són, sens dubte, alguns dels reptes als quals ens hem enfrontat el 2017.

Ha estat especialment important el repte que imposa gestionar l'ingent regulació, que no discerneix entre grans entitats sistèmiques o entitats cooperatives com Caixa d'Enginyers, ja que la majoria de les regulacions que han estat desenvolupades no recullen criteris de proporcionalitat ni avaluació de riscos en funció de la dimensió, el model corporatiu i el de negoci.

Els reptes en l'àmbit dels serveis de gestió d'inversions també han estat grans. D'una banda, el de l'entrada en vigor de la nova normativa MiFID II el gener d'enguany i, de l'altra, el de la tendència dels socis cap a productes d'inversió com els fons, en detriment d'altres opcions de renda fixa o dipòsits, impulsada pels baixos tipus d'interès.

En aquest context, Caixa d'Enginyers s'ha mantingut alineada amb els objectius marcats en el Pla Estratègic IMPULSA 2019. Voldria ressaltar que el 2017 presentem uns resultats que reforcen la solvència i solidesa financera, assolint una ràtio de capital del 16,28% com a indicador més rellevant.

Voldria posar en valor el resultat abans d'impostos i dotacions al Fons d'Educació i Promoció, que ha experimentat un increment del 5,75%, amb la qual cosa obté una xifra global que ascendeix a més de 14 milions d'euros. Així mateix, l'aportació de l'Entitat al Fons d'Educació i Promoció el 2017 ha estat de 771 milers d'euros, un 18,25% més que en l'exercici anterior, un fet que permet incrementar l'acció social del Grup, ja que és a través d'aquest fons que es canalitzen els recursos tant per a la Fundació Caixa d'Enginyers com per a la realització d'accions o iniciatives emmarcades en la política d'RSC de l'Entitat.

Hem seguit apostant pel foment de l'economia real, reforçant les activitats de la Banca d'Empreses, amb un creixement del crèdit en aquest segment del 8,97% respecte a l'exercici anterior, i ha representat el 52,01% de la nova concessió de crèdit del Grup el 2017.

Els nostres resultats demostren la resiliència del Grup Caixa d'Enginyers i del nostre model, que presenta una elevada solvència i una capacitat d'adaptació per gestionar, de manera efectiva, el nostre augment de la demanda de servei dels nous socis que hem registrat.

Caixa d'Enginyers també ha consolidat la seva diversificació a través de la gestió d'actius, de la inversió creditícia i de l'oferta d'assegurances i pensions, entre d'altres.

Com mencionava a l'inici, un dels reptes, sens dubte, ha estat la digitalització. Ja fa uns anys que hem apostat per oferir el millor servei als socis a través de la Banca MOBILE, però hem fet un pas més transformant l'antiga àrea comercial en l'àrea de Serveis al soci i estratègia digital. En aquest sentit, l'aposta dels darrers anys en l'impuls de la tecnologia a la nostra Entitat ha comportat que l'àrea de tecnologia ja suposi un 13% de la plantilla, un 50% més que el 2013, i que les inversions realitzades des d'aleshores superin els 26 milions d'euros, havent crescut la inversió del 2017 respecte a la del 2013 en un 99%.

La digitalització del servei als socis és una realitat. Això ha fet augmentar significativament el nombre de socis digitals, que se situa ja en el 63,52%, els quals han realitzat més de 69 milions d'operacions, un 14,74% més que l'any anterior. També ha augmentat un 55% el nombre de descàrregues de l'aplicació Banca MOBILE i un 11% el nombre d'accessos a la banca digital.

Aquests resultats, en uns temps que no són especialment favorables al creixement dels guanys degut a l'entorn dels tipus d'interès, demostren la resiliència del Grup Caixa d'Enginyers i del nostre model, que presenta una elevada solvència i una capacitat d'adaptació per gestionar, de manera efectiva, el nostre augment de la demanda de servei dels nous socis que hem registrat. A més, el resultat generat segueix reflectint l'alta qualitat dels actius, que minimitza el cost del risc del Grup.

Fixant la mirada en l'exercici 2018, els reptes que se'ns presenten inclouen preservar la solvència del Grup per generar valor per als socis, avançar en la proximitat –incloent-hi la banca digital-, adaptar-nos a un context financeromonetari en fase de canvi i reforçar la tasca de Caixa d'Enginyers en matèria de sostenibilitat i de compromís amb la societat.

Per a aquest 2018, estímem una evolució positiva del volum de negoci. Així mateix, preveiem uns marges continguts per l'evolució dels tipus d'interès, així com pel model de serveis al soci i per la consolidació del model dual que hem desenvolupat en els darrers anys (servei a través de la banca digital i assessorament personalitzat).

Durant aquest any, alineats amb la nostra manera de gestionar les àrees de negoci, no tenim previstos escenaris d'estrès pel que fa a la solvència, liquiditat i qualitat dels actius, i considerem que la nova normativa IFRS-9 tindrà un baix impacte en relació amb el cost del risc de crèdit.

Finalment, volem seguir potenciant la integració de criteris ISR (inversió socialment responsable) i ESG (medi ambient, sostenibilitat i governança) tant en els àmbits del finançament com en les inversions financeres que gestionem. És evident que les entitats financeres tenen un paper més que rellevant en la construcció d'un món més sostenible i en la recerca del bé comú. Per això, també hem d'integrar aquests aspectes en les nostres activitats, que cal que siguin dutes a terme amb rigor i consistència, i com a entitat cooperativa hem de promoure i liderar aquest procés incipient de canvi que la societat i, cada vegada més, les institucions públiques estan plantejant al sector. Per aquest motiu, volem contribuir a consolidar la visibilitat del model de banca cooperativa, ja que estem plenament convençuts que ens permet contribuir al desenvolupament de la nostra societat i oferir com a agents de canvi social un valor afegit als nostres socis.

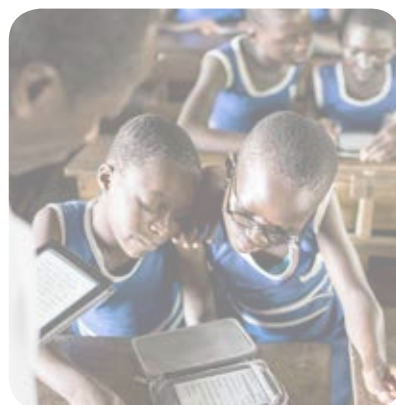
Voldria agrair a tots els socis la confiança dipositada en Caixa d'Enginyers, que ens ha permès créixer orgànicament any rere any. I també donar les gràcies a tot l'equip humà pel seu compromís a oferir el millor de nosaltres als socis. També a l'equip directiu pel seu esforç diari en la difícil tasca de l'excel·lència en el servei als socis i assolir els nivells de rendibilitat que permeten no només la rendibilitat patrimonial del Grup, sinó també la seva capacitat de creixement. Per acabar, m'agradaria reconèixer la gestió del Consell Rector, que vetlla per la prevalença dels valors del Grup en tot moment i per garantir als socis una eficaç supervisió de les línies executives i un compliment normatiu excel·lent.

No tinguin cap dubte que seguirem treballant per satisfer les expectatives que han dipositat en el Grup Caixa d'Enginyers.

Joan Cavallé Miranda

Director general

03

PRINCIPALS INDICADORS

1. Carta del President
2. Carta del Director General
3. Principals indicadors
4. Entorn i regulació
5. Estratègia
6. Nosaltres
7. Gestió del risc
8. Informe financer
9. 50 Aniversari

PRINCIPALS INDICADORS

Socis

▲
160
MIL

Més de 160.000 socis han dipositat la seva confiança en Caixa d'Enginyers. Concretament, el 2017 s'ha assolit la xifra de 160.412

Ràtio de capital total

▲
16,81%

Molt per sobre del 8% mínim requerit a les entitats financeres

Liquiditat estructural

▲
128%

El 2017 la liquiditat estructural ha assolit el 128%, enfront del 86% del sector

Resultat de l'exercici*

▲
14
MILIONS D'€

El resultat abans d'impostos i dotacions al Fons d'Educació i Promoció ha experimentat un increment del 5,75%, amb la qual cosa assoleix una xifra global de 14.395 milers d'euros

* Resultat de l'exercici abans d'impostos i dotacions al FEP

Professionals

▲
459

Comptem amb un equip humà format per 459 professionals altament qualificats i amb experiència, un 3,38% més que el 2016. La mitjana d'edat és de 40,55 anys

Ràtings

▲
AA+ AA2

Les titulacions hipotecàries de Caixa d'Enginyers TDA 1 i AyT 2, al tancament de 2017, han mantingut la qualificació creditícia en la màxima sectorial (AA+ i Aa2) segons les agències de qualificació Fitch Ratings i Moody's

PRINCIPALS INDICADORS

NPS

▲
44,7%

Caixa d'Enginyers ha obtingut un índex NPS (Net Promote Score, segons STIGA) del 44,7%, molt superior al +0,1% de mitjana del sector

ROE

▲
7,92%

La rendibilitat sobre recursos propis (ROE) s'ha situat, al tancament de l'exercici 2017, en el 7,92%, enfront del -1,12 del sector

Ràtio de morositat

▲
3,33%

La ràtio de morositat del 3,33% contrasta amb els nivells elevats de morositat mantinguts pel sector (7,9%), fet que confirma la gestió adequada del risc de crèdit duta a terme per l'Entitat

Volum de negoci

▲
+ 5,39%

El volum de negoci ha ascendit a 5.750 milions d'euros, en data 31 de desembre de 2017, davant dels 5.456 milions d'euros de 31 de desembre de 2016, fet que representa un augment del 5,39%, en termes relatius

Fundació
Caixa d'Enginyers

▲
2,7
MILIONS D'€

Des de la seva creació, la Fundació ha destinat més de 2,7 milions d'euros a 270 projectes i ha concedit 224 beques i premis en l'àmbit acadèmic i professional

Banca
Digital

▲
28
MIL AL DIA

Les descàrregues de l'app Banca **MOBILE** han incrementat un 55% respecte al 2016. Cada dia, més de 28.000 usuaris visiten la web pública. Ha incrementat en un 13% el nombre de socis que accedeixen a canals no presencials

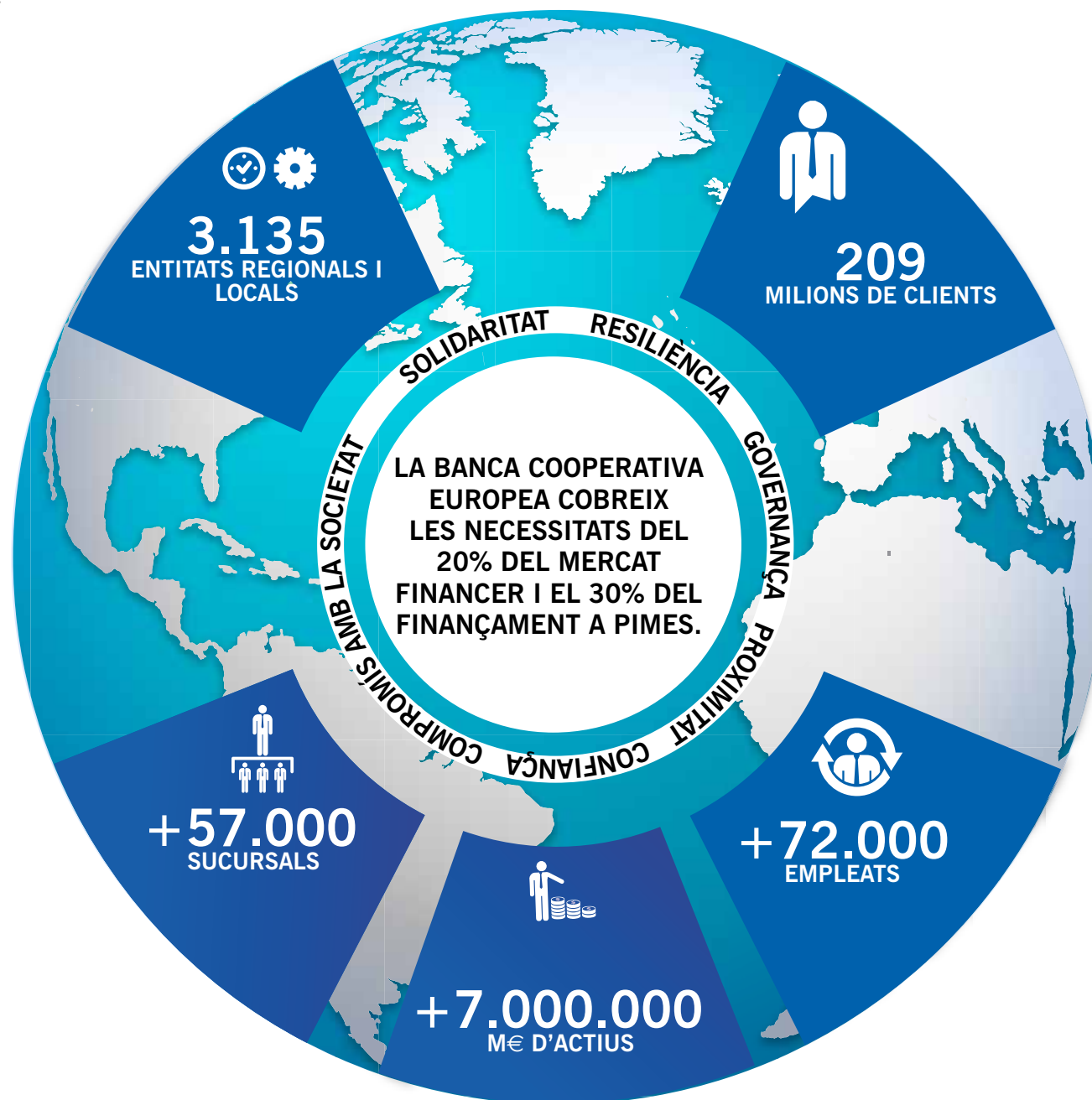
Índex de satisfacció
del soci

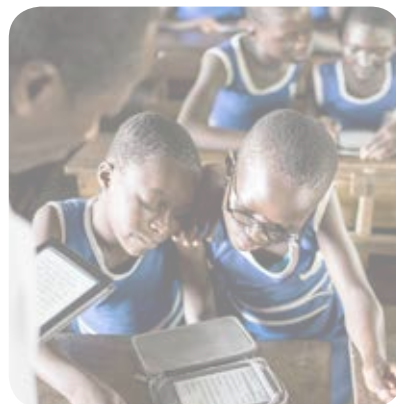
▲
8,21

Volum d'IIC
gestionades

▲
+ 15,9%

3.1. Sector cooperatiu a Europa

04

ENTORN I REGULACIÓ

4.1 Entorn econòmic

Creixement robust de l'economia europea i mundial

El 2017 s'ha caracteritzat per ser un any de confirmació del bon moment macroeconòmic a nivell global, amb un creixement robust del PIB mundial que s'ha accelerat per sobre del 3,5%. Al contrari d'allò que va passar en exercicis recents, els principals organismes internacionals revisaven a l'alça, algunes vegades, el creixement mundial, i les previsions d'octubre de 2017 de l'FMI apuntaven un augment del PIB mundial fins al 3,6% el 2017 i fins al 3,7% el 2018, després del 3,2% de 2016.

L'economia europea ha estat una de les sorpreses positives de l'any en accelerar la seva marxa fins a situar el creixement estimat del PIB de 2017 unes dècimes per sobre del 2%, la millor dada dels últims anys, impulsat pels bons registres de les economies alemanya i espanyola i, en un nivell més baix, per la millora de França i Itàlia. L'increment de la inversió empresarial, la millora de la competitivitat i la baixada de la ràtio d'endeutament privada cap a nivells més sostenibles han ajudat a

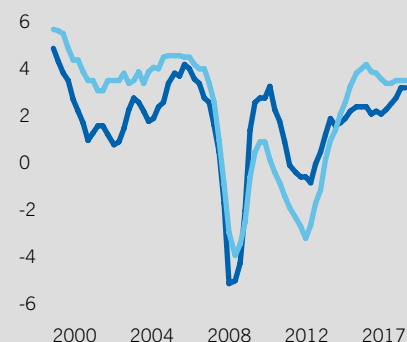
consolidar el bon to macroeconòmic europeu.

Contribució positiva del sector exterior a l'economia espanyola

Espanya destaca amb un creixement estimat del PIB per sobre del 3% el 2017, beneficiat per una intensa creació d'ocupació, els baixos costos de finançament i el despallanquejament del sector privat. El consum segueix al capdavant de la demanda nacional, encara que s'ha anat desaccelerant gradualment per l'exhauriment dels estímuls fiscals i per l'erosió del poder adquisitiu de les llars a causa del preus i dels salaris estancats. Mentrestant, la recuperació del cicle econòmic a la zona euro i als altres països desenvolupats suposa un estímul per a la demanda externa, que incrementa la seva aportació positiva malgrat l'acceleració de les importacions. En definitiva, l'economia espanyola té un creixement equilibrat, amb el sector exterior contribuint positivament en plena fase d'expansió.

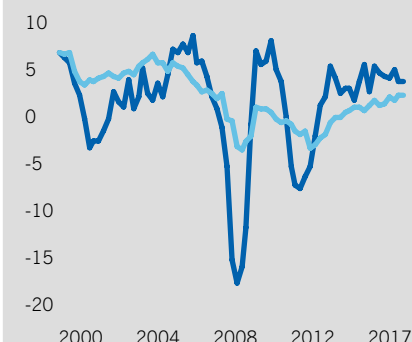
FORTA RECUPERACIÓ DEL CREIXEMENT ECONÒMIC...

CREIXEMENT DEL PIB

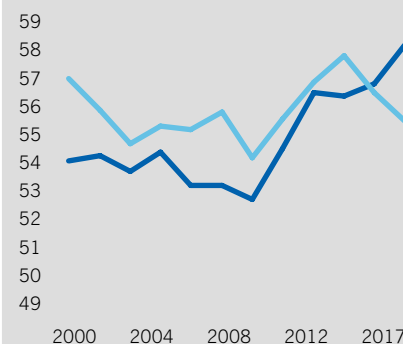
EFFECTES POSITIVS DE CREIXEMENT D'INVERSIÓ EMPRESARIAL...

FORMACIÓ BRUTA DE CAPITAL

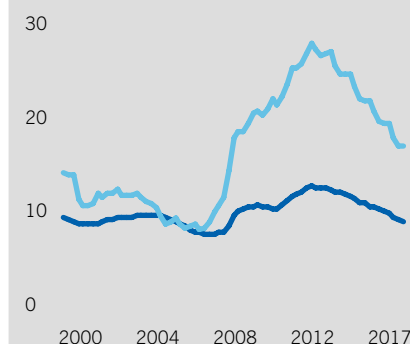
INDICADORS AVANÇATS APUNTEN UNA CONTINUACIÓ DEL DINAMISME...

PMI MANUFACTURER

...Y REDUCCIÓ DE LA TAXA D'ATUR

TAXA D'ATUR

Vents de cua donen suport al creixement

Un gran nombre de factors conjunturals i estructurals estan generant un efecte de vent de cua per a l'economia europea i espanyola.

No són els diferents factors individualment els que poden explicar la sorpresa econòmica de la zona euro en els últims trimestres, però sí la combinació de diferents vents de cua, que n'han intensificat l'efecte. Per exemple, el sector privat no s'ha decidit per un consum o una inversió més grans només perquè el BCE hagi creat atractives condicions de finançament, sinó perquè és un ingredient més del medi de cultiu propiciat per factors com la confiança més gran del consumidor i dels empresaris en les perspectives econòmiques, un creixement mundial més gran i la renda disponible més gran.

Factor	Explicació
Política monetària del BCE	Segons el BCE, “les repercussions de les mesures de la política monetària dels últims anys continuen sent positives per a les condicions de finançament” en el sentit que impulsen les decisions de consum i d'inversió de les famílies i del sector corporatiu i redueixen la despesa d'interessos del deute públic.
Reducció de l'atur	La reducció de l'atur, de 12,1% a 9,1%, fruit d'un dinamisme econòmic més gran, genera un efecte secundari positiu per al consum privat a través d'un increment de la renda disponible i de la confiança del consumidor.
Despallanquejament en el sector privat	Un procés de despallanquejament en el sector privat iniciat l'any 2014 que, avui dia, amb un escenari de tipus de finançament molt reduïts i millors expectatives econòmiques, es tradueix en un increment de la demanda de finançament privat.
Millora de la competitivitat	Control dels costos laborals que ha significat una millora de la competitivitat de molts països de la zona euro, amb conseqüències positives per a la seva posició exportadora, que a més s'ha vist impactat positivament per un creixement econòmic mundial més gran (previsió de l'FMI del PIB mundial: 2017 al 3,6%, 2018 al 3,7% vs. 2,3% el 2016).
Depreciació de l'euro	La depreciació de l'euro respecte al dòlar dels EUA (des d'EUR/USD 1,30-1,40 el 2013-2014 fins a 1,05-1,15 el 2016) i respecte a d'altres divises ha significat un vent de cua per a les empreses exportadores de la zona euro, encara que durant els trimestres posteriors aquesta tendència s'ha revertit parcialment.
Reducció de les polítiques d'austeritat	Menys focus en l'austeritat, parcialment explicat per la important reducció del dèficit públic en la majoria dels països de la zona euro.
Fortalesa del sector corporatiu	Sanejament dels balanços (reducció d'endeutament) i increment de l'eficiència del sector corporatiu europeu, tal com es veu reflectit en un increment dels marges de beneficis de gran part de les principals empreses de la zona euro.

Normalització progressiva de la política monetària

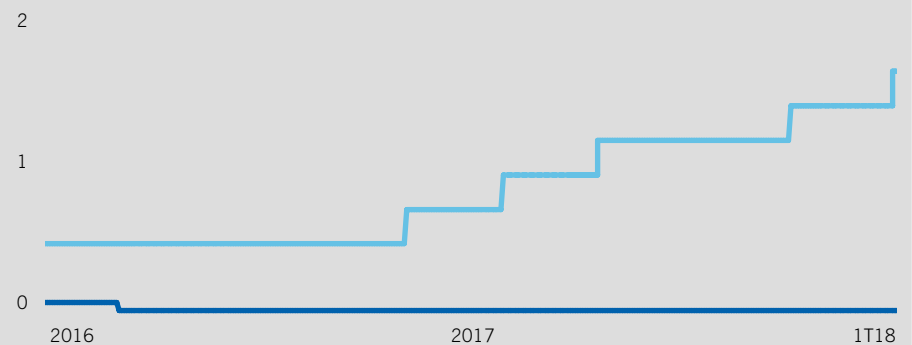
Les autoritats monetàries de les principals àrees econòmiques mundials han continuat tenint un protagonisme destacat. Als EUA, la Reserva Federal ha accelerat la tornada a la normalitat de la política monetària amb tres pujades de 0,25 punts percentuals cada una, amb la qual cosa els tipus d'intervenció han assolit el nivell de l'1,25%-1,50%, impulsats pel dinamisme del mercat laboral i per la tendència positiva en inflació. A més, començava la reducció del seu balanç amb l'abandonament de la reinversió dels venciments del deute adquirit en els diferents programes de compres d'actius.

Per la seva banda, el Banc Central Europeu (BCE) ha mantingut al llarg de l'any el to expansiu de la seva política monetària amb tipus d'intervenció sense canvis en el 0%, la taxa de la facilitat de dipòsit en -0,40% i el programa d'expansió quantitativa (QE) a ple rendiment, però, en l'últim trimestre, ha començat a concretar el procés de normalització de la seva política monetària anunciant que les compres de deute es reduiran a partir de gener de 2018. La reticència del BCE a reduir de forma més agressiva els estímuls s'ha vist reforçada per la revaloració de l'euro davant el dòlar i per la contenció de la inflació a Europa.

EUR/USD

TIPUS BCE I FED

● BCE ● FED

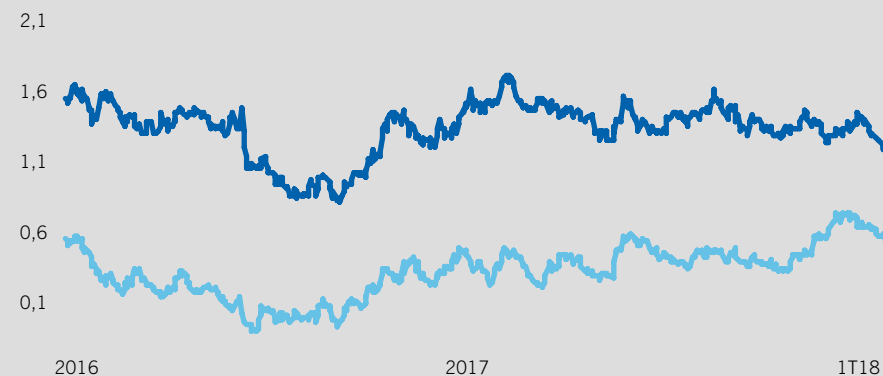
Reflex en els mercats de l'optimisme econòmic

Els mercats mundials de renda variable han aconseguit de forma positiva tant les xifres estimades per al creixement econòmic mundial, que manté aquesta acceleració sincronitzada, com les publicacions de resultats de les companyies. El mercat de bons ha mantingut certa estabilitat responent a la falta d'expectatives inflacionistes en economies com l'europea que resta pressió a les autoritats monetàries i als tipus d'interès a llarg termini.

No obstant això, per a pròxims trimestres, un increment dels factors d'incertesa, parcialment originat per canvis en la política monetària dels principals bancs centrals mundials, pot causar moments de volatilitat en els mercats financers.

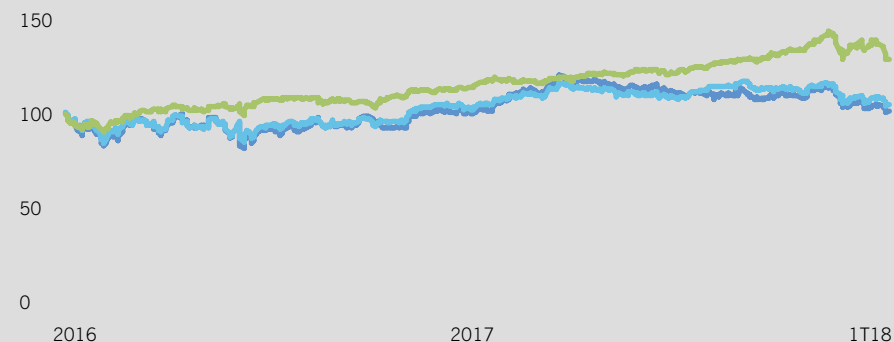
En definitiva, l'entorn macroeconòmic i la política monetària han condicionat la bona evolució en el preu dels actius financers durant el 2017. Encara que, alhora, existeix debat sobre els efectes de segona ronda que poden tenir aquestes polítiques de tipus d'interès zero en sectors sistèmics com el financer.

CORBA DE TIPUS DE INTERÈS

● TiR Bund 10y ● TiR España 10y

BORSES

● IBEX 35 ● Eurostoxx 50 ● S&P 500

4.2 Entorn bancari

Tipus d'interès negatiu, pressió reguladora i digitalització

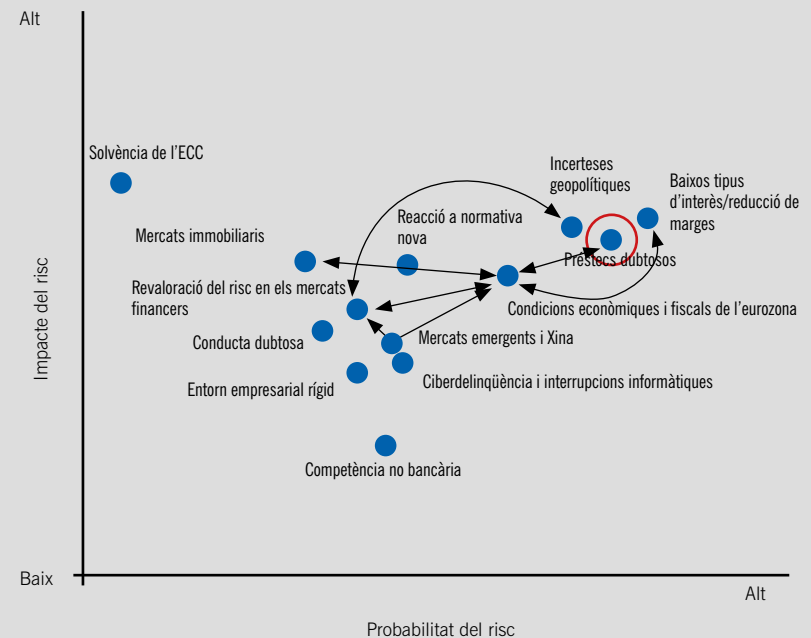
El sector bancari europeu ha hagut d'afrontar el negoci immers en un context de tipus d'interès baixos que comprimeixen els seus marges d'interessos. A més, l'alta pressió reguladora en termes de requeriments de capital, de ràtios de liquiditat, de protecció a inversors, de bon govern, de prevenció i blanqueig de capitals, de serveis de pagament i de gestió de risc, i l'amenaça de noves tendències en el consum de serveis financers obliguen la indústria a reinventar-se amb l'objectiu de generar la rendibilitat desitjada.

Estem davant d'una gran transformació tecnològica en l'activitat bancària, en què factors com la connectivitat permanent i la multiplicitat de dispositius afecten la manera en què es presten els serveis financers. L'entrada en escena de les entitats anomenades fintech prediu un desafiament que obligarà a canviar l'estratègia de comunicació del sector amb els seus clients, però, alhora, suposa una oportunitat que derivarà en millores operatives constants.

Continua la preocupació pels actius improductius

L'altre gran repte al qual s'enfronta la banca europea és el volum elevat d'actius improductius -NPL, non performing loans en anglès-, que encara avui llasten la rendibilitat de les entitats. Prova d'això és que l'esmentada qüestió continua sent una de les principals preocupacions dels organismes supervisors. Així, com es pot observar en el mapa de riscos que figura a continuació, el BCE l'identifica com un dels riscos amb més probabilitat d'ocurrència i amb més impacte.

MAPA DE RISCOS BANCARIS 2018

Font: Banc Central Europeu

Fàcil accés al finançament i acumulació de l'estalvi en comptes corrents

A Espanya, les principals partides de balanç mantenen la seva tendència recent. En el passiu minorista, es continua produint un transvasament des dels dipòsits a termini (-29% el 2017) cap als comptes a la vista/estalvi (+14% el 2017). El tipus d'interès mitjà en les operacions a termini se situa en nivells inferiors al 0,20%, la qual cosa ha generat un estalvi del cost de passiu al sector d'uns 1.000 milions d'euros el 2017. A partir d'aquí, el marge de descens del cost minorista es redueix. Entorn de fàcil accés al finançament majorista, amb primes de risc de crèdit a la baixa durant tot l'any.

Creixement del nou crèdit, però contracció de balanços

En relació amb la inversió creditícia, s'observa una lleu contracció neta en el crèdit al sector privat resident (-1,7% en interanual). La concessió a llars, excloent-hi refinançaments, creix a taxa de doble dígit i supera el creixement de l'exercici anterior en consum, derivat de la recerca de rendibilitat. La nova concessió a pimes

	Desembre 2017	Variació mensual		YTD		Variació interanual	
	Saldo milions €	Milions €	%	Milions €	%	Milions €	%
Dipòsits (total sistema)	10.089.052	14.033	1,30%	6.393	-0,60%	6.393	-0,60%
Dipòsits a la vista	857.075	18.917	2,30%	103.547	13,70%	103.547	17,70%
Dipòsits a termini	231.978	4.884	-2,10%	109.940	-32,20%	109.940	-32,20%
Crèdit a OSR	1.199.448	6.887	-0,60%	23.063	-1,90%	23.063	-1,90%
Del qual: Normal	1.105.271	2.904	-0,30%	4.965	-0,40%	4.965	-0,40%
Del qual: Dubtós	94.177	3.982	-4,10%	18.098	-16,1	18.098	-16,10%
Crèdit a les AP	78.110	1.128	-1,40%	10.361	-11,70%	10.361	-11,70%
Taxa de morositat	7,85%	- 29 pb		- 133 pb		- 133 pb	
Per numerador		- 33 pb					
Per denominador		55 pb					
LtD	110%	- 2,1 pp		- 1,5 pp		- 1,5 pp	

Fonts: AFI i Banc d'Espanya

també s'incrementa i ha fet evident el bon comportament d'aquest segment, mentre que la xifra d'operacions a grans empreses es manté estable respecte a l'any passat. Nova millora evident en la qualitat de l'actiu, que un any més empeny a la baixa la suma del saldo de dubtosos, fet que ha provocat que la taxa de morositat del sector disminueixi fins a una xifra propera al 8,20% (des d'una ràtio una mica superior al 9% el 2016).

Pel que fa a les carteres de renda fixa, es registra una nova reducció del seu volum total (-12%) en correspondència amb el fet que les entitats han anat desfent posicions per generar plusvàlua i pel baix atractiu d'aquesta classe d'actius per la situació de tipus d'interès negatius o molt baixos.

Contracció del marge d'interessos propera al punt d'inflexió

El marge d'interessos del sector bancari espanyol, excloent-hi les xifres del Banc Popular, previsiblement tancarà l'exercici 2017 en uns 22.200 milions d'euros, un 1,5% inferior a l'any anterior. Mentrestant, s'espera que aquest any serveixi de punt d'inflexió en el marge brut, amb un augment de la xifra global de gairebé un 1% gràcies al bon comportament de les comissions netes que compensaran la caiguda del resultat d'operacions financeres.

Evolució a la baixa de les despeses i millora de la rendibilitat

Les despeses d'explotació cauran una mica més del 3% pels ajustos de capacitat, les iniciatives de millora d'eficiència i els canvis estructurals. En relació amb el cost del risc, s'aprecia una nova evolució positiva de les provisions i les pèrdues per deteriorament d'actius.

Amb tot, el resultat net total agregat del sector s'aproparà als 12.300 milions d'euros, xifra que generaria un ROE mitjà aproximat del 6%.

TAULA. EVOLUCIÓ PRINCIPALS INDICADORS BANCA ESPANYOLA (EX. POPULAR)

	2015	2016	2017
Rendibilitat			
ROA	0,60%	0,59%	0,72%
ROE	5,94%	6,07%	7,16%
Eficiència			
Ordinària	51,0%	54,5%	57,1%
Recurrent	69,8%	74,6%	76,3%
Qualitat d'actius			
Morositat	10,2%	9,2%	8,4%
Cobertura	57,7%	57,7%	59,2%
Liquiditat			
Loan to depòsit	117%	112%	110%
Solvència			
CET1 phased-in	12,6%	12,8%	12,7%
Solvència total	14,3%	14,7%	15,5%
Palanquejament*	8,2%	8,5%	7,5%

Font: AFI
* Fons propis/Actiu

4.3 Entorn regulador

Si mirem enrere, ja a l'exercici 2009 el Banc d'Espanya, a l'inici de la crisi financera, va anticipar que el sector financer s'havia de preparar per a un tsunami regulador. Aquest tsunami, lluny de desaparèixer, està assolint la seva cresta a nivell nacional, una vegada que a nivell europeu s'han tramitat successives directives i reglaments que han de ser traslladats o adaptats, respectivament, a l'ordenació jurídica espanyola. Problemàtiques principals:

1. Absència de base jurídica sòlida atès que les directives, en la seva gran part, s'haurien d'haver traslladat, i el legislador nacional està pendent d'adaptar la normativa.

2. Absència de proporcionalitat en el desenvolupament d'amplis aspectes de la normativa.

UNIÓ BANCÀRIA

Aspectes a abordar durant l'exercici

- NPL. Actius improductius. Anàlisi per minimitzar o eliminar aquests actius de les entitats. Es treballa en possibles provisions no comptables (però sí computables a nivell de solvència) o, fins i tot, com a opció en mercats secundaris per negociar els esmentats actius.
- Deute sobirà. Enfocament supervisor i regulador per evitar el risc de concentració per país. Es treballa en la possibilitat d'emetre nous tipus de titulitzacions que disposin de deute sobirà de diferents països.
- Fons de Garantia Europeu. Aspecte encara pendent i amb certa controvèrsia i falta de consens entre diferents estats membres.

SOLVÈNCIA

Aspectes a abordar durant l'exercici

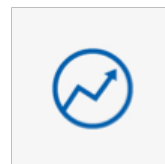
- Es preveu l'acabament de les reformes de Basilea III per a la seva implementació a la UE l'any 2023.
- Paral·lelament, s'han iniciat els tràmits per a una nova directiva (CRD V) i un nou reglament (CRR II) sobre requeriments de capital. Les previsions més optimistes preveuen un acord per a finals de 2018.
- A més, la Comissió Europea ha llançat una consulta al sector amb la finalitat d'identificar possibles duplicitats, reiteracions o ineficiències en el reporting supervisor.
- Resolució: es preveu emprendre modificacions de la Directiva de resolució d'entitats, que potser doni peu a una BRRD II, fruit de l'experiència obtinguda en el cas del Banc Popular.
- Durant aquest exercici 2018 es posarà en funcionament la nova circular comptable (IFRS9), amb efectes en el càlcul de provisions segons la pèrdua esperada.
- Cal destacar, a més, la nova Guia dels Processos d'Autoavaluació del Capital i de la Liquiditat, que ja s'haurà de tenir en compte en el procés de l'exercici 2017, a realitzar el 2018.

PROTECCIÓ AL CLIENT

Aspectes a abordar durant l'exercici

- Aquest àmbit és un dels focus reguladors i supervisors més grans dels últims exercicis. Amb una sèrie de directives i reglaments a nivell europeu, es pretén millorar en la transparència i en la protecció del client bancari.
 - Aquest extens paquet de mesures està pendent de traslladar per part del legislador nacional, la seva gran part sobrepassant els límits marcats pel mateix regulador europeu.
 - Segons el Pla Normatiu del Govern, per al 2018 es preveu la transposició de totes aquestes normes, que inclouen tots els productes o serveis que una entitat de crèdit pot oferir: préstecs hipotecaris, productes d'inversió, comptes a la vista, dipòsits, assegurances i fons de pensions
- (Directiva de Crèdits, MiFID II, IDD, Directiva de Fons de Pensions, Directiva de Comptes de Pagament, Guies de Governança de productes bancaris i d'inversió).
- A més, es preveu la publicació d'una nova llei sobre els processos de resolució extrajudicial en el sector financer, en la qual s'esperen canvis i més exigències en els Serveis d'Atenció al Client de reclamacions i queixes.

MERCATS

Aspectes a abordar durant l'exercici

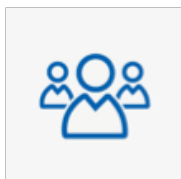
- El 2018 es posa en marxa el Reglament MiFIR, el qual incorpora canvis en els mercats de valors, destacant la informació diària sobre les operacions rebudes i executades (Transaction Reporting), la informació postnegociació (transparència), així com l'informe anual sobre els centres d'execució per a la recepció, transmissió i execució d'aquestes ordres. Aquests impactes segueixen una agenda reguladora que en exercicis anteriors s'havia implementat en àmbits com la reforma dels mercats de renda variable i renda fixa -TARGET2- o en el mercat de derivats -EMIR-.

SERVEIS DE PAGAMENT

Aspectes a abordar durant l'exercici

- Els serveis de pagament intracomunitaris, des de fa uns exercicis, estan sent objecte de preocupació, supervisió i regulació per part de la UE. Es va iniciar amb SEPA i, progressivament, s'hi han afegit disposicions addicionals.
- Aquest paquet normatiu pretén eliminar barreres d'entrada i sortida, facilitar els pagaments entre clients de diferents entitats europees, donar cabuda i regular nous agents (iniciadors de pagament o agregadors de comptes), facilitar la comparabilitat de comissions i despeses i el trasllat de comptes de pagament.
- Les directives que regulen el que s'ha indicat anteriorment s'haurien d'haver traslladat com a màxim a inicis de 2018, però avui dia encara estan pendents de traslladar.

GOVERN CORPORATIU

Aspectes a abordar durant l'exercici

- Les ESAS han emès guies definitives per a les ANC en l'àmbit del govern intern de les entitats i del procés d'avaluació de la idoneïtat dels membres del Consell, directors generals i personal clau.
- Les dues guies entren dins del procés del govern intern dels riscos en el SREP.
- Pretenen reforçar aspectes de governança de les entitats (motiu de preocupació pel fet de ser un dels originadors de la crisi financera) i augmentar els requisits en el procés de selecció, avaluació i aprovació de certs càrrecs en les entitats.
- Es pretén una professionalització molt alta dels àmbits d'administració i direcció de les entitats.

PROTECCIÓ DE DADES/FINTECH

Aspectes a abordar durant l'exercici

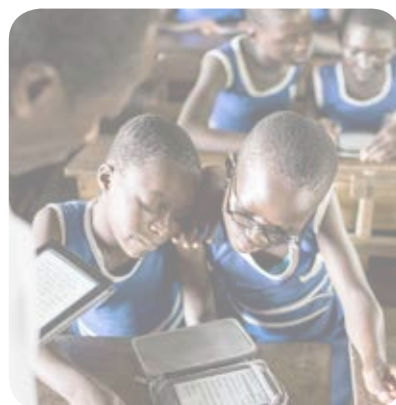
- En els últims exercicis i el 2018, s'han emès, i es preveu que es continuï amb aquesta tasca, paquets normatius que pretenen millorar la seguretat en les transaccions electròniques, harmonitzar i millorar la protecció de dades personals, també fruit de les noves tecnologies, així com supervisar i regular nous tipus de transaccions com són les criptomonedes.
- Són normes d'impacte alt per a les entitats, especialment el nou Reglament UE de Protecció de Dades, ja que augmenta les exigències en l'obtenció de consentiments, una gestió dels tractaments amb aproximació al risc i mecanismes de comunicació d'incidents amb exigències més elevades.

PREVENCIÓ DEL BLANQUEIG

Aspectes a abordar durant l'exercici

- S'harmonitzen, a nivell europeu, normes i requisits en la lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. L'impacte a nivell nacional no s'espera molt elevat, però cal destacar que, pel retard en la transposició, el Govern no només preveu incorporar-hi les novetats de la IV Directiva, sinó que s'hi incorporaran ja aspectes de la V Directiva.

05

ESTRATÈGIA

5.1. Presentació

Qui som

Caixa d'Enginyers és un grup financer i assegurador que desenvolupa un model de banca personal, comercial i institucional al territori espanyol. La seva vocació és la de donar servei als professionals i a les seves famílies, tant si són enginyers o com si exerceixen altres professions.

Constituïda com a societat cooperativa per un grup d'enginyers industrials el 1967, ha experimentat un creixement continu al llarg dels seus 50 anys de trajectòria i ha mantingut intacta la vocació definida des del seu origen: prestar serveis financers i asseguradors personalitzats amb les millors condicions de sostenibilitat.

Ser una societat cooperativa de crèdit ens permet revertir directament els beneficis en tots els socis, la qual cosa es tradueix en nombrosos avantatges addicionals i serveis professionals i personals per a ells.

El model cooperatiu, base del Grup Caixa d'Enginyers, impulsa principis d'ètica, compromís, confiança i responsabilitat social i, per tant, un retorn per als socis i col·laboradors, per a les comunitats professionals i també per al conjunt de societats que componen el Grup Caixa d'Enginyers i per a la societat en general.

El Grup Caixa d'Enginyers està format per diferents societats que potencien, optimitzen i diversifiquen la nostra capacitat de servei i atenció al soci. L'acció social del Grup es materialitza a través de la Fundació Caixa d'Enginyers.

SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

Denominació social	Domicili social	Objecte social
Caixa de Crèdit dels Enginyers, S. Coop. de Crèdit	Via Laietana, 39 08030 Barcelona	Societat cooperativa de crèdit que realitza tot tipus d'operacions actives, passives i de serveis que constitueixen l'activitat bancària, amb atenció preferent a les necessitats financeres dels seus socis
Caixa Enginyers Gestió, Societat Gestora d'Institucions d'Inversió Col·lectiva, SAU	Casp, 88 08010 Barcelona	Societat gestora de fons d'inversió del Grup Caixa d'Enginyers
Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU	Casp, 88 08010 Barcelona	Companyia d'assegurances del ram de vida que comercialitza productes relacionats amb la previsió social complementària i gestora de fons de pensions
Cooperativa de Consumidors i Usuaris dels Enginyers (Ingenium Shopping)	Via Laietana, 39 08003 Barcelona	Prestació de serveis i venda d'articles i subministraments per al consum dirigida als socis
Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	Casp, 88 08010 Barcelona	Realització de l'activitat de mediació d'assegurances com a operador de bancassegurances
Norbolsa, SV, SA*	Plaza Euskadi, 5 48009 Bilbao	Empresa de serveis d'inversió
Fundació Caixa d'Enginyers	Potosí, 22 08030 Barcelona	Vehicle del compromís social del Grup

* Entitat associada. Caixa d'Enginyers manté una participació del 10% a Norbolsa, SV, SA. Tot i que la participació és inferior al 20% del capital social, la influència significativa en aquesta participada s'evidencia en tenir representació en el seu Consell d'Administració.

Organigrama corporatiu de les societats del Grup Caixa d'Enginyers

CONSELL RECTOR

José Oriol Sala Arlandis	President
Manuel Bertran Mariné	Vicepresident
Félix Masjuán Teixidó ⁽¹⁾	Secretari
Enric Homs Martínez ⁽²⁾	Secretari
David Parcerisas Vázquez	
Pedro A. Hernández del Santo	
Pedro Marín Giménez	
Jaime Roure Pagès	
José María Pera Abadía	
August Bou Camps ⁽³⁾	
Carme Botifoll Alegre	
Josep M. Muxí Comellas	
Antonio Santamans Olivé	
Montserrat Salleras Costal ⁽⁴⁾	
Ignasi Vinuesa Gimeno ⁽⁵⁾	

(1) Passa de vocal a secretari a l'Assemblea General del 6 de novembre de 2017.

(2) Fins al novembre de 2017.

(3) Des del novembre de 2017.

(4) Fins al novembre de 2017.

(5) Des del novembre de 2017.

COMISSIÓ EXECUTIVA

José Oriol Sala Arlandis	President
Enric Homs Martínez	Secretari
Manuel Bertran Mariné	
Pedro A. Hernández del Santo	

DIRECCIÓ GENERAL

Joan Cavallé Miranda

COMITÈ DE DIRECCIÓ

Joan Cavallé Miranda
Jordi Marsan Ruiz
Francesc Duran Lorenzo
David Murano Casanovas
José Luis Sánchez Rabaneda
Víctor Cardona Vernet
Isabel Sánchez Soria
Karen Schrijner
Bas Fransen
Montse Bertran Bergua
Xavier Fabregas Martori
Antoni Fernández Moreno
Jaume Franco Domingo
Juanjo Llopis Rodríguez ⁽¹⁾
Federico Ariza González ⁽²⁾

(1) Des del març de 2017.

(2) Fins al març de 2017.

CAIXA ENGINYERS GESTIÓ

Máximo Borrell Vidal	President
Jordi Martí i Pidelaserra	Vocal
Ferran Sicart i Ortí	Vocal
Xavier Fabregas Martori	Director general

OBS

Jaume Franco Domingo (administrador únic)

CAIXA ENGINYERS VIDA

Maximo Borrell Vidal	President
Ferran Sicart Ortí ⁽¹⁾	Vicepresident
Francisco Duran Lorenzo	Vocal
Montserrat Bertran Bergua ⁽²⁾	Vocal
Antoni Fernández Moreno	Director general

(1) Assumeix el càrrec de Vicepresident el febrer de 2017.

(2) Nova consellera des de febrer de 2017.

FUNDACIÓ CAIXA D'ENGINYERS

José Oriol Sala Arlandis	President
Manuel Bertran Mariné	Vicepresident
Félix Masjuán Teixidó ⁽¹⁾	Secretari
Enric Homs Martínez ⁽²⁾	Secretari
David Parcerisas Vázquez	
Pedro Hernández Del Santo	
Pedro Marín Giménez	
Jaume Roure Pagès	
José María Pera Abadía	
Augusto Rafael Bou Camps ⁽³⁾	
Carme Botifoll Alegre	
José María Muxí Comellas	
Antonio Santamans Olivé	
Ignasi Vinuesa Gimeno ⁽⁴⁾	
Montserrat Salleras Costal ⁽⁵⁾	
Joan Cavallé Miranda	
Benjamín Manuel Calvo Pérez	
Josefina Cambra Giné	
Salvador Domingo Comeche	
Ramón Ferrer Canela	
Antonio Galdón Ruiz	
José Miguel Muñoz Veiga	
Joan M. Vallvé Ribera	
Aurelio Luis Azaña García ⁽⁶⁾	

(1) Passa de patró a secretari el novembre de 2017.

(2) Fins al novembre de 2017.

(3) Des del novembre de 2017.

(4) Des del novembre de 2017.

(5) Fins al novembre de 2017.

(6) Fins al febrer de 2017.

5.2. Missió, visió i valors

MISSIÓ

Aportar valor sostenible

El Grup Caixa d'Enginyers és un grup cooperatiu de serveis orientat a les comunitats professionals amb la missió d'aportar als socis valor sostenible en els àmbits financer, professional i personal.

Per fer-ho, estableix relacions a llarg termini que es basen en l'ètica, el compromís i la confiança, i vetlla per la fortalesa del Grup com a mitjà per proporcionar un retorn als socis, als col·laboradors, a les comunitats professionals i a la societat.

Per la seva focalització i excel·lència de servei, és el líder i la referència del sector per a les comunitats professionals, a les quals destina, a través de la Fundació Caixa d'Enginyers, la seva acció social.

VISIÓ

Ser l'Entitat de referència

Volem ser l'Entitat de referència de les comunitats professionals amb les quals mantenim relació i, especialment, la principal dels nostres socis, amb els quals mantenim un estret vincle més enllà del vessant purament financer.

Per a això, donem resposta a les necessitats individuals de cada soci oferint-li assessorament i les solucions més adequades amb un servei diferencial. Comptem amb un equip humà qualificat i compromet amb la missió de l'Entitat, apostem per la innovació i la tecnologia i treballem constantment en la millora de l'eficiència com a camí per donar sostenibilitat a la nostra proposta de valor.

"Caixa d'Enginyers basa les seves actuacions en un conjunt de valors que expressen el seu compromís davant el soci i la societat."

VALORS

Ens entreguem i persistim per aconseguir els objectius que establim. Som constants i prenem la iniciativa.

Treballem amb eficàcia, rigor i empatia gràcies a l'esforç, al treball en equip i a la formació contínua.

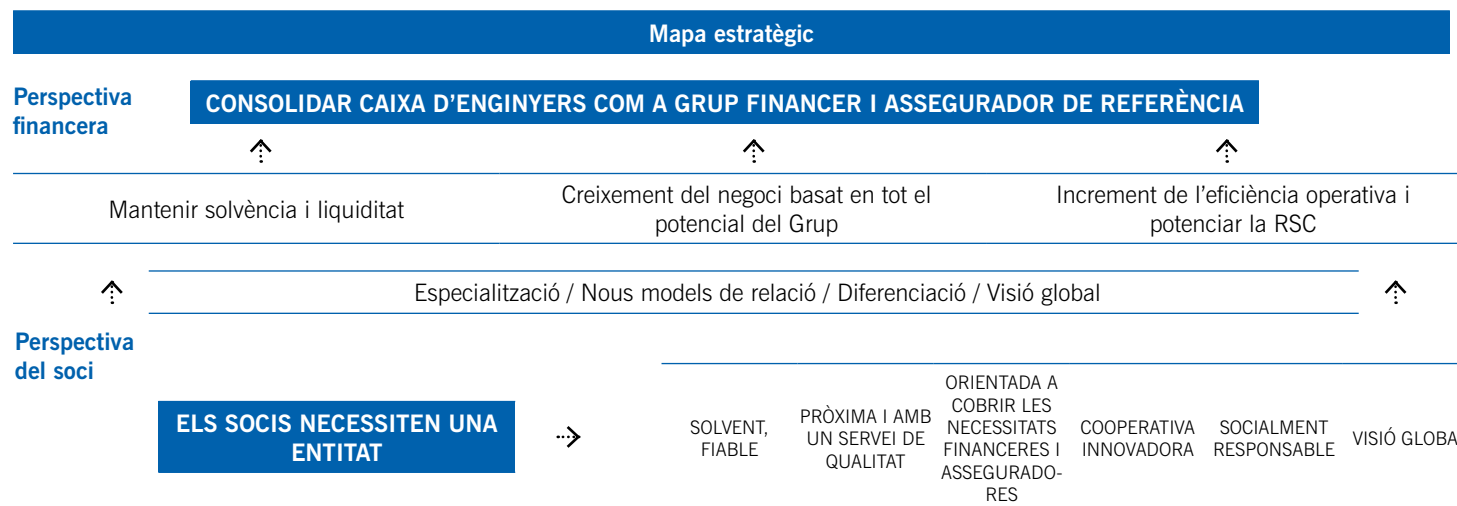
5.3. Pla Impulsa

El 2016, el Grup Caixa d'Enginyers va presentar el seu Pla Estratègic IMPULSA 2019, un ambició pla orientat al creixement i a la transformació de l'Entitat que es basa en la seva capacitat per aconseguir noves metes i potenciar el procés de millora constant en la relació de valor que manté amb els seus socis.

Durant l'any passat, l'Entitat ha continuat treballant per aconseguir els objectius fixats mitjançant l'impuls de l'atenció digital al soci, a fi d'incrementar la fluïdesa en les seves relacions. D'aquesta manera, s'ha prestat una atenció especial al servei de les oficines, a través de l'assessorament i especialització que aquestes presten, així com als canals digitals amb què els socis interactuen.

Els resultats de l'exercici 2017 estan alineats amb aquest Pla Estratègic, amb el qual s'espera consolidar la posició del Grup com a referent de la banca cooperativa nacional i dins del marc europeu.

El nostre compromís amb els socis			
	2015	2017	2019
NPS	54,1	44,7	57,9
Índex de satisfacció	8,34	8,2	8,55
Responsabilitat Social Corporativa			
Compromís amb la societat	7,63	7,84	8,5
Import total de projectes (milers €)	413	503	1.000
Els nostres objectius financers			
CET1	14,49%	16,04%	>12%
ROE	8,61%	7,92%	>9%
Eficiència	62,33%	70,79%	<60%
Volum de negoci	5MM€	5,75MM€	8,3MM€

5.4. Examen estratègic 2017

L'exercici 2017 ha resultat complex des de la perspectiva de les entitats financeres, ja que el repte d'uns tipus d'interès zero o negatius sobre els marges de negoci ha estat més exigent que durant l'exercici anterior. Així mateix, els processos de consolidació bancària que s'han desenvolupat en el nostre país suposen no només una baula més en el procés de reducció de les xarxes de servei, sinó també un grau més gran de concentració i, per tant, menys diversitat en l'oferta de serveis financers, que s'han capitalitzat en una forta inversió en digitalització. D'altra banda, destaca la culminació de Basilea III, que consagra uns requeriments de capital per al sistema financer que es constitueixen com a força de canvi estructural de primera magnitud per als serveis financers. Finalment, hem d'esmentar la incidència que van tenir els esdeveniments polítics que es van registrar en el nostre país i que van suposar un esdeveniment idiosincràtic per al conjunt del sector, especialment per a les entitats amb seu a Catalunya.

En aquest complex context, Caixa d'Enginyers va millorar els seus marges d'interès, va incrementar els ingressos derivats de la prestació de serveis d'inversió, va millorar la qualitat dels seus actius i va tancar amb un excedent de recursos propis, mesurat pel CET1 Fully Loaded, en màxims històrics. Si bé es va registrar una puntual retirada de recursos a la xarxa fora de Catalunya, el volum de negoci del Grup va créixer en un 5,39% i el nombre de socis va assolir els 160.412, la qual cosa representa un increment del 12,49%, que correspon a un 14% a Catalunya i un 8% a la resta de l'Estat. Aquest fet és significatiu en el marc d'un procés derivat d'un clima d'intranquil·litat social general, la repercussió del qual en l'estabilitat i el funcionament dels serveis de l'Entitat ha estat nul·la.

D'altra banda, s'ha mantingut la tendència iniciada en exercicis anteriors pel que fa a la diversificació de serveis de l'Entitat. En aquest sentit, destaca que el segment Empreses hagi superat més del 50% de nou crèdit del Grup i que l'àmbit de gestió d'actius assoleixi el 47% del

Durant l'exercici s'ha perseverat en l'esforç inversor destinat a la millora de processos, IT, nous serveis i plataformes de servei digital als socis.

total d'ingressos de l'Entitat. L'àmbit assegurador i els mitjans de pagament s'han mantingut en el 24%.

Adicionalment, durant l'exercici s'ha perseverat en l'esforç inversor destinat a la millora de processos, IT, nous serveis i plataformes de servei digital als socis. S'han obert dues noves oficines a Mataró i Terrassa gràcies a l'acord que hem arribat amb Mútua General de Catalunya, que ens ha permès compartir espais en la seva xarxa d'oficines, a més d'altres sinergies en els àmbits d'assegurances i inversions financeres. Finalment, dins de l'entorn de la innovació, s'ha creat, en col·laboració amb la Universitat Politècnica de València, el centre IMAGINA LAB al campus de

l'esmentada universitat, l'objecte del qual és potenciar els serveis financers orientats a les necessitats dels joves.

L'estructura cooperativa de Caixa d'Enginyers i la decidida implementació dels objectius plantejats a Impulsa 2019 posen de manifest la capacitat de donar resposta a les necessitats dels socis en un context d'increment de la demanda de serveis i de transformació de l'activitat de les entitats financeres.

Tendències i reptes

El sistema bancari segueix la seva transformació. A més dels reptes macroeconòmics, Caixa d'Enginyers afronta un increment continuat de les expectatives de servei per part dels socis, una constant pressió reguladora que està assolint la seva fase d'implementació i, per tant, generant una forta tensió en sistemes, processos i persones, així com un procés de digitalització disruptiu pel que fa a l'abast i context de la prestació del servei als socis.

Millora de la conjuntura econòmica

El creixement de l'economia espanyola es manté robust en un context en el qual se sosté el despalanquejament creditici d'empreses i famílies, encara que amb un dèficit públic que, si bé compleix el pacte d'estabilitat, situa el saldo de deute públic entorn del 98% del PIB i planteja reptes rellevants en escenaris de tipus d'interès normalitzats. D'altra banda, la reducció de l'atur i l'increment dels guanys empresarials permeten reduir la distància que hi ha entre la reducció de deute i la nova concessió, que representa una disminució del crèdit total de l'economia de l'1,5% davant el 4,1% de l'exercici 2016.

La política creditícia de Caixa d'Enginyers ha continuat fidel als seus principis de consistència en l'avaluació dels riscos crediticis i la prudència en la concessió. En aquest àmbit, ha desenvolupat nous productes de finançament hipotecari per a particulars, a tipus fixos i mixtos, i línies de crèdit Eco i de mediació a través del FEI per a les empreses, aconseguint amb notable èxit.

Procés de consolidació del mercat bancari

Amb la desaparició des de 2008 de més de 70 entitats bancàries, Espanya és un dels països de la Unió Europea amb una taxa de concentració bancària més gran afavorida, entre altres causes, per una recerca d'eficiència pel volum en un mercat, el nacional, en procés de regressió i amb una molt alta competitivitat en preus i marges de negoci. Així mateix, la banca cooperativa del nostre país, seguint la tendència del mercat financer europeu, manté una posició creixent i es planteja com a model de servei diferencial respecte al predominant.

Per a Caixa d'Enginyers, la consolidació bancària obre amplis espais per al model cooperatiu financer i suposa focalitzar l'estratègia de servei en la personalització, en l'establiment de relacions en el mitjà i llarg termini i, en definitiva, en el compromís amb la satisfacció del soci com a impuls per al creixement de l'Entitat.

Creixents expectatives de socis

Les noves tecnologies estan accelerant els cicles de vida dels serveis i la innovació en el servei digital està pressionada per les empreses fintech, en un context d'alta predisposició de la societat cap a aquest tipus d'entitats prestadores de serveis financers. Gràcies a una forta pressió competitiva del mercat bancari tradicional i al fenomen fintech, la societat percep l'existència d'una àmplia oferta de serveis financers.

Per a Caixa d'Enginyers, la satisfacció dels socis i de les seves expectatives de servei són el repte i pilar fonamental que guien els processos estratègics, de negoci i de servei. Per això, s'han abordat profunds canvis en la conceptualització del servei al soci fusionant dues àrees rellevants, com són l'àrea comercial i la banca digital, en una única Àrea de Serveis al Soci, en la qual la visió digital cobra especial rellevància. De la mateixa manera, s'han implementat noves metodologies de segmentació dels socis segons diferents enfocaments, com el cicle de vida, la professió o l'activitat, que permeten ajustar millor la proposta de valor.

Progressió de la digitalització

La digitalització està canviant la manera de prestar els serveis bancaris i també està generant noves oportunitats. Caixa d'Enginyers desenvolupa de forma contínua plans i accions que permetin simplificar i automatitzar els processos, incloent-hi els de servei als socis, en l'afany d'incrementar la proximitat de l'Entitat, d'ampliar-ne la proposta i d'augmentar la disponibilitat dels serveis.

L'estratègia digital no només es planteja des de l'òptica tecnològica, sinó també com a reforç al servei a les oficines a través de personal expert amb capacitat per atendre i resoldre de forma personalitzada les necessitats dels socis.

Pressió reguladora constant

La pressió reguladora està afrontant la fase més costosa per a les entitats; és a dir, la implementació. La falta de proporcionalitat en els requeriments reguladors ha suposat, per a les entitats no sistèmiques, un esforç addicional si el comparem amb el del conjunt del sector en termes econòmics, de recursos i de temps. Addicionalment, els requeriments no estan alineats amb una valoració correcta dels riscos segons el volum, perfil i model de negoci de les entitats i, en conseqüència, introdueixen costos addicionals que no són els generats per la gestió correcta del risc.

Els esforços en aquest sentit, que afecten en especial les àrees d'IT, Control Intern, Finances i Gestió Global del Risc, han permès complir amb l'intens calendari de requeriments normatius. A Caixa d'Enginyers considerem que, més enllà de la seva consistència, aquest compliment és fonamental com a mitjà per revisar i millorar els processos de negoci i servei, així com per aportar una seguretat més gran als socis, no només en els àmbits de la solvència, la qualitat dels actius, elements tradicionals de risc de les entitats, sinó també en nous àmbits com són el ciberrisc, la protecció de la informació o el blanqueig de capitals.

L'estratègia digital no només es planteja des de l'òptica tecnològica, sinó també com a reforç al servei a les oficines a través de personal expert amb capacitat per atendre i resoldre de forma personalitzada les necessitats dels socis.

Objectius estratègics i mètriques

ESTRATÈGIA GLOBAL DIGITAL

Objectiu

Caixa d'Enginyers basa el seu model de servei i estratègia de creixement en una implementació constant de les oportunitats que les tecnologies de la informació ofereixen per als serveis financers, la qual cosa les configura com a bàsiques en el procés inversor del Grup.

Implementació

En els últims anys, la intensitat del procés inversor ha estat reforçada amb un desplegament de noves oficines-centres d'assessorament, un model que ha gaudit d'un nivell d'acceptació molt elevat per part dels socis. La millora en termes de costos, rapidesa i facilitat d'ús, així com l'alta disponibilitat dels serveis, són clau per establir la doble visió del model de servei, digital i expert, en el qual es basa l'estratègia del Grup en la seva recerca de l'excel·lència.

ALTA QUALITAT DEL CREIXEMENT DE LES PRINCIPALS LÍNIES DE NEGOCI

Objectiu

La base del creixement se situa en una qualitat elevada de les activitats de negoci i la seva correlació amb les necessitats dels socis.

Implementació

El creixement de la base social de Caixa d'Enginyers s'explica, sobretot, pels indicadors de satisfacció dels socis i, per tant, en uns nivells alts de recomanació. Des de l'Entitat s'han adoptat unes polítiques de servei molt intenses amb l'objectiu d'oferir una alta accessibilitat de productes tant en termes de costos i preus com en l'abast de les solucions financeres aportades. Això es tradueix en un creixement constant del nombre de socis, per als quals Caixa d'Enginyers és la primera Entitat, i en una qualitat més gran de la seva segmentació no només pel que fa a volums de negoci,

sinó també pel que fa a edat, cicle de vida, professió o gènere. Aquesta aproximació estratègica està permetent incrementar la diversificació en la tipologia de la base de socis del Grup, així com la seva ubicació geogràfica.

El creixement de la base social de Caixa d'Enginyers s'explica, sobretot, pels indicadors de satisfacció dels socis i, per tant, en uns nivells alts de recomanació.

DIVERSIFICACIÓ DE LES ÀREES DE NEGOCI

Objectiu

El Grup Caixa d'Enginyers es defineix com un grup financeroassegurador i, com a tal, disposa d'una base de diversificació que ve definida en primera instància per la configuració del grup d'empreses que formen l'Entitat. Les activitats asseguradores en vida i no vida, la gestió d'actius i patrimonial, la previsió social complementària i el comerç retail són àmbits d'actuació que potencien la solidesa del model econòmic del Grup.

Implementació

La inversió efectuada des de 2013 en el desenvolupament de Banca d'Empreses constitueix un dels reptes més exigents que ha afrontat el Grup en uns anys de forta tensió en el sistema financer del nostre país. Un dels seus objectius prioritaris ha estat el d'avançar en una diversificació més gran dels negocis del Grup, mentre s'abordava una segmentació dels serveis als socis més completa. La banca minorista és la base de l'activitat del Grup i en els segments retail (joves, professionals, autònoms, famílies, sèniors, pimes, institucions professionals i de l'economia social) s'estableixen les activitats de negoci que es completen amb les pròpies corporatives, com ara mercat de capitals, gestió d'actius i banca majorista, que permeten millorar el perfil de risc de negoci del Grup.

GESTIÓ DE LA PRODUCTIVITAT

Objectiu

La competitivitat està alineada amb l'eficiència i la productivitat. En un mercat financer tan madur i competitiu com l'espanyol, les millors pràctiques en la gestió de la productivitat són indispensables.

Implementació

Tecnologia, processos de negoci i servei i formació de l'equip professional són els tres principals àmbits d'actuació al voltant dels quals gira la consecució d'una productivitat més gran.

La inversió en la infraestructura IT i en noves aplicacions de negoci són objectius prioritaris en els plans d'inversió que s'han plantejat tant a Impulsa 2019 com en aquells que s'estableixen anualment. Així mateix, la constitució de mapes de processos del conjunt de les

àrees del Grup permet, juntament amb una segmentació eficient de servei, reforçar l'escalabilitat de les activitats sense que això suposi un deteriorament de la qualitat del servei. Una revisió contínua permet no només una eliminació de les activitats redundants, sinó també una millora en els processos col·laboratius entre les diferents àrees i empreses que conformen el Grup. Finalment, l'esforç en formació de l'equip professional, així com una comunicació transversal dels projectes i reptes que afronta el Grup, permeten avançar en els objectius comuns de millorar la productivitat enfortint, a més, la qualitat de servei.

REFORÇAR LA CULTURA CORPORATIVA

Objectiu

Caixa d'Enginyers vol ser una excel·lent marca ocupadora que permeti als seus professionals créixer en el marc que ofereixen la cultura corporativa i els valors del Grup.

Implementació

Impulsar la nostra excel·lència com a marca ocupadora i crear llocs de treball d'alt valor significa promoure el desenvolupament de l'equip professional a través de la formació, projectant-hi la marca i els valors corporatius del Grup. Confiança, credibilitat, proximitat, transparència i, en especial, cooperació són els elements que conformen la nostra estratègia de desenvolupament de la relació amb els professionals, que a més constitueixen el principal actiu de Caixa d'Enginyers.

PROCÉS DE GESTIÓ ESTRATÈGICA

IMPULSA 2019 estableix uns objectius i reptes estratègics, el monitoratge i la gestió dels quals són periòdics, i es reforcen amb el pla de negoci anual. Aquest pla anual també recull els nous contextos i escenaris, com ara l'evolució econòmica del nostre país, els mercats financers i les tendències socials, tecnològiques i reguladores que el Grup ha de considerar per determinar les línies d'actuació i les mètriques financeres i de gestió més rellevants per assolir els objectius estratègics.

L'adopció d'una visió prospectiva i molt enfocada cap a les necessitats dels socis converteix els objectius de negoci en una variable fonamental a l'hora de valorar els resultats del Grup en termes de satisfacció dels socis.

Reptes	Mètriques
Preservar la solvència del Grup com a palanca per generar valor compartit amb els socis	Mantenir el CET-1 per sobre del 14%
Avançar en la proximitat amb els socis, banca digital també	Els socis digitals arribaran a superar el 65% del total
Adaptar-se a un context financeromonetari en fase de canvi	Incrementar els ingressos recurrents per prestació de serveis fins el 75% del marge d'interès
Consolidar la visibilitat del model de banca cooperativa	Avançar un any el repte de nombre de socis fixat en el pla estratègic IMPULSA 2019
Reforçar el compromís de Caixa d'Enginyers amb la sostenibilitat	Incorporar criteris de sostenibilitat en els mitjans de pagament i la inversió creditícia
Visibilitzar l'impacte social de l'RSC del Grup	Mesuraments en termes monetaris de l'impacte social de la Fundació

Outlook estratègic per a 2018

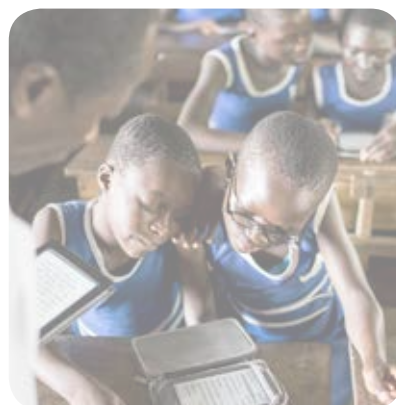
Caixa d'Enginyers ha mantingut en els últims 10 anys creixements sostinguts en totes les magnituds bàsiques (socis, volums de negoci, indicadors de rendibilitat, etc.), amb la qual cosa ha quedat al marge dels processos de consolidació del sector bancari espanyol, que ha afectat més de 70 entitats financeres.

Aquesta trajectòria, unida als esdeveniments complexos que s'han viscut en el nostre país, ha posat en evidència la capacitat efectiva de creixement de Caixa d'Enginyers, fruit de l'ús dels excedents destinats a reforçar la solidesa financera i de negoci, a més de remunerar els socis per les seves aportacions de capital.

La conseqüència és el creixement més gran que ha experimentat el Grup des de l'últim trimestre de 2017, és una tendència que es considera estable en el futur i que exigeix assolir altes taxes de productivitat i una segmentació eficient com a base per a un servei altament personalitzat amb un suport digital de primer nivell.

Per això, els reptes per a 2018 se situen en:

- 1) **Incrementar la digitalització del servei al soci en termes de nombre d'usuaris**, tipologia de transaccions digitals, etc.
- 2) **Potenciar el servei partint d'una millor segmentació**, una oferta integral de servei mitjançant la paquetització de productes i una agenda proactiva d'activitats de servei.
- 3) **Enfortir la inversió creditícia en tots els segments de negoci, particulars i empreses**, desenvolupant activitats d'oferta preconcedida en el segment retail.
- 4) **Reforçar la xarxa d'oficines** en aquells territoris en què la demanda de servei ha tingut un creixement més gran.
- 5) **Adequar el perfil del compte de resultats del Grup**, reduint la seva dependència de l'evolució dels tipus d'interès.
- 6) **Reforçar els criteris de sostenibilitat** en tots els àmbits d'activitat del Grup.
- 7) **Impulsar el nostre posicionament** com a cooperativa de crèdit europea.

06

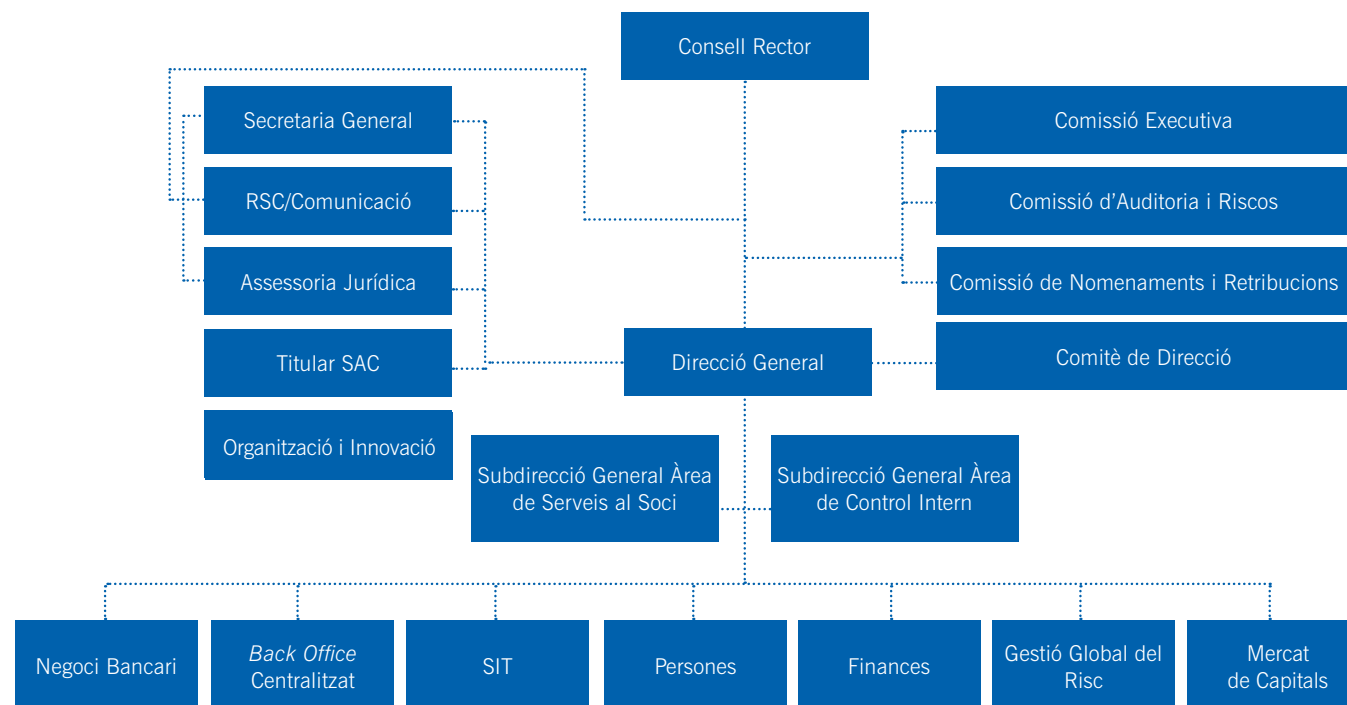
NOSALTRES

6.1. Govern corporatiu

6.1.1. Estructura organitzativa

Tenim el compromís ferm de dur a terme les nostres activitats sota els principis ètics, de transparència i de bon govern, que regeixen el Grup per tal de donar resposta als requeriments dels diferents grups d'interès.

Aquest propòsit ha determinat una estructura organitzativa d'acord amb aquesta responsabilitat. L'Assemblea General, el Consell Rector i, com a organisme delegat d'aquest, la Comissió Executiva són els òrgans de govern que exerceixen funcions de control i gestió de l'Entitat. El Consell Rector, màxim òrgan d'administració de Caixa d'Enginyers, supervisa les polítiques que garanteixen l'establiment dels mecanismes de control intern.

Assemblea general

L'Assemblea General reflecteix la voluntat social de Caixa d'Enginyers. El seu funcionament i les seves facultats queden recollits en els Estatuts de l'Entitat i està integrada pels socis o els seus representants. A més, té la facultat per debatre sobre assumptes del seu interès i prendre decisions obligatòries pel que fa a la política general de l'Entitat.

Consell Rector

El Consell Rector és l'òrgan col·legiat de govern, gestió i representació de l'Entitat i està compost, en l'actualitat, de tretze membres titulars: president, vicepresident, secretari i deu vocals. Cap conseller té la condició d'executiu i gairebé tots són independents. Dotze dels membres són elegits, d'entre els socis, per l'Assemblea General, en votació secreta i pel nombre de vots més alt. El membre que resta és el representant dels professionals de l'Entitat.

La Política de Selecció i Nomenaments recull l'avaluació de la idoneïtat del candidat, segons determinats requisits d'honorabilitat professional, i té en

compte aspectes com la trajectòria, experiència i coneixements, els quals han de ser adequats a les funcions que cal exercir. Aquesta política articula mecanismes per tal que el Consell, en el seu conjunt, disposi de les competències adequades per desenvolupar les seves funcions i dur a terme un bon govern de l'Entitat, ateses les seves característiques d'escala, volum i complexitat.

Comissió Executiva

La Comissió Executiva està constituïda pel president, el vicepresident, un secretari i un màxim de dos vocals del Consell Rector. És l'òrgan que exerceix determinades facultats delegades pel Consell respecte a la gestió i administració de l'Entitat i que estan recollides en el Reglament Intern de Funcionament del Consell. La Comissió es reuneix un mínim de 12 vegades l'any. El Consell Rector manté sempre la seva competència en les facultats delegades i és responsable davant de l'Entitat, els socis, els creditors i tercers de la gestió duta a terme per la Comissió Executiva.

El Consell Rector manté sempre la seva competència en les facultats delegades i és responsable davant l'entitat, els socis, els creditors i tercers de la gestió duta a terme per la Comissió Executiva.

Comissió de Nomenaments i Retribucions

Aquesta comissió, delegada del Consell Rector, té com a finalitat la supervisió i l'assessorament en matèria de remuneracions, selecció i nomenament de membres del Consell, de l'Alta Direcció, del personal clau i dels titulars de les funcions de control intern. Per a això aplica, entre d'altres, la Política de Diversitat, que assegura que es tenen en compte exclusivament criteris de mèrit i capacitat en relació amb les funcions a exercir per tal d'evitar qualsevol tendència discriminatòria, tant implícita com explícita, i observa els requisits d'idoneïtat de la candidatura recollits en la legislació vigent en cada moment. La seva responsabilitat és l'anàlisi i el seguiment periòdic de la Política de Selecció, Nomenaments i Cessament dels càrrecs esmentats, així com de la Política Retributiva, assegurant que estigui alineada amb una gestió sana i prudent de l'Entitat. La Comissió de Nomenaments i Retribucions està integrada per cinc membres del Consell, amb la figura d'un president, un secretari i tres vocals, sent un d'ells el conseller

laboral. La Comissió, que es reuneix amb una periodicitat mínima anual, disposa d'un Reglament Intern de Funcionament aprovat pel Consell Rector, en el qual es recullen les seves funcions, responsabilitats, atribucions i obligacions.

Comissió d'Auditoria i Riscos

La Comissió d'Auditoria i Riscos és una comissió delegada del Consell Rector de naturalesa supervisora i d'assessorament, destinada a fer l'anàlisi i el seguiment periòdic del risc en l'àmbit de les atribucions delegades. El seu objectiu és assistir al Consell en la determinació i el seguiment de l'estratègia de riscos i de les activitats de l'Àrea de Control Intern de l'Entitat. Es reuneix amb una periodicitat mínima trimestral i està composta per cinc membres del Consell, amb la figura d'un president, un secretari i tres vocals. El Reglament Intern de Funcionament de la Comissió, aprovat pel Consell Rector, recull les seves funcions, responsabilitats, atribucions i obligacions.

Direcció General

És l'òrgan encarregat de la direcció executiva del Grup Caixa d'Enginyers i, a aquest efecte, amb facultats generals en matèria d'organització i gestió del Grup i de coordinació de les diferents àrees de negoci, suport i control. L'Alta Direcció (Direcció General) participa activament en el sistema de control intern de Caixa d'Enginyers i està informada en tot moment per totes les funcions encarregades de supervisar la seva efectivitat. Així mateix, la Direcció General de Caixa d'Enginyers és, al seu torn, la representant de l'Entitat davant del SEPBLAC.

L'Alta Direcció (Direcció General) participa activament en el sistema de control intern de Caixa d'Enginyers i està informada en tot moment per totes les funcions encarregades de supervisar la seva efectivitat.

Comitè de Direcció

La seva funció és la d'implementar les línies estratègiques del Grup i, a aquest efecte, amb facultats generals en matèria d'organització i gestió del Grup, així com en la coordinació de les diferents àrees de negoci, suport i control i altres àrees clau de l'Entitat.

Actualment, i per donar resposta a la nova realitat del Grup, s'han format dos comitès:

- Comitè de Direcció de Caixa d'Enginyers: implementa les línies estratègiques de l'Entitat.
- Comitè de Direcció del Grup Caixa d'Enginyers: implementa les línies estratègiques de totes les societats que componen el Grup.

El Comitè de Direcció implementa les línies estratègiques del Grup i coordina les diferents àrees de negoci, suport i control i altres àrees clau de l'Entitat. Es reuneix amb una periodicitat mínima mensual.

Model de les tres línies de defensa

El Grup Caixa d'Enginyers té establert un model de gestió i control de riscos anomenat 3LD (tres línies de defensa).

El model distingeix tres grups que participen en la gestió efectiva de riscos:

- Primera línia de defensa (1LD): les funcions que són propietàries dels riscos i els gestionen. És responsable de mantenir un control intern i efectiu i d'executar procediments de control sobre els riscos. Està constituïda per les àrees de negoci i/o operativa.
- Segona línia de defensa (2LD): les funcions que supervisen els riscos i desenvolupa funcions de gestió de riscos i compliment per monitorar

els controls de la primera línia de defensa. Les funcions específiques comprenen:

- Gestió de riscos
- Compliment
- Seguretat
- Control, que monitora riscos financers, així com l'emissió de la informació financer.
- Tercera línia de defensa (3LD): assumida íntegrament per Auditoria Interna, proporciona als òrgans de govern i a l'Alta Direcció un assegurament comprensiu basat en el més alt nivell d'independència dins de Caixa d'Enginyers.

6.1.2. Bon govern

La capacitat d'estructurar amb un model de negoci que proporciona valor afegit als grups d'interès, el qual es basa en l'aplicació de valors com l'ètica, el compromís i la confiança, és una característica que ha acompanyat Caixa d'Enginyers des del seu origen. Disposa de mecanismes que li permeten generar informació transparent i veraç als seus grups d'interès, establir pautes de comportament per a tots els integrants i consolidar un model de negoci eficient i sostenible. Aquests mecanismes s'han establert amb l'objectiu d'assegurar el desenvolupament de bones pràctiques de Govern Corporatiu al si de l'Entitat mitjançant l'aplicació de polítiques i normes internes que afavoreixen la seva implementació, control i seguiment.

Codi ètic

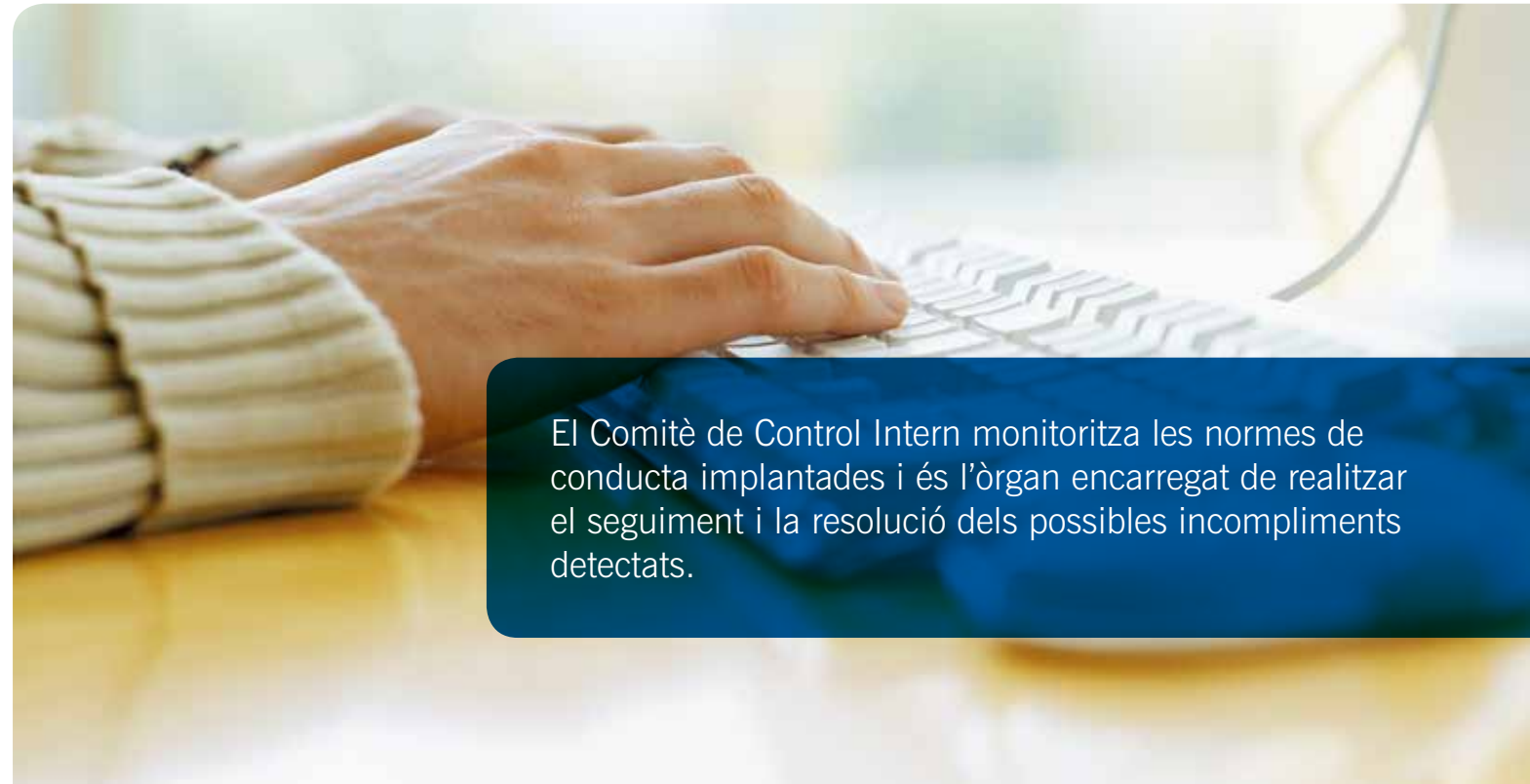
El Codi ètic estableix els valors, principis i normes d'actuació que regeixen per a l'Entitat i els seus professionals. El Codi promou el desenvolupament de les tasques professionals amb criteris d'honestedat, integritat, excel·lència,

responsabilitat i transparència. L'Entitat complementa les normes d'actuació incloses en el Codi ètic mitjançant l'elaboració i la implantació de polítiques i normes d'actuació sobre matèries concretes. El Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del Mercat de Valors (RIC) n'és un exemple.

Els treballadors disposen d'un Canal ètic en el qual poden interposar una denúncia per notificar possibles incompliments del Codi i/o de les normes que el desenvolupen.

El Comitè de Control Intern monitora el seguiment de les normes de conducta implantades i reporta als òrgans de govern els aspectes següents:

- Deficiències detectades en els procediments i/o controls.
- Tasques de control realitzades per al compliment dels criteris i pautes d'actuació.
- Accions realitzades per resoldre els conflictes ètics que poden aflorar.

El Comitè de Control Intern monitoritza les normes de conducta implantades i és l'òrgan encarregat de realitzar el seguiment i la resolució dels possibles incompliments detectats.

Política de Remuneracions

La Política de Remuneracions defineix els principis per afavorir una retribució coherent i alineada amb la regulació vigent.

El Consell Rector de Caixa d'Enginyers és el màxim òrgan decisor i garant en l'aplicació de la Política Retributiva del Grup Caixa d'Enginyers, delegada en la Comissió Executiva.

Aquest òrgan té la responsabilitat de comprovar, amb una periodicitat mínima anual, el grau de compliment de la política retributiva. L'anàlisi d'aquest grau de compliment està delegada, al seu torn, en la Comissió de Nomenaments i Retribucions, les funcions principals de la qual són proposar, informar i supervisar les qüestions relatives a la Política Retributiva del Grup Caixa d'Enginyers; la selecció, nomenament i cessament d'alts directius i personal clau; i les funcions de control intern.

Anualment, es publica l'Informe de Rellevància Prudencial, que posa a l'abast dels grups d'interès el sistema de gestió del risc del Grup.

Els principis que regeixen la Política Retributiva del Grup Caixa d'Enginyers són:

1. Transparència
2. Sostenibilitat a llarg termini
3. Gestió prudent dels riscos
4. Vinculació a resultats
5. Generació de compromís i motivació en la plantilla
6. Evitació d'eventuals conflictes d'interès

La Política de Remuneracions defineix els principis per afavorir una retribució coherent i alineada amb els objectius estratègics del Grup.

6.1.3. Equip humà

Perfil de la plantilla

Un equip professional jove, format i compromès amb els valors del Grup, amb capacitat per adquirir responsabilitats i per créixer professionalment.

La motivació, l'experiència, la professionalitat i el compromís del nostre equip humà amb els valors del Grup és un factor fonamental per millorar contínuament els nostres serveis al soci. La formació, una de les grans apostes de l'Entitat, ens ajuda a consolidar els nostres esforços per crear llocs de treball de qualitat i perquè desenvolupin la seva carrera professional amb excel·lència.

459

professionals integren el
Grup Caixa d'Enginyers

+3,38% vs. 2016

416,58

persones formen la plantilla mitjana

96,64%

amb contracte indefinit

99,27%

a jornada completa

9,72

d'índex de rotació

69%

amb titulació superior

56,83% 43,17%

homes

dones

40,55

anys de mitjana d'edat

Caixa d'Enginyers com a ocupador

El Grup Caixa d'Enginyers aposta en el seu Pla Estratègic IMPULSA 2019 per reforçar el model de gestió de recursos humans, aprofundint en el desenvolupament del talent i de les carreres professionals. El Grup dona ocupació a 459 empleats a la fi de 2017.

Ocupació de qualitat

Caixa d'Enginyers atreu i fidelitza professionals amb talent oferint condicions d'ocupació de qualitat. En aquest sentit, el 96,64% dels empleats compta amb un contracte indefinit i el 99,27% està a jornada completa.

Es promou la delegació de responsabilitats i s'impulsa l'emprenedoria entre els empleats oferint-los l'autonomia per poder dur a terme les seves idees. Diverses iniciatives s'encaminen cap a aquesta finalitat, com la bústia de suggeriments, la participació en grups de treball o la gestió per objectius.

43%

dones

un percentatge que s'ha mantingut estable en els últims anys.

14

permisos de maternitat

9

permisos de paternitat

Formant els professionals del futur

El Grup Caixa d'Enginyers ofereix un ampli rang de programes de formació per als seus professionals. Durant el 2017, es van impartir 30.002 hores de formació, les quals es van repartir de la següent manera:

- 27%, en l'àmbit d'assegurances
- 21%, en l'àmbit de banca i finances
- 21%, en l'àmbit d'idiomes (anglès)

Els diferents programes de formació han comptat amb 1.942 participants, dada que posa de manifest el compromís de Caixa d'Enginyers amb el desenvolupament del talent dels seus professionals.

Desenvolupament del lideratge

Comptar amb caps i directius que tinguin les habilitats necessàries per liderar i desenvolupar els professionals dels seus equips és fonamental per afavorir el compromís i mantenir una cultura empresarial basada en els nostres valors compartits. Amb aquest propòsit, el Grup Caixa d'Enginyers ofereix programes que ajudin a reforçar entre els seus caps i directius un estil de lideratge compartit.

Igualtat d'oportunitats

La igualtat d'oportunitats és un principi irrenunciable que forma part de la fortalesa laboral del Grup. Treballem per assegurar la igualtat d'oportunitats en tots els nivells de l'organització i perquè totes les persones vinculades a Caixa d'Enginyers disposin de les mateixes possibilitats d'accés a un lloc de treball i de promoció interna.

Una forma efectiva de garantir la igualtat d'oportunitats és desenvolupar mesures de conciliació que permetin equilibrar la vida personal i laboral com ara la jornada flexible, acollir-se a permisos parentals, la possibilitat de disposar de llicències no retribuïdes i excedències o la realització de jornada intensiva en determinats períodes de l'any. La distribució de la plantilla per gèneres s'ha mantingut estable en els últims anys i tant la remuneració com les condicions laborals estan equiparades. En determinades categories professionals hi ha més presència d'homes que de dones.

FORMACIÓ INTERNA

43%

dones

1.942

participants

30.002

hores de formació

72,02

hores de formació/professional

80%

de la xarxa comercial disposa de certificacions per poder assessorar basant-se en MiFID II

Celebració del 50 Aniversari amb l'equip intern

El 50 Aniversari de Caixa d'Enginyers ha estat una gran oportunitat per enfortir els vincles entre les persones que integren el nostre equip. Al llarg de l'any, s'han realitzat un gran nombre d'activitats, moltes obertes a les famílies i als companys jubilats, en les quals l'esport i la solidaritat han estat, a més de les persones, els principals protagonistes.

Entre aquestes iniciatives, destaca l'elecció, mitjançant un concurs, d'aquells companys que millor representen els valors de Caixa d'Enginyers.

La solidaritat ha format també part del 50 Aniversari de l'Entitat. Durant el 2017, es va iniciar la creació de cinc equips per participar en la carrera Oxfam Intermón Trailwalker 2018. La recaptació del donatiu de 1.500 euros per equip, necessaris per participar-hi, van destinats a finalitats solidàries d'Oxfam Intermón.

6.2. Servei als socis

6.2.1. Model de relació amb el soci

Model cooperatiu i socialment responsable

Els socis són l'eix que mou tota la nostra activitat i el principal objectiu cap al qual s'orienta Caixa d'Enginyers. Per aquesta raó, és imprescindible comptar amb la seva confiança i millorar de dia en dia el seu nivell de satisfacció en la seva relació amb l'Entitat.

La banca cooperativa centra la seva atenció en les necessitats de les comunitats professionals, les famílies i les petites i mitjanes empreses, i prioritza l'interès general i el bé comú per sobre dels interessos particulars, la qual cosa contribueix al desenvolupament territorial i sectorial.

I precisament és el nostre model de relació amb el soci i la nostra manera d'exercir aquesta responsabilitat amb la societat el que ens ha permès superar riscos econòmics, polítics o socials al llarg de la nostra història.

Caixa d'Enginyers té com una de les seves màximes prioritats preservar el patrimoni dels seus socis a través d'una gestió prudent dels actius, amb la qual cosa garanteix l'estabilitat financera

necessària a través de ràtios adequades de solvència i liquiditat i manté relacions de confiança a llarg termini.

La nostra vocació de responsabilitat social es trasllada també a la innovació, creació i gestió de productes d'inversió socialment responsables que tenen en compte criteris financers i també altres de caràcter extrafinancer, com ara els de sostenibilitat i mediambientals, amb un important focus en la lluita contra el canvi climàtic.

El model de creixement orgànic que preserva la cultura de relació amb el soci i que es reflecteix en un percentatge molt elevat de recomanació, el qual se situa en un 72% de les noves altes de socis en els últims anys.

Tot això ha conduït a obtenir un índex NPS (Net Promote Score, segons STIGA) del 44,7% l'any 2017 que, si es compara amb el +0,1% de mitjana del sector, reflecteix l'elevat grau de compromís dels socis amb la nostra Entitat. Així mateix, l'OCU, a través d'un estudi realitzat el 2017, ens ha situat com la segona entitat financera a Espanya en relació amb el nivell de satisfacció dels seus clients.

24 hores al dia, els 365 dies de l'any

Banca MÒBIL
app Banca MOBILE

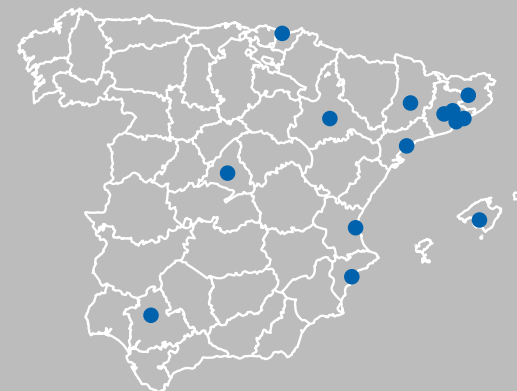
Banca ONLINE
www.caixa-enginyers.com

Banca TELEFÒNICA
902 200 888
+34 932 681 331
De dilluns a divendres
de 8 a 21 h

27 oficines sempre al seu servei

Horari continuat
de 8:30 a 19:00 h.

Alacant · Barcelona
Bilbao · Girona · Lleida
Madrid · Màlaga · Mataró
Palma de Mallorca
Sant Cugat del Vallès
Sevilla · Tarragona
Terrassa · València
Saragossa

Nova estructura

L'activitat de Caixa d'Enginyers gira al voltant de la qualitat de servei al soci, factor clau en el qual resideix la diferenciació. El desenvolupament de la nostra imatge corporativa, de productes, aplicacions i eines tecnològiques milloren continuament la qualitat de servei i la proposta de valor del servei als socis.

Per tal de donar suport a una estratègia en què els socis se situen en el centre de tota la nostra activitat, el 2017 hem creat l'Àrea de Serveis al Soci, que suposa una profunda i innovadora transformació de l'àrea comercial tradicional.

Aquesta nova estructura parteix d'una visió 360° de cada soci per atendre les seves necessitats i requeriments des d'una perspectiva global, d'acord amb les seves circumstàncies personals, familiars, professionals, empresarials i el seu estil de vida.

Evolució 2017

El 2017, el nombre de socis ha augmentat un 12,49%, concretament un 14% a Catalunya i un 8% a la resta d'Espanya, la qual cosa ens situa en l'actualitat per sobre dels 160.000 socis. Aquesta dada mostra una acceptació i un compromís cada vegada més gran, per part de la societat, cap a un model d'economia social i de banca cooperativa.

Durant aquest període, hem gestionat un volum de negoci superior als 5.750 milions d'euros, la qual cosa representa un important creixement. Els productes en què el component d'assessorament és important han experimentat molt bons resultats: el volum gestionat en estalvi-previsió ha crescut un 9,66% i el volum de productes d'inversió, un 11,07%. Així mateix, el nombre de contractes del Servei de Gestió Discrecional de Carteres ha crescut un 54% i el volum gestionat en aquest servei per als nostres socis ha superat els 211 milions d'euros. Per la seva banda, el finançament ha estat un altre element clau i el nombre d'hipoteques formalitzades pels nostres socis ha crescut un 20,1%.

Pel que fa a oficines, hem seguit ampliant la nostra xarxa amb l'obertura de tres noves ubicacions que ens permetran seguir donant un servei proper i de qualitat als nostres socis.

A València hem estrenat un nou concepte d'oficina adreçat als nostres socis més joves, ImaginaLab, situada al Campus de la Universitat Politècnica de València (UPV). A més, hem ampliat l'oficina principal d'aquesta ciutat.

A València hem estrenat un nou concepte d'oficina adreçat als nostres socis més joves, ImaginaLab.

Caixa d'EnginyersInforme Anual
2017

1. Carta del President
2. Carta del Director General
3. Principals indicadors
4. Entorn i regulació
5. Estratègia
6. Nosaltres
7. Gestió del risc
8. Informe financer
9. 50 Aniversari

D'altra banda, en el marc de l'acord de col·laboració signat aquest any amb la Mútua General de Catalunya (MGC), hem inaugurat dues noves oficines a Terrassa i Mataró, ubicades dins de les instal·lacions de la Mútua. Es tracta d'una experiència pilot que té per objecte estendre la nostra presència territorial i que podria ampliar-se a altres poblacions on la MGC també té presència.

Aquest any, i sempre amb l'objectiu de millorar el servei que oferim als nostres socis, Caixa d'Enginyers va signar un acord amb Cardtronics, l'operador més gran de caixers automàtics a nivell mundial, el qual està en la fase inicial del seu procés d'implantació al territori espanyol amb la instal·lació d'un significatiu nombre de nous caixers.

Gràcies a aquest acord, els socis poden retirar efectiu de forma gratuïta en tots els terminals que operen sota la seva marca comercial CashZone, amb les mateixes condicions que ofereixen la resta de caixers de la nostra xarxa adherida.

Els caixers CashZone se situen en llocs amb gran freqüència de pas i de fàcil accés, com ara supermercats, centres comercials, gasolineres o estacions de transports públics.

6.2.2. Digitalització

La transformació digital es manté com una de les prioritats de Caixa d'Enginyers.

Ens trobem davant un model dual de relació, en el qual conviuen els usuaris que prefereixen els canals digitals per a la seva operativa financera i els que segueixen optant per la manera tradicional d'atenció, basada en el tracte personalitzat i amb un alt component d'assessorament.

La realitat és que l'ús presencial o virtual dels canals de relació amb l'Entitat no depèn tant d'un perfil sociodemogràfic concret, sinó dels nous hàbits desenvolupats per la població en general. Les dades sobre usabilitat demostren que hi ha socis que, en determinades circumstàncies, prefereixen el tracte personal en format presencial i que, altres vegades, es decanten pels canals no presencials. Aquestes proporcions són diferents en funció del perfil de cada soci i es poden identificar comportaments similars a partir de característiques comunes.

Aquesta circumstància afecta de forma transversal molts sectors de la nostra activitat. La proposta de transformació digital defineix com s'integren la tecnologia i els atributs digitals de l'Entitat amb les capacitats físiques i personals, promovent un canvi en el model de relació amb els nostres socis que ens permetrà apropar-nos a la solució de les seves necessitats quotidianes.

Aquest procés requereix un canvi cultural dins de l'organització, el qual està liderat per l'Àrea de Serveis al Soci i el Departament d'Estratègia Digital, que impulsa canvis en el model tecnològic, les operacions i l'estratègia digital.

El procés de transformació digital es basa en tres punts clau:

1. Comptem amb una estructura que promou la digitalització i amb un equip especialitzat en aquesta matèria.

2. Situem l'experiència del soci al centre per tal d'adaptar el nostre model de relació a les necessitats individuals, de forma transversal a tots els canals, fet que ens permet formular noves propostes de valor, productes i serveis.

3. Implementem solucions tecnològiques que possibilitin la personalització de l'experiència a través d'arquitectures obertes i plataformes de col·laboració, la qual cosa implica redefinir el model de forma escalable i flexible, adoptant simplicitat i eficiència operacional.

Dades

El 2017 ha seguit creixent la nostra activitat on-line, especialment en el canal mòbil, en el qual els accessos s'han incrementat un 38% respecte a l'exercici 2016.

Mitjançant els canals no presencials s'han gestionat operacions per valor de 1.900 milions d'euros, la qual cosa representa un creixement del 25% respecte a l'any anterior.

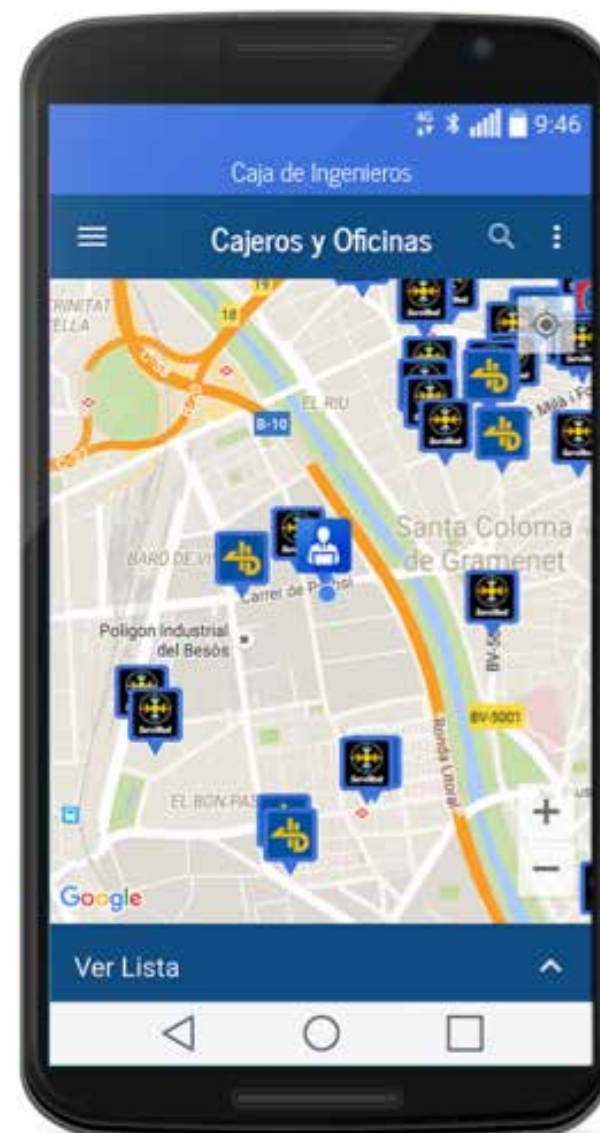
Cada vegada són més els socis que opten per una relació digital amb l'Entitat. L'any passat, la mitjana de socis que van accedir de manera recurrent als serveis de Banca ONLINE o Banca MOBILE per consultar les seves posicions i fer les seves gestions financeres va ser de 77.000, la qual cosa representa un 10% més que el 2016. Concretament, s'han produït més de 10 milions d'accessos, amb un 11% de creixement, i s'han realitzat 69 milions d'operacions a través d'aquests canals, la qual cosa representa un augment del 14%.

La consolidació de l'ús dels canals no presencials per part dels nostres socis és notòria, i així ens ho indica també l'"Informe KPMG (abril 2017) – El nivell de maduresa digital del sector financer a Espanya", que ens situa en els millors percentatges del sector tant en usuaris amb accés i actius com en transaccions fetes a través de la Banca Electrònica.

Cal destacar la captació de nous socis per canals no presencials.

La posada en marxa del servei *Fes-te soci* sense desplaçar-te ha permès als nous socis donar-se d'alta sense necessitat d'anar a una oficina i delegar tota la gestió a aquests canals. S'hi han donat d'alta 1.733 socis a través d'aquest servei, la qual cosa representa un 10% del total d'altres el 2017.

Cada dia visiten el nostre web públic més de 28.000 usuaris únics. Hem rebut més de 5.700 formularis de sol·licitud de serveis a través del nostre web i de la Banca ONLINE, un 174% més que l'any anterior.

El **88%** dels socis de Caixa d'Enginyers **disposa d'accés a la Banca Electrònica**, la qual cosa ens situa entre el grup d'entitats amb més percentatge d'usuaris amb accés a la Banca Electrònica en el nostre sector.

El **81,7%** dels socis de Caixa d'Enginyers **ha accedit activament a la Banca Electrònica** el 2017, la qual cosa ens situa dins del sector com el grup d'entitats amb més percentatge d'usuaris actius en la Banca Electrònica.

El **95,4%** de les transaccions que es realitzen a Caixa d'Enginyers es fan a través de la **Banca Electrònica**.

Usuaris amb accés a la Banca Electrònica

Rang de percentatge d'usuaris amb accés a la Banca Electrònica	<25%	25%-50%	50%-75%	>75%
Percentatge d'entitats segons el rang	0%	50%	29%	21%

Usuaris actius en la Banca Electrònica

Rang de percentatge d'usuaris amb accés a la Banca Electrònica	<25%	25%-50%	50%-75%	>75%
Percentatge d'entitats segons el rang	7%	67%	13%	13%

Transaccions fetes a través de la Banca Electrònica

Rang de percentatge d'usuaris amb accés a la Banca Electrònica	<10%	10%-25%	25%-50%	>50%
Percentatge d'entitats segons el rang	0%	20%	40%	40%

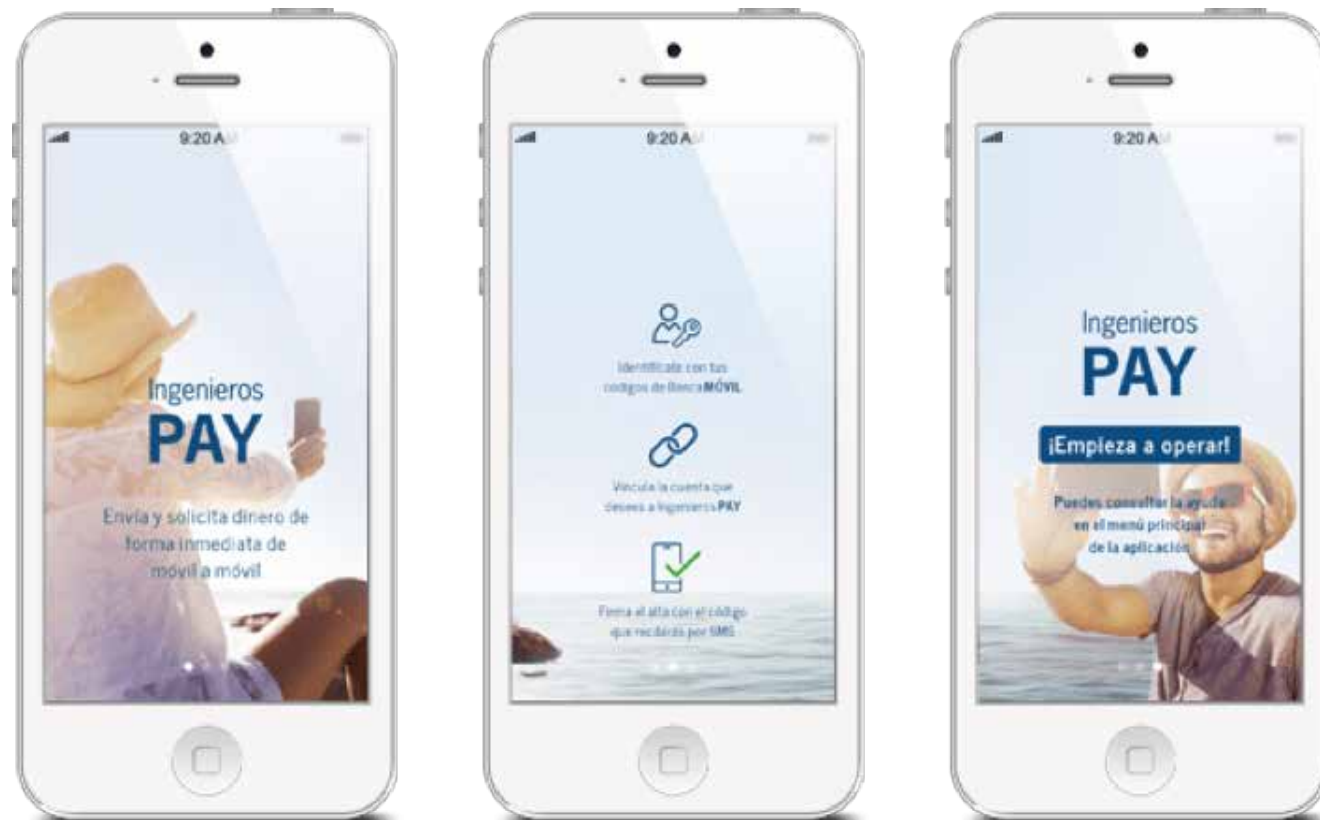
Projectes

D'acord amb les accions orientades a la transformació digital recollides en el nostre Pla Estratègic, aquest any hem llançat una nova versió de l'app Banca MOBILE, que inclou un geolocalitzador d'oficines de Caixa d'Enginyers així com de caixers.

El canal mòbil es consolida com el canal no presencial amb una tendència de creixement en accessos més alta, d'un 38%, i també en descàrregues de l'aplicació, d'un 55% més.

També s'ha incorporat a l'aplicació Banca MOBILE el servei EnginyersPAY (adherit a la plataforma Bizum), que facilita els pagaments entre particulars, de mòbil a mòbil i de manera immediata, només informant del número de telèfon del dispositiu. Per utilitzar aquest servei no cal ser soci de Caixa d'Enginyers ni conèixer el número de compte del destinatari.

En pocs mesos, el 12% dels usuaris de Banca MOBILE s'ha donat d'alta a aquest servei gratuït, un 62% més d'allò que ens correspondria per les nostres dimensions. L'import mitjà per operació és de 54,6 euros.

D'altra banda, pel febrer vam renovar el web de Caixa d'Enginyers per adaptar-lo a la nova orientació de servei que estem implantant.

Aquesta renovació pretén reforçar tres aspectes bàsics en la nostra Entitat:

1. Transparència

L'entorn i el mercat ens exigeixen una transparència cada vegada més gran en qualsevol de les nostres activitats. Les noves normes, la vigilància del seu compliment per part dels reguladors i les exigències d'informació dels socis s'incrementen de dia en dia. La renovació del web permet a l'usuari disposar de tota la informació corporativa que necessita de forma ressaltada i completa, amb total compliment dels requeriments normatius. El concepte de transparència s'aplica de forma transversal a tota l'activitat i ens ajuda a mantenir la confiança dels socis i a guanyar-nos la d'aquells que no ho són.

2. Assessorament

L'assessorament aporta valor a les nostres relacions amb el soci en tots els àmbits: financer, gestió patrimonial, previsió i assegurances. Per a nosaltres, assessorar implica conèixer el soci des de totes les seves dimensions per poder realitzar una proposta de valor que ajudi a gestionar de forma global totes les seves necessitats. Així mateix, ens permet diferenciar-nos dels nostres competidors a partir d'un servei personalitzat, realitzat per professionals qualificats i en constant formació.

El nostre concepte d'assessorament implica potenciar la fidelitat dels nostres clients mitjançant un servei integrat per múltiples productes que s'adapten a les seves necessitats.

El menú del web situa de forma destacada l'accés a tots els serveis d'assessorament que oferim als nostres socis:

- Assessorament d'inversions
- Assessorament financer i patrimonial
- Assessorament en previsió i jubilació
- Assessorament en assegurances i gestió de riscos patrimonials
- Assessorament en finançament de l'empresa

3. Orientació al soci

El nou espai web ha canviat la seva tradicional organització segons l'oferta de productes per una estructura que fomenta l'oferta de serveis entorn dels diferents segments o perfils de socis.

El nostre objectiu és proporcionar solucions completes a cada soci, en funció de les seves necessitats i basades en la qualitat de servei.

El web permet al soci accedir a totes les solucions depenent del seu perfil i només a través d'un clic.

“Solucions per a tu”:

- Banca Personal
- Empreses
- Joves
- Particulars
- Autònoms i Professionals

Per facilitar la utilització de la pàgina web, s'hi han incorporat nous elements d'usabilitat:

- Estructura de menús que reforça els nostres valors i facilita l'accés als apartats que es busquen.

- Disseny simple i visual.

- Navegació intuïtiva, ràpida i segura.

- Accés a la Banca ONLINE sempre visible perquè pugui fer-se des de qualsevol pàgina del web.

De manera coherent, en línia amb el web públic, es va realitzar també la renovació de la Banca ONLINE:

- Disseny més intuïtiu per a una millor navegació.
- Disseny més clar i còmode d'usar.
- Més informació de les targetes per a un millor control de la posició.
- Nombroses funcionalitats noves: fer rescats parcials d'un termini, contractar i fer aportacions a PIES/ SIALP, obtenir justificants de transferències, etc.

A més, s'hi han incorporat noves funcionalitats, especialment en l'àmbit de l'estalvi i la inversió:

- El nou comparador de fons, que permet seguir l'evolució al detall dels nostres fons i de la nostra short list recomanada, comparar-los amb els benchmark i realitzar una contractació directa sense haver de passar per una oficina.
- L'opció d'operar on-line en el MAB (Mercat Alternatiu Borsari).
- La possibilitat de contractar una llista determinada d'ETF pel canal on-line.
- L'opció de fer el test del perfil inversor on-line, tant el de conveniència com el d'idoneïtat, per poder donar el servei més adequat i personalitzat al nostre soci.

En l'àmbit de la gestió del dia a dia, i entre altres aportacions, hem millorat la informació visible en la posició global i en el mòdul de moviments de targetes, i hem afegit la funcionalitat d'activar i bloquejar una targeta, tot això amb l'objectiu de fer que les gestions siguin el més senzilles possibles.

Finalment, un altre dels projectes que hem posat en marxa és l'ampliació del servei automàtic de la nostra Banca Telefònica, ara disponible les 24 hores del dia, tots els dies de l'any. El servei automàtic 24x7 permet als nostres socis fer les principals consultes mitjançant aquest canal telefònic en el moment que ho necessitin.

6.2.3. Serveis personalitzats

Segments

L'orientació al soci imposa un canvi radical en els processos de relació que hi mantenim. Cal conèixer-lo millor per oferir-li el servei de qualitat que ens hem proposat i adequar-lo a les seves necessitats.

El pla estratègic IMPULSA 2019 promou una actuació basada en segments de socis amb la finalitat de millorar i personalitzar, encara més, els serveis que els oferim.

Després d'un estudi detallat, hem identificat els segments clau sota els quals s'agrupen els diferents tipus de socis que confien en la nostra Entitat. Segons el segment al qual pertanyen, requereixen d'un servei diferenciat tant d'oferta de productes com d'assessorament.

La segmentació s'ha convertit en una eina fonamental en tota la nostra organització, ja que ens facilita la identificació de les demandes de servei i, en conseqüència, ens permet reaccionar d'una forma àgil i ràpida davant d'aquestes demandes.

El nostre repte el 2017 ha estat personalitzar al màxim els serveis que oferim a través de solucions flexibles i globals (financeres, asseguradores i de previsió) adreçades als segments següents:

Banca Personal

La complexitat de la gestió patrimonial exigeix incrementar el seguiment i el control del valor i integritat patrimonial per obtenir el rendiment desitjat.

Els socis del segment de Banca Personal disposen d'un servei personalitzat gràcies a l'assignació d'un Gerent Personal, acreditat com a assessor financer (European Advisor), que els proporciona un assessorament complet en els àmbits financer, assegurador i de previsió.

A més, tenen accés a informació exclusiva sobre mercats, informes d'empresa i notícies del sector a través de la Banca ONLINE.

Joves

Les noves generacions digitals tenen unes necessitats concretes pel que fa a servei i finançament. Amb especial atenció a la seva formació, a l'inici de la seva etapa laboral o als seus projectes d'emprenedoria.

IMAGINA és el programa de Caixa d'Enginyers dirigit a facilitar als joves l'accés als serveis financers i asseguradors que necessiten. Amb aquest programa, poden iniciar-se en la gestió dels seus diners, realitzar i rebre transferències, ingressar la seva primera nòmina, obtenir descomptes en les seves compres amb Ingenium Shopping Jove, aconseguir finançament per als seus estudis universitaris i de postgrau, comprar el seu primer cotxe o moto, fer viatges i estades a l'estranger i

obtenir assegurances per a joves, entre moltes altres possibilitats. A més, els proporciona accés a tota l'operativa digital, les 24 hores del dia i des de qualsevol lloc del món, i els permet gaudir de condicions molt avantatjoses en estades a l'estranger, cobertures d'accidents, pagaments digitals amb EnginyersPAY, etc.

IMAGINA és el programa de Caixa d'Enginyers dirigit a facilitar als joves l'accés als serveis financers i asseguradors que necessiten.

Famílies

Caixa d'Enginyers acompanya les famílies durant tota la seva vida, comparteix projectes i il·lusions i els proporciona els productes i serveis financers i asseguradors que necessita cadascun dels seus membres, a cada moment. Els nostres serveis s'adapten a totes les famílies: les que comencen un projecte en comú, les que creixen, les que troben la seva llar, les que busquen la millor formació per als seus membres i fins i tot les que veuen que els seus fills comencen el seu propi projecte lluny de casa.

Els productes i serveis adreçats al segment de famílies se centren en la gestió del dia a dia, amb avantatges si domicilien la nòmina i els rebuts, en l'adquisició de targetes de dèbit i de crèdit i en el fàcil accés als seus comptes i operativa a través dels canals mòbil i internet.

Durant la seva etapa de creació de patrimoni, proporcionem el finançament necessari per a l'adquisició de l'habitatge o d'altres immobles, així com dels vehicles que necessitin.

Els nostres professionals compten amb la màxima experiència i professionalitat per assessorar i canalitzar l'estalvi en els instruments que millor s'adapten a cada perfil de risc i objectius. També oferim suport per projectar una previsió d'estalvi que complementi la pensió de jubilació.

També aconsellem sobre les assegurances més adequades per protegir els seus riscos personals, familiars i patrimonials. Avaluem els riscos que són realment importants per a la família, analitzem la circumstàncies personals i realitzem una proposta individualitzada amb les millors solucions i cobertures per a cada cas en particular.

Donem resposta a les necessitats
financeres de les famílies.

Professionals

Els professionals evolucionen continuament durant tota la seva vida laboral. Per aquest motiu, els serveis financers requereixen de propostes diferents segons el seu moment vital.

La nostra voluntat és facilitar als professionals el seu dia a dia per tal que es puguin centrar en els seus projectes, posant a la seva disposició les eines necessàries per a la gestió del seu negoci a través del Compte Professional.

A Caixa d'Enginyers creiem en els projectes dels nostres socis i els donem el suport necessari en el desenvolupament del seu negoci o activitat professional. Per a això, fem l'estudi personalitzat de la seva proposta i posem al seu abast una gamma àmplia de modalitats de finançament que s'adapten al màxim a les seves característiques personals. A més, realitzem un assessorament integral per als excedents d'estalvi i busquem els millors instruments d'inversió.

A través d'un servei individualitzat d'assessorament en assegurances, realitzem l'anàlisi de tots els riscos inherents a la seva activitat (instal·lacions, personals, de responsabilitat civil, cibernètics) per tal d'oferir-los una proposta a la seva mida. Així mateix, disposem d'un pla de protecció personal per a autònoms.

També aportem assessorament per complementar la seva pensió per jubilació i l'ajudem a planificar l'estalvi amb aquesta finalitat. A través del Simulador de Previsió, fem la projecció econòmica de jubilació preveient fins i tot possibles contingències vitals (incapacitat temporal, invalidesa, viudetat i mort) per adequar una proposta de planificació futura.

A Caixa d'Enginyers creiem en els projectes dels nostres socis i els donem el suport necessari en el desenvolupament del seu negoci o activitat professional.

Empreses

Tota activitat empresarial necessita una gestió adequada dels diferents tipus de risc als quals està exposada, siguin de caràcter financer, de responsabilitat civil, societaris, patrimonials o personals. La gerència de riscos no és només una activitat imprescindible per a les empreses de gran volum, sinó que ho és per a totes les empreses, independentment de la seva dimensió. En el Grup Caixa d'Enginyers ajudem a identificar els riscos i recomanem solucions adaptades a l'activitat de cada empresa i orientades a reduir i minimitzar el seu possible impacte.

Per donar suport i estabilitat a la seva activitat diària, recomanem les opcions personalitzades més pràctiques i avançades: comptes de crèdit per facilitar el finançament del negoci, pòlisses d'avançaments de factures i subvencions que es vinculen a l'increment d'activitat de l'empresa i complementen el finançament d'inversions en actius fixos, avals

financers, econòmics i tècnics, cobertures de risc per a múltiples propòsits en el mitjà i llarg termini.

Les empreses són un segment molt diferenciat que requereix una atenció específica. Els gestors especialistes faciliten els serveis més adequats i els proporcionen la solució financera i personalitzada més apropiada segons el negoci.

A Caixa d'Enginyers comptem amb gestors especialistes en empreses que els faciliten els serveis més adequats i els proporcionen la solució financera més apropiada segons el negoci, sigui a curt, mitjà o llarg termini.

Assessorament

Uns serveis financers de qualitat, personalitzats i que cobreixin les necessitats es basen a assessorar i guiar els socis en la presa de decisions.

Els tres àmbits en què l'assessorament és la base del servei són:

- Gestió patrimonial
- Riscos personals-assegurances
- Finançament de projectes

Gestió patrimonial

Té com a objectiu acompanyar el soci en la presa de decisions en matèria d'inversió patrimonial. La complexitat i l'extensa varietat d'instruments financers requereix del coneixement expert que els professionals del Grup aporten a les solucions d'inversió per als socis.

Els nostres serveis inclouen:

- Preservació de capital (generació de valor, optimització de carteres, diversificació).
- Disseny personalitzat de la cartera d'inversions financeres en funció de la visió econòmica del nostre equip de gestió d'inversions.
- Optimització financerofiscal.
- Optimització de l'estructura del patrimoni financer, ateses la situació i les necessitats patrimonials i personals.

- Delegació de la gestió a través del Servei de Gestió Discrecional de Carteres, eina exclusiva de Caixa d'Enginyers.
- Monitoratge i seguiment detallat i personalitzat de la cartera gestionada.

En qualsevol dels casos, es determinarà el perfil inversor i la composició de la cartera d'inversions a través dels tests d'idoneïtat i de conveniència, així com d'altres requeriments sol·licitats pel soci.

Servei d'assessorament en assegurances - SAS

El 2017 hem implantat un nou servei amb una visió 360º per cobrir àmpliament el conjunt de les necessitats asseguradores dels socis.

El nou servei es fonamenta en l'anàlisi i avaluació dels riscos derivats de les circumstàncies personals, la revisió de les posicions asseguradores i les seves cobertures, així com el contrast amb les necessitats per arribar a una proposta personalitzada.

El nostre servei inclou una selecció de companyies de confiança, valorades per la seva excel·lència de servei en cas de sinistre, preu, solvència i reputació.

Aportem, en el dia a dia, la gestió integral i contínua de la cartera d'assegurances, la supervisió de la qualitat de les cobertures i de les prestacions que ofereixen i un servei propi de sinistres per garantir l'adequada i puntual prestació en cas d'ocurrència.

El nostre compromís és simplificar la gestió de les assegurances mitjançant un servei global que, a més, ens permeti aconseguir el millor preu per al soci de les companyies a les quals es transfereix el risc.

Finançament

Volem oferir la millor solució de finançament per als projectes dels nostres socis al llarg de tota la seva vida. Ens adaptem a les necessitats individuals de cada família, professional, empresa, sector públic i institució, amb un servei personalitzat i diferencial sobre la base d'una Política d'Inversió alineada amb els principis de gestió d'una banca responsable, que implica la gestió professional i prudent dels riscos i incorpora criteris de sostenibilitat i preservació del medi ambient.

L'oferta de productes inclou:

- Préstecs hipotecaris per a l'adquisició o reforma d'habitatges, locals comercials o naus industrials, podent escollir entre diferents instruments a tipus d'interès variable, fix o mixt i terminis que permetin adaptar els compromisos financers a la capacitat de pagament.
- Préstecs personals per al finançament d'inversions corrents, estudis i consum. Per exemple, el Préstec ECO permet el finançament

en condicions avantatjoses d'inversions que impliquin una millora de l'eficiència energètica, tant de les famílies i professionals com de les empreses.

- Pòlisses de crèdit per cobrir les necessitats de finançament a curt termini de les empreses.
- Avals per garantir compromisos futurs.

Adicionalment, hem assolit acords amb institucions com l'ICO (Institut de Crèdit Oficial), el FEI (Fons Europeu d'Inversions) i les SGR (Societats de Garantia Recíproca), que complementen la nostra oferta i ens permeten posar a la disposició de les empreses i dels professionals productes i garanties que facilitin la realització dels seus projectes d'inversió i/o cobreixin les seves necessitats de finançament de circulat.

Apliquem una gestió activa i un seguiment permanent a les nostres exposicions per vetllar per la seva evolució adequada i posem mesures o correccions a aquelles que ho requereixin. A més, el Codi de Bones Pràctiques reforça la protecció als deutors hipotecaris sense recursos, regula i limita determinades condicions per a la reestructuració dels préstecs hipotecaris.

Ens adaptem a les necessitats de finançament de cada família, professional, empresa, sector públic i institució, amb un servei personalitzat.

*Transparència i protecció en els
àmbits de les inversions financeres:
MiFID II*

En línia amb la implantació de la nova normativa MiFID II, hem posat en marxa un conjunt de novetats que milloren no només la protecció i transparència dels socis, sinó també els serveis de mercats i d'instruments financers. Noves eines on-line d'anàlisi i informació financera, nous productes disponibles per a la seva contractació i un nou servei d'assessorament en són les novetats.

Tots els productes d'inversió comercialitzats incorporaran, d'acord amb l'objectiu de millorar la transparència i la protecció de l'inversor, els següents atributs:

1. Formació especialitzada i certificada del nostre equip professional.

L'equip de Serveis al Soci compta amb la màxima qualificació professional, i certificació oficial, per informar sobre instruments financers i prestar serveis d'inversió.

2. Adopció d'un model d'assessorament depenent per ajudar-lo en les seves decisions d'inversió.

Les recomanacions d'inversió s'ajustaran exclusivament als objectius d'inversió, tenint en compte per a això el grau d'aversion al risc, la fiscalitat i l'horitzó temporal del soci.

3. Millor execució.
Caixa d'Enginyers disposa d'una política de millor execució de les ordres dels socis a l'entitat que siguin cursades a través de Caixa d'Enginyers o de qualsevol altre intermediari.

4. Total transparència de comissions, despeses i incentius.
La informació sobre els costos i les despeses associats a cada servei i instrument financer, així com dels incentius que Caixa d'Enginyers pogués obtenir per la comercialització de productes de tercers, es comunicaran detalladament.

5. Govern corporatiu.
L'objectiu és l'increment del nivell de protecció per als inversors mitjançant més transparència en la informació facilitada i una millor adequació dels productes per a cada perfil de soci.

FETS RELLEVANTS DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

Caixa Enginyers Vida i Pensions

Pioners en plans de pensions ISR.*

Entre les cinc primeres companyies en **creixement del volum d'assegurats (+14,2%)**, superant els **40.000 contractes** d'assegurances del conjunt del negoci de vida i pensions.

CE Climate Sustainability ISR, PP: primer pla de pensions climàtic a Espanya.

Caixa Enginyers Gestió

El primer **fons temàtic nacional enfocat a la lluita contra el canvi climàtic**, CI Environment, ISR, FI.

Nou rècord d'actius sota gestió en vehicles ISR* amb un **patrimoni prop dels 150 MM€** i prop de **8.000 partícips**.

La rendibilitat dels fons d'inversió de Caixa d'Enginyers ha superat per sisè any consecutiu la dels nacionals i **s'ha situat en un +4,42%**.

Mercats

Creixement del patrimoni gestionat en el Servei de Gestió Discrecional de Carteres de **60 MM€ el 2017, un 46% més**.

OBS

L'operador Bancassegurances del Grup **ha incrementat l'exercici 2017 un 11,6% el volum de primes intermediades**.

Negoci bancari

Actiu

Augment del crèdit als socis: **1.624 milions d'euros, un 6,23% més**.

El **crèdit a l'empresa** ha estat un **8,97% superior** al de l'exercici anterior.

Mitjans de pagament: s'assoleixen els **510 M€** en facturació de compres amb targetes, amb un increment de l'11,65%, 7,05 punts per sobre del sector.

13.352.629 operacions de compra, amb un increment del 14,29%.

Passiu

1.993 M€ de saldos en comptes i dipòsits, dada que representa una reducció de l'1,80% respecte al 2016.

Compte corrent: creixement d'un **14,09% dels saldos en compte corrent**.

* ISR: Inversió Socialment Responsable

Préstecs personals

- Préstec Consum
- Préstec Inversió
- Préstec ECO
- Préstec Nòmina
- Préstec Estudiant
- Préstec Postgrau
- Préstec Imagina
- Préstec Pla de Pensions
- Préstec Sindicat
- Préstec Schuldschein

Préstecs hipotecaris

- Hipoteca Llar
- Hipoteca Mixta 5, 10 i 15
- Hipoteca Universal
- Hipoteca Fixa
- Hipoteca Explotació

Pòlisses de crèdit

- Crèdit Personal
- Crèdit Professional
- Crèdit Empresarial
- Crèdit Enginyeries
- Crèdit Bestreta Factures / Subvencions

Pòlisses de crèdit garantia real

- Crediborsa
- Crèdit Garantia Mobiliària

Préstec ICO

Préstec FEI

Avals

- Línies d'aval
- Aval Tècnic
- Aval Financer

Renda hipotecària

Préstecs garantia real

- Préstec Garantia Dinerària
- Préstec Inversió Financera (Multinversió)

Rènting de vehicles

- Ingenium Renting

Targetes de crèdit

- Visa Premier
- Visa Classic
- Visa Business
- Visa Jove Move
- Via-T

Targetes de dèbit

- MasterCard Base
- MasterCard Soci Cooperatiu
- MasterCard Jove Move

Mitjans de pagament

Actiu

PRODUCTES I SERVEIS

Passiu i productes d'inversió

Assegurances

- Habitatge
- Auto
- Salut
- Decessos prima periòdica
- Decessos prima única
- Protecció de pagaments
- Viatge
- Accidents
- Vida

- Vida prima única
- Vida autònoms
- Comerç
- Pime
- Responsabilitat civil
- Responsabilitat civil professional
- Responsabilitat directius i administradors (D&O)

Comptes corrents

- Compte Corrent
- Compte Corrent Professional
- Compte d'Estalvi

Dipòsits

- Dipòsit a Termin
- Dipòsit Online
- Dipòsit Jove
- Fondipòsit

Fons d'inversió

- CE Global, FI
- CE Borsa Euro Plus, FI
- CE Iberian Equity, FI
- CE Borsa USA, FI
- CE Emergents, FI
- CE Environment ISR, FI
- CE Renda, FI
- CE Fondtesoro Curt Termini, FI
- CE Premier, FI
- Fonengin ISR, FI
- CE Gestió Alternativa, FI
- CE Gestió Dinàmica, FI

Fons d'inversió garantits

Estalvi vida

- Previsió Social Complementària
 - Plans de Pensions Individuals
 - CE Global Sustainability ISR, PP
 - CE Euromarket RV 75, PP
 - CE Climate Sustainability ISR, PP
 - CE Eurobond RF 100, PP
 - CE Multigestió, PP
 - CE Skyline, PP
 - PP dels Enginyers
- CE Pla de Previsió Assegurat
- Plans de Pensions d'Ocupació
- CE Pla de Previsió Social Empresarial
- Pòlisses Col·lectives de Vida Estalvi
- Pòlisses Col·lectives de Vida Risc
- Assegurances d'estalvi
 - Pla Futur 5 Sialp
 - CE Pies
 - CE Pies Jove
- Assegurances de Vida Risc
 - CE Protecció Personal
 - CE Protecció Personal Finançament
 - CE Protecció Personal Autònoms
- Assegurances de Rendes
 - CE Renda Vitalícia Capital Constant
 - CE Renda Vitalícia Capital Decreixent

Serveis de gestió i inversió

- SGDC Insignia
- SGDC 70/30
- SGDC Borsa Premium
- Servei d'Assessorament Puntual
- Fons d'inversió de gestores internacionals
- Enginyersborsa (contractació RV, ETF)
- Deute Públic i Renda Fixa Corporativa
- Mercat de Divises

6.3. Acció social

6.3.1. Fons d'Educació i Promoció

L'Entitat aplica el 10% de l'excedent net anual al Fons d'Educació i Promoció (FEP) que es destina a activitats en benefici dels socis i treballadors així com a la comunitat en general, amb finalitats educatives, socials i de foment del desenvolupament del cooperativisme. La creació d'aquest fons respon als requisits de la Llei 13/1989, de 26 de maig, de Cooperatives de Crèdit, modificada parcialment per la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre Règim Fiscal de les Cooperatives.

La seva finalitat és el finançament d'activitats que tinguin per objectiu:

- La formació i educació dels socis i empleats de la Cooperativa de Crèdit en els principis i valors cooperatius o en matèries específiques que contribueixin al desenvolupament de l'activitat.
- La difusió del cooperativisme i la promoció de les relacions intercooperatives.
- La promoció cultural, professional i assistencial de l'entorn local i de la comunitat en general, així com la millora de la qualitat de vida, el foment del desenvolupament comunitari i les accions de protecció mediambiental.

Milers d'euros	2017	2018
	Aplicació	Pressupost
Concepte		
Formació a socis i treballadors	318	375
Promoció relacions intercooperatives	13	35
Promoció cultural de l'entorn – Fundació	250	450
Total	581	860

El Fons d'Educació i Promoció (FEP) es destina a activitats en benefici dels socis i treballadors així com a la comunitat en general, amb finalitats educatives, socials i de foment del desenvolupament del cooperativisme.

6.3.2. Fundació Caixa d'Enginyers

La Fundació Caixa d'Enginyers, entitat de caràcter privat i sense ànim de lucre, va néixer amb la voluntat de vehicular i de dur a terme el compromís social de l'Entitat, gestionant els recursos que aquesta destina a la promoció d'un conjunt d'activitats que fomenten una societat més justa, lliure i cohesionada.

El Patronat és l'òrgan responsable d'elaborar el pla anual de la Fundació que recull les seves principals línies d'actuació, orientades a la millora de la qualitat de vida, a la reinserció social i laboral, especialment dels col·lectius més desfavorits, a la protecció del medi natural, a la innovació, la formació i l'excel·lència professional.

Durant els seus set anys de trajectòria, la Fundació ha canalitzat bona part de les actuacions de caràcter social dutes a terme per Caixa d'Enginyers, i així s'ha consolidat com a vehicle per al desenvolupament del seu compromís social.

Caixa d'Enginyers ha donat continuïtat a l'estratègia de gestió de carboni iniciada per la Fundació el 2011. Com en els exercicis anteriors, durant el 2017 hem compensat les emissions que són inevitables durant l'exercici de la nostra activitat mitjançant el finançament de projectes de Clean CO2 Certified, que contribueixen a la reducció de gasos amb efecte d'hivernacle.

Concretament, s'han adquirit més crèdits de carboni del projecte "Bandeira and Capelli Ceramics Project" (Brasil), l'objectiu del qual és substituir l'ús de fusta nativa procedent de boscos en procés de desforestació per biomassa renovable existent a la regió, amb la conseqüent disminució d'emissions de GEI associades a l'activitat original. A més dels seus obvis avantatges mediambientals, aquest projecte també presenta altres beneficis addicionals per a la població i el territori local.

+ 2,7
milions d'euros en
col·laboracions

600
candidats a concursos per a
emprenedors

270
projectes impulsats

+1.530
socs inscrits a cursos

224
beques i premis

CONSULTORIA IMPACTE SOCIAL

Un dels nostres objectius és mesurar l'impacte dels projectes i col·laboracions que duem a terme.

La Fundació Caixa d'Enginyers ha fet un estudi per calcular l'impacte social de cadascun dels 52 projectes de l'any 2017. Per a això, ha comptat amb el suport d'una consultoria externa especialitzada que segueix l'enfocament d'Amartya Sen, Premi Nobel d'Economia, utilitzat per analitzar el progrés social i el desenvolupament humà de tots els països del món.

Aquesta metodologia d'anàlisi es desenvolupa en quatre fases:

- Fase 1: anàlisi del projecte (estableix el marc d'actuació)
- Fase 2: valoració econòmica (del projecte, mitjans de comunicació i càlcul del retorn social)
- Fase 3: elaboració de resultats (resultats, rànquings, recomanacions)
- Fase 4: elaboració de l'informe (elaboració i presentació de l'informe final)

Gràcies a aquest complex algoritme $\mathcal{A}(X_i) = \{b_i/b_i = f_i(c(X_i)/Z_i, Z_e, Z_s) \forall f_i \in F \text{ and } \forall X_i \in X_i\}$ i amb la informació d'enquestes i entrevistes arribem a la conclusió: CADA EURO QUE DESTINA LA FUNDACIÓ A PROJECTES SOCIALS MULTIPLICA PER 3 EL SEU VALOR.

És a dir, el valor social generat per la Fundació triplica la inversió monetària realitzada.

Aquests resultats permeten avançar en una millor selecció dels projectes futurs per als propers anys, així com donar indicacions sobre projectes l'impacte social dels quals sigui millorable i posicionant la Fundació Caixa d'Enginyers entre les millors pràctiques d'acció social, optimitzant l'impacte dels recursos disponibles.

6.3.3. RSC

Medi ambient

Protegir el medi ambient és un compromís prioritari en la nostra política de responsabilitat social corporativa, el qual és present, de manera transversal, en totes les nostres àrees d'activitat.

Al llarg de 2017, hem continuat impulsant iniciatives de millora ambiental, entre les quals destaquen:

- La minimització del consum de paper amb la introducció de criteris ambientals en el disseny dels documents operatius.
- La potenciació de la banca digital, que permet interactuar amb els socis a través de la web o dels dispositius mòbils i enviar-los la correspondència electrònicament.
- L'adquisició de paper amb l'etiqueta FSC, que acredita que procedeix de boscos gestionats de manera responsable.
- L'ús d'equips i sistemes d'automatització i control a les oficines per reduir el consum d'energia.

- L'ús de sistemes d'immòtica per a la climatització, la il·luminació i altres instal·lacions consumidores d'energia.
- L'ús de bombetes de baix consum a les instal·lacions de les oficines.
- La incorporació de mecanismes d'encesa automàtica a les zones de pas.
- La compensació de les emissions de carboni generades per l'activitat de la Fundació amb el finançament de projectes de Clean CO₂ Certified que contribueixen a la reducció de gasos amb efecte d'hivernacle.

Fidel a aquest compromís amb l'entorn, la Fundació ha col·laborat en l'estudi que està duent a terme ESADE sobre l'"Economia baixa en carboni". L'estudi, que es va presentar el 2017 als sectors bàsics per a l'economia com són l'alimentari i el financer, pretén sensibilitzar la població sobre temes relacionats amb la petjada de carboni.

Amb l'objectiu de disposar del certificat d'utilització exclusiva d'"Energia Verda", a finals de 2016 es va contractar el subministrament per a totes les empreses del Grup d'"Energia Verda" (fonts renovables).

S'ha publicat el nou "Informe de sostenibilitat" de l'any 2016, que s'elabora seguint les directrius de la Guia G4 del GRI (Global Reporting Initiative). Aquesta memòria cobreix aspectes relacionats amb l'àmbit econòmic, social i ambiental de l'activitat de les societats que componen el Grup Caixa d'Enginyers,

comprentent el mesurament, la divulgació i la rendició de comptes davant els grups d'interès interns i externs en relació amb l'acompliment de les societats que componen el Grup, respecte a la nostra estratègia i objectius de desenvolupament sostenible.

La memòria ha estat elaborada d'acord amb els estàndards establerts en la guia per a l'elaboració de memòries G4 del Global Reporting Initiative (GRI) i segons la norma AA1000 sobre el compromís dels grups d'interès.

ISR (Inversió Socialment Responsable)

Caixa d'Enginyers continua innovant per oferir als seus socis productes coherents amb el seu compromís amb el medi ambient. El 2017, s'han creat tres nous productes que promouen la sostenibilitat de l'economia real i el retorn a llarg termini.

- CE Environment ISR ,FI, és el primer fons CO₂ d'Espanya amb el clar propòsit de promoure, a través de la inversió en empreses, la lluita contra el canvi climàtic.
- CE Climate Sustainability ISR, PP, és el primer pla de pensions climàtic d'Espanya en el qual intervenen fins a un màxim del 50% d'empreses líders en la innovació i lluita contra el canvi climàtic.
- Préstec ECO ofereix finançament per millorar l'eficiència energètica d'habitatges i locals (aïllants tèrmics, calefacció, il·luminació de baix consum, fonts d'energia renovable, etc.) i per a l'adquisició de vehicles ecològics o d'electrodomèstics de classe energètica A o superior.

Caixa d'Enginyers és la primera i única cooperativa de crèdit que, des de 2016, és membre de Spainsif, una associació sense ànim de lucre que integra diferents entitats interessades a promoure la Inversió Socialment Responsable a Espanya. Pel juny vam realitzar, en el marc de la Setmana de la Inversió Responsable de Spainsif, la jornada "Descarbonització de l'economia i el paper de l'ISR com a palanca de canvi", a càrrec dels directors de la Gestora i de la companyia de Vida del Grup Caixa d'Enginyers.

En les relacions amb els nostres socis, hem optat per oferir-los alternatives d'inversió responsables com ara Fonengin ISR, FI (el fons d'inversió ISR més gran a Espanya) i el pla de pensions CE Global Sustainability ISR, PP. Els dos productes lideren les seves respectives categories.

Signatory of:

Caixa d'Enginyers, primera i única cooperativa de crèdit membre de Spainsif.

D'altra banda, des de 2014, Caixa Enginyers Gestió està adherida als principis d'inversió responsable coneguts com a principis PRI d'àmbit internacional. UNPRI és una organització la iniciativa de la qual és promoure l'aplicació de criteris extrafinancers en la presa de decisions d'inversió. Els seus principals promotors són la UNEP Finance Initiative i la United Nations Global Compact, ambdues organitzacions vinculades a les Nacions Unides. Formar part d'aquesta organització significa, per a Caixa d'Enginyers Gestió, SGIIC, enfortir la seva orientació cap a un model de gestió sostenible.

Tallers i conferències per als socis

La realització de tallers i conferències és una activitat que facilita la màxima transferència d'informació al soci. S'han fet 13 tallers, de format pràctic, adreçats als socis, en què els nostres especialistes han informat sobre el funcionament d'aplicacions, productes o serveis propis de Caixa d'Enginyers.

Les "Trobades" ens han permès tractar temes d'actualitat en relació amb les nostres àrees d'interès dels socis. En aquest sentit, destaquem la trobada "Invertir en una Europa del futur. Brexit, nou front europeu Macron-Merkel", que va tenir lloc a la Borsa de Barcelona el 4 de juliol, en la qual es va analitzar la situació d'Europa després del brexit, així com les seves oportunitats i amenaces. Una cita imprescindible per als responsables de Mercat de Capitals de Caixa d'Enginyers i directius de la societat de valors NORBOLSA, entitat participada de Caixa d'Enginyers.

502
inscripcions

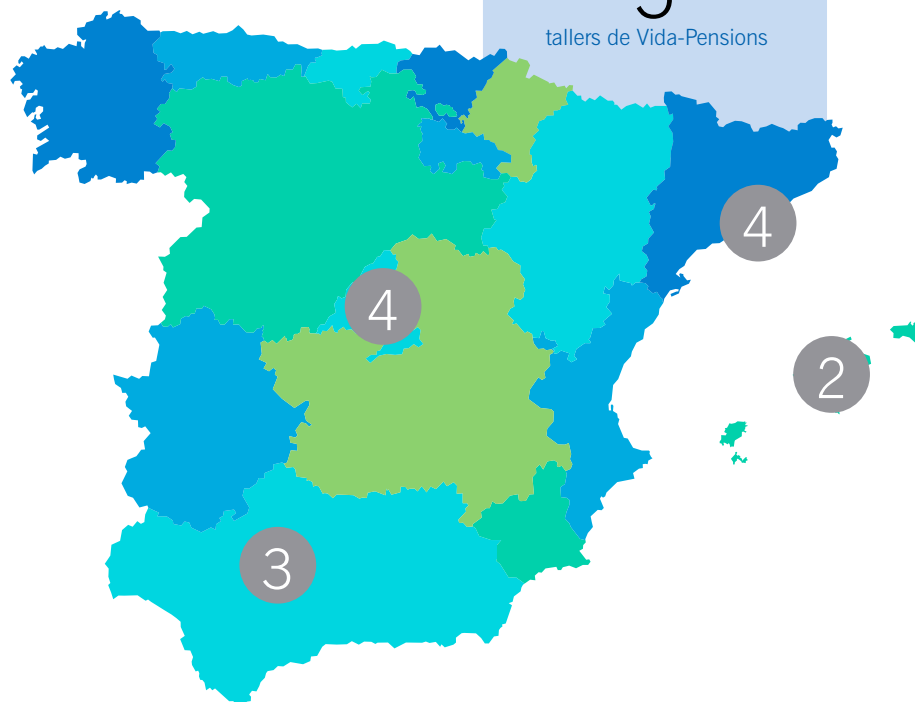
323
assistents (64,34%)

2
tallers de Fons d'Inversió

5
tallers de Borsa

2
tallers de Fiscalitat

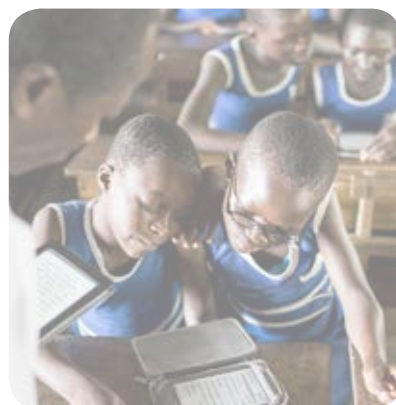
5
tallers de Vida-Pensions

Quaderns de finances i educació financerà

Fomentar l'educació financerà és part de la nostra responsabilitat. Per aquesta raó, promovem el desenvolupament d'activitats i la publicació d'informació destinada a millorar la percepció i el coneixement financers dels nostres socis i del públic en general.

Un bon exemple d'això és la col·lecció de publicacions Quaderns de Finances i Assegurances, que va editar el seu primer número sota el títol "Guia de l'inversor. Com estalviar i invertir en temps d'interès molt baixos i negatius". Aquesta col·lecció es veurà ampliada el proper any amb tres guies més: "Guia de l'actiu", "Guia de mitjans de cobraments i pagaments" i "Guia de previsió".

07

GESTIÓ DEL RISC

7.1. Introducció

Els canvis en el sector financer esdevinguts en els últims anys han fet palesa la importància crucial que té per a les entitats financeres la gestió adequada dels seus riscos. Per al Grup Caixa d'Enginyers, la gestió del risc constitueix un pilar essencial de la seva estratègia competitiva i té com a objectiu la preservació dels seus nivells de solvència i l'impuls, al seu torn, del desenvolupament del negoci.

El perfil de risc del Grup Caixa d'Enginyers es caracteritza principalment per la gestió prudent del risc de crèdit, fonamentada en el grau d'exigència del procés de concessió. Així mateix, es manté una posició folgada de capital i liquiditat, i un balanç equilibrat en la gestió del risc de tipus d'interès.

En un entorn macroeconòmic que planteja importants reptes, en concret per l'escenari de tipus d'interès negatius, és rellevant destacar les capacitats que aporta el model de negoci dut a terme pel Grup Caixa d'Enginyers per sustentar la rendibilitat futura. Caixa d'Enginyers ha mantingut un creixement estable i constant, ja que prioritza la qualitat del servei, la diversificació en les fonts d'ingressos i la prudència en l'assumpció de riscos.

El Consell Rector de l'Entitat estableix el marc de gestió dels riscos en l'activitat del Grup, a través de la definició de polítiques, sistemes i procediments de control intern, i la supervisió del seu compliment. La coordinació d'aquestes polítiques prudents i l'ús de mètodes i tècniques de gestió i control homogenis i efectius permeten al Grup Caixa d'Enginyers obtenir resultats de manera recurrent i sostenible, així com gaudir d'una posició folgada de solvència.

La identificació, el mesurament, la gestió, així com el control i el seguiment dels riscos inherents a l'activitat del Grup, es constitueixen com a objectius fonamentals, sempre dins d'un marc d'optimització de la gestió global dels riscos, i comprenen principalment el risc de crèdit i de contrapart, els riscos estructurals de tipus d'interès i de liquiditat, el risc de mercat, el risc operacional, els riscos de compliment i blanqueig de capitals i el risc de reputació.

7.2. Principis generals

El Consell Rector manifesta en la Política de Gestió del Risc que el Sistema de Gestió del Risc requereix per al seu desenvolupament l'aplicació de principis que facilitin una gestió eficaç del risc, i es consideren com a fonamentals els següents:

- **Sostenibilitat.** La missió del Grup Caixa d'Enginyers és aportar als socis valor sostenible, i aquesta sostenibilitat s'ha d'emparar en les polítiques i bones pràctiques de gestió del risc.
- **Qualitat en la gestió.** El risc és inherent al negoci del Grup Caixa d'Enginyers i, per això, s'ha d'establir una gestió del risc professionalitzada, robusta i present en tota l'organització.
- **Responsabilitat.** La responsabilitat última de la gestió del risc correspon al Consell Rector. El director general és el responsable de l'execució de la gestió del risc.
- **Seguiment.** El Grup Caixa d'Enginyers ha de definir el llindar de riscos acceptable i dur a terme el monitoratge del seu perfil de riscos en relació amb el llindar de riscos definit. Els riscos assumits han d'estar identificats i han d'haver-hi mecanismes per al seu mesurament i seguiment.
- **Compromís.** La gestió del risc requereix la implicació de tota l'organització. El Grup fomenta la cultura del risc traslladant els criteris de gestió del risc als diferents nivells de l'organització a través dels mecanismes de comunicació interna, incloent-hi la formació i la normativa.
- **Independència.** La funció que té encomanada la gestió i el control dels riscos ha de ser independent de la funció comercial i de les àrees de negoci.

7.3. Sistema de Gestió del Risc

El Grup Caixa d'Enginyers estableix un Sistema de Gestió del Risc que es compon dels elements següents:

- Un sistema de govern i organització de la funció de riscos que compta amb una definició adequada de rols i responsabilitats, un cos de comitès i estructures de delegació, un model de tres línies de defensa i un sistema de control intern coherent amb la naturalesa i magnitud dels riscos.
- Un Marc d'Apetència pel Risc, integrat a la Política de Gestió del Risc i aprovat pel Consell Rector, que determina els riscos i el nivell d'aquests que el Grup està disposat a assumir per assolir els seus objectius de negoci.
- Un model de gestió que inclou l'autoavaluació dels riscos, el seu seguiment integral, la seva planificació i la solvència, la comunicació interna i pública i un cos normatiu que regula la seva gestió dels riscos.
- Una assignació adequada de recursos humans i tecnològics per a la gestió i supervisió efectiva del model.

7.4. Marc d'Apetència pel Risc

El Marc d'Apetència pel Risc és el marc global a través del qual l'apetència pel risc es fixa, comunica i monitoritza, per a la qual cosa es requereixen polítiques, procediments, sistemes i controls. Defineix explícitament els límits amb què poden operar els gestors de l'Entitat. El Marc d'Apetència pel Risc del Grup Caixa d'Enginyers té les característiques següents:

- Alineament amb la missió, la visió, els valors i els eixos estratègics de Caixa d'Enginyers.
- Alineament amb el pla estratègic i de negoci.
- Recerca d'un perfil de risc mitjà-baix.
- Formulació clara, concisa, *forward looking* i gestionable.
- Definició explícita dels límits amb què poden operar els gestors.
- Manteniment d'un excés raonable de capital i liquiditat.

7.5. Risc de crèdit i de contrapart

El **risc de crèdit** correspon a les pèrdues que sofriria el Grup en cas que el deutor no complís amb les seves obligacions contractuals, sigui un soci o altres contraparts. És a dir, és el risc corresponent a l'incompliment de pagament per part del client de les seves operacions de crèdit, préstec o aval, pel que fa als productes financers tradicionals, o bé per part de la contrapart o l'emissor d'altres actius financers com els corresponents a la cartera de renda fixa.

D'acord amb la normativa actual de solvència, el risc de crèdit es cobreix mitjançant l'existència i el control d'uns recursos propis capaços d'absorbir els riscos assumits, i també mitjançant la constitució de provisions destinades a la cobertura d'insolvències. Aquestes cobertures se separen en cobertures específiques per a riscos dubtosos, l'objectiu de les quals és cobrir les exposicions amb incompliments o amb dubtes en el seu reemborsament total, i en cobertures de risc normal. Les cobertures de risc normal es classifiquen en cobertures de risc normal genèriques i en cobertures de risc normal en vigilància especial, corresponent aquestes últimes a les cobertures d'operacions que presenten debilitats en la seva solvència, però sense plantejar dubtes en el seu reemborsament total.

Cal assenyalar la col·lateralització elevada de tota la cartera creditícia del Grup, que contribueix a millorar les seves ràtios de gestió. El percentatge d'operacions amb garantia real representa un 78,91% del crèdit a la clientela total al tancament de l'exercici 2017, amb la qual cosa es mantenen els nivells històrics elevats de garanties reals.

Seguint la línia de diversificació i col·lateralització en la concessió de préstecs amb garantia hipotecària característica de l'Entitat, cal destacar que durant l'exercici 2017 s'han concedit 819 operacions (682 en l'exercici 2016) per un import mitjà de 179 milers d'euros (174 milers d'euros el 2016) i amb un *Loan to Value* mitjà del 64,39% (62,34% el 2016).

Distribució del crèdit a la clientela per tipus de garantia i de prestatari

DISTRIBUCIÓ DEL CRÈDIT A LA CLIENTELA PER TIPUS DE GARANTIA I DE PRESTATARI (%)

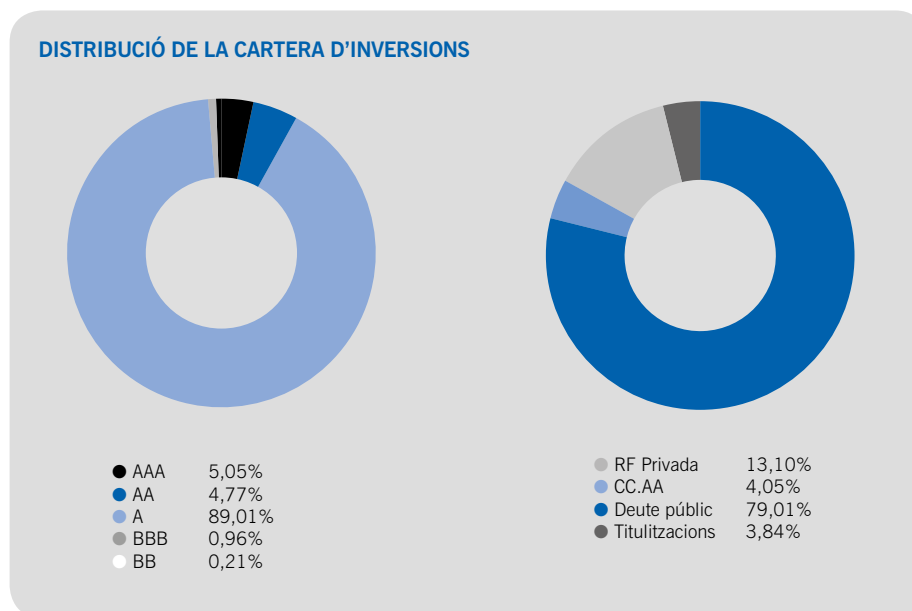
En data 31 de desembre de 2017, la taxa de morositat de Caixa d'Enginyers se situa en el 3,33%, substancialment per sota del nivell de morositat mantingut pel sector, situat en el 7,85%.

Al tancament de l'exercici 2017, el total de provisions del Grup destinades a la cobertura de possibles insolvències del crèdit a la clientela i dels valors representatius de deute s'ha situat en 29.646 milers d'euros, dels quals 2.614 milers d'euros corresponen a provisions de risc normal genèriques, 4.039 milers d'euros a provisions de risc normal en vigilància especial i 22.993 milers d'euros a provisions específiques d'actius dubtosos.

El total de provisions associades a la cartera d'inversió creditícia mantingudes el 31 de desembre de 2017, que és de 29.326 milers d'euros, representa una ràtio de cobertura del 54,28%, sent àmpliament significatives ateses les sòlides garanties de la cartera creditícia.

D'altra banda, l'operativa interbancària, la renda fixa, els derivats i altres instruments financers també estan exposats al risc de crèdit. El Grup compta amb una Política d'Inversions Financeres en la qual s'estableix un sistema de límits d'acord amb el seu perfil de riscos, que permet evitar concentracions de risc de crèdit. Una gran part de les inversions en cartera es troba en actius amb bona qualificació creditícia i, sobretot, prop de la meitat de les inversions és en deute públic espanyol, mentre que les titulitzacions hipotecàries originades per Caixa d'Enginyers representen el 38,26% de la cartera.

Tot seguit es presenta la distribució de la cartera d'inversions financeres, en data 31 de desembre de 2017, en funció dels diferents nivells de ràting i del tipus de deute:

El risc de crèdit inclou el **risc de contrapart**, que és el risc que les contrapartides incorrin en incompliments amb el Grup abans de la liquidació definitiva de les operacions amb instruments derivats, de les operacions amb compromís de recompra, de les operacions de préstec de valors, de les operacions amb liquidació diferida i de les operacions de finançament de les garanties.

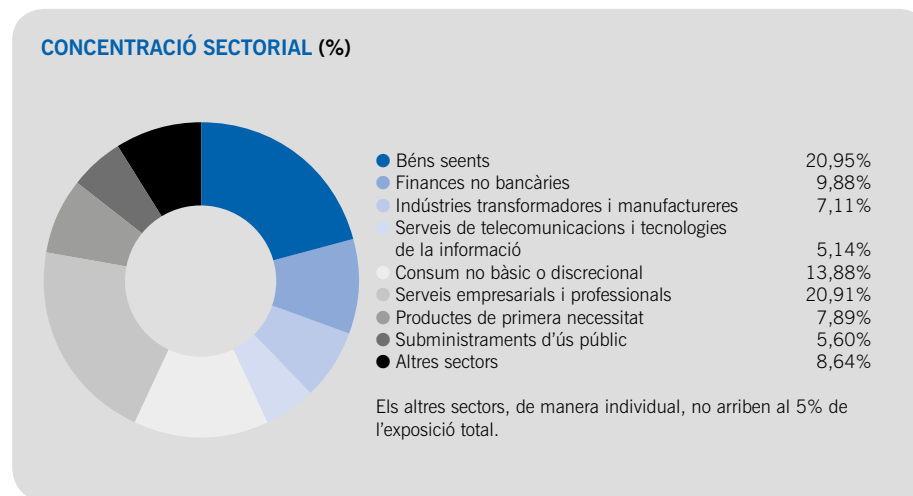
Caixa d'Enginyers revisa el compliment dels límits de contrapart en el Mercat Interbancari, les operacions simultànies i les operacions amb derivats, així com els límits per qualificació creditícia de l'emissor en el mercat de Renda Fixa. El seguiment i el compliment de l'estructura de límits permeten evitar concentracions de risc que puguin afectar els recursos propis de l'Entitat.

Cal destacar que el risc de contrapart assumit pel Grup és molt poc significatiu en relació amb el risc de crèdit total.

A més, el risc de concentració de crèdit, que està associat a la possibilitat que es produeixin pèrdues significatives com a conseqüència de la concentració de risc en un grup reduït d'acreditats, en un conjunt d'acreditats de comportament similar o en actius financers especialment correlacionats, constitueix un element essencial en la gestió del risc de crèdit.

Amb l'objectiu de limitar la concentració sectorial, Caixa d'Enginyers ha adoptat, d'una banda, una política de concessió de crèdit prudent, la qual cosa dona com a resultat una cartera d'inversió creditícia de qualitat i ben diversificada, i, de l'altra, una política d'inversions financeres, a nivell de Grup, en què s'estableixen límits prudents al conjunt de les inversions en cada sector econòmic.

La distribució de l'exposició al risc de crèdit presenta un nivell adequat de diversificació sectorial i els pesos més significatius són els que corresponen a les activitats econòmiques següents: béns seents, 20,95%; serveis empresarials i professionals, 20,91%; consum no bàsic o discrecional, 13,88%; finances no bancàries, 9,88%; productes de primera necessitat, 7,89%; indústries transformadores i manufactures, 7,11%; subministraments d'ús públic, 5,60%; i serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació, 5,14%.

A més, les polítiques esmentades de concessió de crèdit i d'inversions financeres estableixen uns límits d'import i de jerarquia en la presa de decisions de concessió que permeten controlar la concentració individual o de grup empresarial.

D'acord amb el Reglament UE 575/2013, tots els riscos que una entitat adquireixi amb una mateixa contrapart, física, jurídica o grup econòmic, es consideraran grans riscos quan el seu valor agregat superi el 10% dels recursos propis del Grup, llevat de les exposicions amb governs i bancs centrals pertanyents a l'OCDE. En data 31 de desembre de 2017, no hi ha exposicions agregades que superin el 10% dels recursos propis del Grup.

Pel que fa a les carteres de renda fixa corporativa del Grup, aquestes es troben ben diversificades, ja que estan distribuïdes en 96 grups emissors de bona qualitat creditícia.

7.6. Risc estructural de tipus d'interès

El **risc estructural de tipus d'interès** és la possibilitat de tenir pèrdues per l'impacte potencial de canvis en els tipus d'interès sobre els beneficis de l'Entitat o sobre el valor net dels seus actius. El risc de tipus d'interès s'exclou de la cartera de negociació.

El Comitè ALM analitza les necessitats de cobertura que resulten de la gestió d'actius i passius i pren les decisions d'inversió corresponents, sempre complint amb els límits per a la contractació establerts per al Grup. Caixa d'Enginyers disposa de l'eina Ambit Focus ALM per a l'avaluació de la seva exposició al risc de tipus d'interès, que permet analitzar, a nivell estàtic, els forats de venciment o la repreciaió entre actius i passius, la sensibilitat o el valor econòmic i, a nivell dinàmic, la simulació del marge financer i el valor econòmic futur, així com les seves sensibilitats a variacions de tipus d'interès.

El risc estructural de tipus d'interès de balanç, mesurat en termes de forat d'actius i passius distribuïts per venciment o repreciaió, permet detectar concentracions de risc de tipus d'interès en els diferents terminis.

En data 31 de desembre de 2017, la sensibilitat del valor econòmic de l'Entitat a un moviment paral·lel de la corba de tipus d'interès de -200 punts bàsics, mesurat amb criteris reguladors, se situa per sota d l'1% (el límit regulador és del 20%).

La simulació del marge financer a un any, considerant el manteniment de l'estructura de balanç, mostra una sensibilitat a moviments paral·lels de les corbes de tipus d'interès de -200 punts bàsics del -1,21% (5,91% en l'escenari de pujada de tipus), significativament inferior al límit regulador del 50%.

Les xifres assenyalades estimen que les variacions de tipus d'interès tindrien un impacte advers reduït sobre el valor econòmic, els recursos propis mínims i el marge financer.

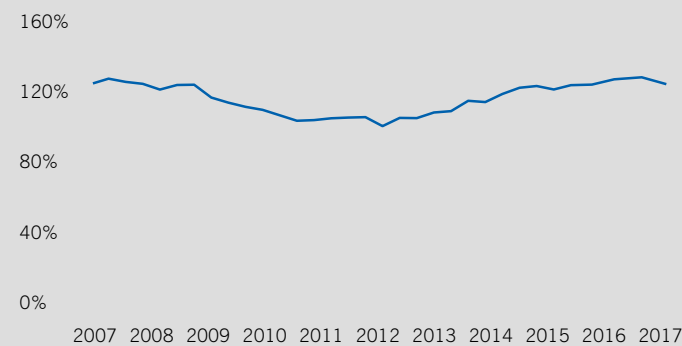
7.7. Risc estructural de liquiditat

Per **risc de liquiditat** s'entén la possible pèrdua del Grup en una situació en què sigui impossible aconseguir, a preus raonables, fons per fer front puntualment a les obligacions de pagament, tant pel reintegrament de recursos o utilització de disponibles en operacions de crèdit per part de clients com per la liquidació d'operacions de mercat.

L'objectiu de les polítiques de gestió de la liquiditat del Grup és assegurar els fons requerits per cobrir les necessitats del negoci, diversificant les fonts de finançament i minimitzant el seu cost. El Grup, a través de Caixa d'Enginyers, supervisa la seva posició de liquiditat i les seves estratègies de finançament de manera continuada. A més, disposa d'un Pla de Contingències de Liquiditat que permet gestionar els possibles esdeveniments inesperats, per condicions econòmiques o de mercat, o altres situacions fora del control directe de Caixa d'Enginyers que podrien causar dificultats de liquiditat a curt o a llarg termini.

Cal destacar la ràtio favorable de liquiditat estructural (definida com el quocient entre els dipòsits i el crèdit de la clientela) mantinguda històricament pel Grup Caixa d'Enginyers que, en data 31 de desembre de 2017, és del 128,76%.

EVOLUCIÓ DE LA RÀTIO DE LIQUIDITAT ESTRUCTURAL (%)

A partir de l'informe al Banc Central Europeu dels estats COREP, s'ha fet el seguiment de la ràtio de cobertura de liquiditat i de la ràtio de finançament net estable de Caixa d'Enginyers (LCR i NSFR, respectivament, per les seves sigles en anglès). L'LCR busca assegurar que l'Entitat compti amb actius líquids suficients d'alta qualitat per fer front a les sortides d'efectiu que es produirien sota un escenari d'estrès agut d'un mes de durada; per la seva banda, l'NSFR permet conèixer la capacitat de resistència en un any, mesurant la proporció dels fons de finançament estable sobre els actius que requereixen finançament. Les dues ràtios s'han mantingut en nivells elevats durant l'exercici. Concretament, en data 31 de desembre de 2017, la ràtio LCR és d'un 218% i la ràtio NSFR estimada d'un 127%, quan els requeriments reguladors se situen en un 80% per a l'exercici 2017 en el cas de l'LCR i en un 100% a partir de l'exercici 2018 en els dos casos.

7.8. Risc de mercat

El **risc de mercat** és el risc associat a la possibilitat de tenir pèrdues en les posicions de la cartera de negociació motivades per moviments adversos en les variables de mercat.

Per a la gestió del risc de mercat, a més de les mesures de durada, convexitat i sensibilitat, s'aplica diàriament una triple estructura de límits. En primer lloc, es calculen diferents escenaris que permeten estimar les pèrdues que tindria la cartera de negociació en situacions de tensió greu del sistema financer. En segon terme, s'obté el Valor en Risc (VaR) a un dia de la cartera mitjançant simulacions de Montecarlo, emprant un interval de confiança del 99%. Finalment, diàriament es determina el consum de capital per risc de mercat de la cartera de negociació i es comprova, com en la resta de casos, que compleix el límit corresponent establert pel Consell Rector. Així mateix, s'inclou la cartera de negociació en el control dels límits per risc de contrapartida vàlids per a les inversions financeres del Grup.

Complementàriament a la mesura del VaR, es calcula el VaR Condicional (o TailVaR), estadístic que mesura la pèrdua mitjana que es produiria en els casos en què se superés el nivell de VaR, i el ComponentVaR, que mesura la contribució d'una subcartera al VaR total de la cartera.

CARTERA DE NEGOCIACIÓ

Tipus d'actiu	VaR	VaR Condicional	Component VaR
Total	314	399	
Renda Fixa	249	317	123
Renda Variable	228	286	190
Suma de VaR i VaR Condicional	478	604	
Efecte diversificació	164	204	

VaR calculat amb un interval de confiança del 99% i un horitzó temporal d'un dia. En milers d'euros.

7.9. Risc operacional

El **risc operacional** es defineix com tots els esdeveniments que puguin generar pèrdues a conseqüència de processos interns inadequats, errors humans, funcionament incorrecte dels sistemes d'informació o esdeveniments externs. Aquest risc és inherent a l'operativa diària de tota entitat, per la qual cosa el seu control ha de ser objecte de consideració en tots els àmbits.

Aquesta definició inclou el risc legal, però exclou el risc estratègic i el risc d'imatge o de reputació.

El risc legal inclou, entre d'altres, la possibilitat de ser sancionat, multat o obligat a pagar danys punitius com a resultat d'accions del supervisor o d'acords privats entre les parts.

El model organitzatiu adoptat pel Grup Caixa d'Enginyers es basa en el model de les Tres Línies de Defensa que distingeix entre (1) les funcions que són propietàries dels riscos i els gestionen, (2) les funcions que controlen els riscos i (3) les funcions que proporcionen assegurament independent.

Pel que fa al risc operacional, el model organitzatiu adoptat pel Grup Caixa d'Enginyers a partir de les Tres Línies de Defensa identifica els pilars o nivells de responsabilitat independents següents:

- **Funcions de Negoci i Suport:** són responsables d'identificar, avaluar, gestionar, controlar i informar els riscos operacionals de la seva activitat.
- **Funció de Risc Operacional:** és l'encarregada de definir la metodologia i les solucions per a la correcta identificació, mesurament, control i gestió del risc operacional del Grup i, a més, de controlar el seu correcte desplegament. Dona suport a les Funcions de Negoci i Suport i consolida la informació sobre els riscos operacionals de tot el Grup per al *reporting* a la Direcció de Gestió Global del Risc i als comitès de gestió de riscos implicats.
- **Funció d'Auditoria Interna:** en relació amb el risc operacional, és l'àrea responsable de revisar el compliment del model d'identificació, mesurament, control i gestió del risc operacional establert.

La Funció de Risc Operacional analitza, informa i assessora les Funcions de Negoci i Suport sobre la millor manera d'avaluar el risc operacional.

La gestió diària del risc operacional recau en les diferents àrees i departaments de l'Entitat, que mantenen línies de comunicació amb la Funció de Risc Operacional. Aquesta última treballa amb les primeres en l'obtenció d'informació i implantació d'accions, si s'escau, per a la gestió del risc. Per a una interacció correcta entre la Funció de Risc Operacional i les àrees i els departaments esmentats, s'ha definit el rol d'Expert de Procés en aquestes àrees i aquests departaments.

A més, cal destacar que l'Entitat té contractada una pòlissa d'assegurança integral bancària que dona cobertura, essencialment, a les pèrdues que es poguessin produir com a resultat d'esdeveniments relacionats amb riscos operacionals (fraud informàtic, infidelitat d'empleats, etc.).

7.10. Risc de reputació

El Grup Caixa d'Enginyers entén per risc de reputació el perjudici que per al Grup comporta una informació o una publicitat negativa en relació amb les seves pràctiques de negoci, sigui certa o no, i que pugui afectar la seva base de clients, els seus costos de litigació o els seus ingressos. Està associat a les repercussions que per al Grup poden suposar el seu descrèdit o la desconfiança davant de la seva clientela actual i potencial.

El risc de reputació està especialment vinculat a la funció de compliment, atesa la forta afectació a la reputació que implica la possibilitat de rebre sancions, econòmiques o no, o de ser objecte d'un altre tipus de mesures disciplinàries per part d'òrgans supervisors. Així mateix, inclou el risc de conducta, que tracta de mesurar i gestionar els riscos de perjudicis que es causin als socis i a la integritat del mercat.

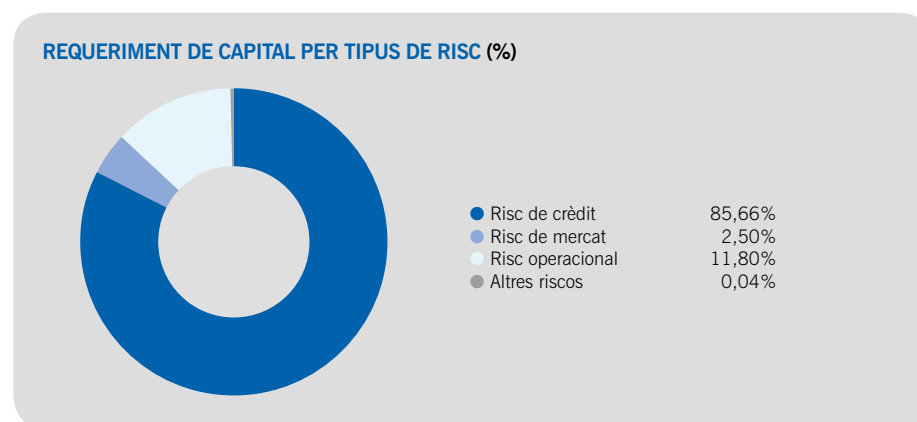
També és d'especial importància la gestió adequada dels aspectes següents:

- **Comercialització de productes financers complexos.** L'Entitat té polítiques específiques per al disseny i llançament de productes nous.
- **Actuacions relacionades amb el blanqueig de capitals.** L'Entitat té una Política de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme, aprovat pel Consell Rector, que inclou mesures encaminades a prevenir i/o detectar i comunicar operacions sospitoses d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals i/o el finançament del terrorisme.

- **Transparència amb la clientela en relació amb l'operativa bancària.** L'Entitat té un Servei d'Atenció al Soci/Client davant del qual els usuaris de serveis bancaris de l'Entitat poden adreçar les seves queixes i/o reclamacions, amb la independència necessària per emetre la seva resolució, i amb un reglament de funcionament en què es descriuen les funcions i responsabilitats d'aquest organisme. Així mateix, compta amb la figura del Defensor del Client, extern a l'Entitat, a qui els usuaris de serveis bancaris de l'Entitat també poden adreçar les seves queixes i/o reclamacions. D'altra banda, l'Entitat manté un nombre reduït de queixes i/o reclamacions amb organismes oficials i supervisors.

7.11. Solvència

La taxa reduïda de morositat, la col·lateralització elevada del crèdit, la fortalesa de les provisions constituïdes i l'exposició reduïda a altres riscos, juntament amb una estructura adequada de recursos propis, es tradueixen en el nivell elevat de **solvència** del Grup.

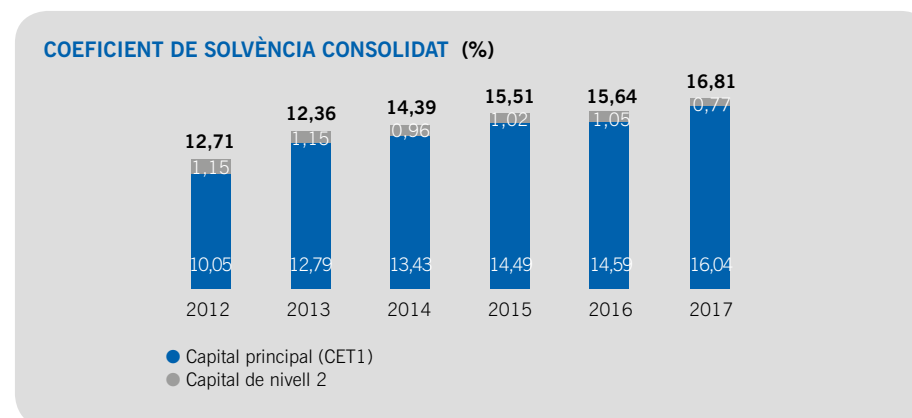

La ràtio de capital total se situa, al tancament de l'exercici 2017, en el 16,81% (15,71% sense incloure els resultats assignables a reserves), substancialment per sobre del mínim exigít legalment.

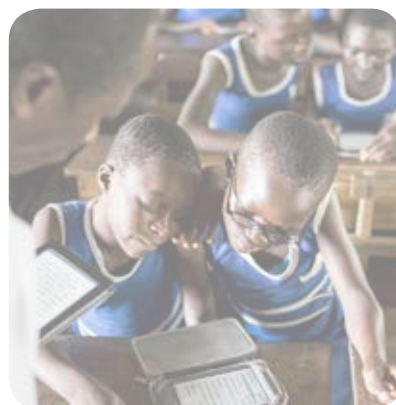
La ràtio de capital total mesura la relació entre els requeriments de capital i els recursos propis i, d'acord amb el Reglament (UE) núm. 575/2013, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit, i amb la Directiva 2013/36/UE, relativa a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit (CRD), la ràtio de capital total pel Pilar 1 de Basilea ha de ser superior al 9,25%.

Així mateix, el superàvit de capital total a nivell consolidat s'ha situat, al tancament de l'exercici 2017, en 75 milions d'euros.

El Common Equity Tier 1 (CET1) del Grup Caixa d'Enginyers, amb dades al tancament de l'exercici 2017, és de 160.992 milers d'euros, i la seva ràtio se situa en el 16,04% (14,94% sense incloure els resultats assignables a reserves), substancialment per sobre de l'exigít legalment.

Així mateix, aplicant els criteris previstos per al final del període transitori, el Grup Caixa d'Enginyers assoleix una ràtio CET1 *fully loaded* del 16,16%, inclòs el resultat net retingut corresponent a l'exercici, la qual cosa representa un excedent de 91 milions d'euros sobre el mínim CET1 *fully loaded* regulador del 7% per Pilar 1, que inclou el 2,5% de coixí de conservació de capital.

08

INFORME FINANCER

Durant l'exercici 2017, en un entorn caracteritzat per les necessitats creixents de capital, derivades de les fortes exigències reguladores, en què els tipus d'interès han continuat reduint-se substancialment a mínims històrics, el Grup ha continuat augmentant els seus resultats, enfortint la seva solvència i incrementant el volum de negoci.

8.1 Informe de l'activitat

8.1.1 Actiu

L'actiu total del Grup, en data 31 de desembre de 2017, ha estat de 2.798.683 milers d'euros, la qual cosa representa un augment del 3,27% en termes relatius i 88.687 milers d'euros en termes absoluts respecte al tancament de l'exercici 2016. Aquest increment respon, bàsicament, d'una banda, a l'increment del crèdit a la clientela en 95.273 milers d'euros i, de l'altra, a l'increment del saldo en efectiu, dels saldos en efectiu en bancs centrals i d'altres dipòsits a la vista en 63.659 milers d'euros, que s'han vist compensats, principalment, per una reducció de la cartera de renda fixa en 66.896 milers d'euros.

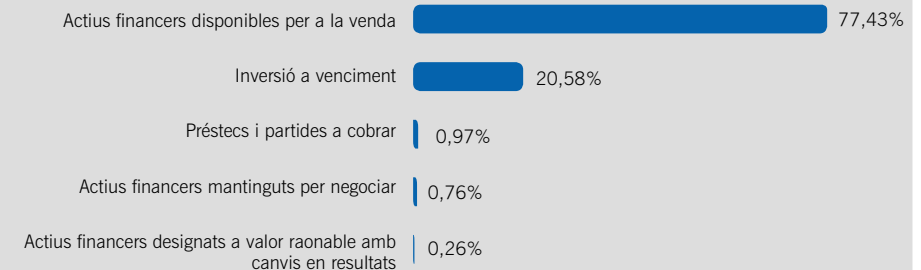
EVOLUCIÓ DE L'ACTIU (EN MILIONS D'EUROS)

Els **valors representatius de deute** han passat de 1.043.154 milers d'euros a 976.258 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2016 i 2017, respectivament, i representa una disminució de 66.896 milers d'euros (-6,41%, en termes relatius).

Tot seguit, s'analitzen els principals tipus de carteres en què es distribueixen aquestes inversions:

DISTRIBUCIÓ DE LES INVERSIONS PER TIPUS DE CARTERA (%)

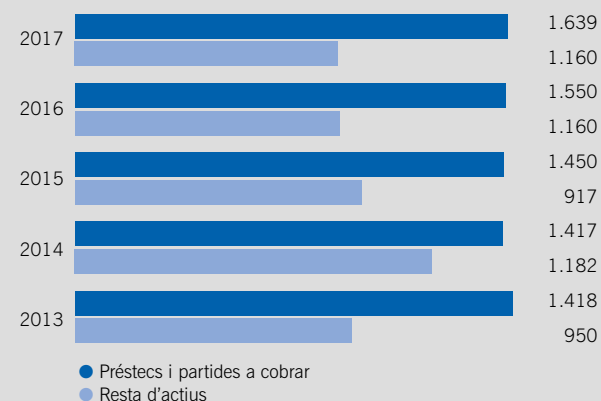
En conjunt, els **derivats**, els **instruments de capital** i els **valors representatius de deute**, que s'integren a les diferents carteres d'inversions financeres, han passat de 1.063.561 milers d'euros a 988.346 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2016 i 2017, respectivament, i passen a representar un 35,31% sobre l'actiu total.

en milers d'euros	2017	2016	Variació (abs)	Variació (%)
Actius financers mantinguts per negociar	10.394	23.001	-12.607	-54,81%
Derivats	17	0	17	100,00%
Instruments de patrimoni	2.947	1.000	1.947	194,70%
Valors representatius de deute	7.430	22.001	-14.571	-66,23%
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	3.707	3.636	71	1,95%
Dels quals: Instruments de patrimoni	566	612	-46	-7,52%
Valors representatius de deute	2.547	2.455	92	3,75%
Inversions mantingudes fins al venciment	200.866	202.946	-2.080	-1,02%
Actius financers disponibles per a la venda	764.477	822.943	-58.466	-7,10%
Instruments de patrimoni	8.558	18.795	-10.237	-54,47%
Valors representatius de deute	755.919	804.148	-48.229	-6,00%
Préstecs i partides a cobrar	1.639.411	1.549.841	89.570	5,78%
Dels quals: Valors representatius de deute	9.496	11.604	-2.108	-18,17%
	988.346	1.063.561	-75.215	-7,07%

La **cartera de préstecs i partides a cobrar** s'ha situat, al tancament de l'exercici 2017, en 1.639.411 milers d'euros i ha registrat un increment del 5,78%, en termes relatius, i un augment de 89.570 milers d'euros, en termes absoluts, respecte al tancament de l'exercici anterior, com a resultat, bàsicament, de l'increment en el crèdit a la clientela.

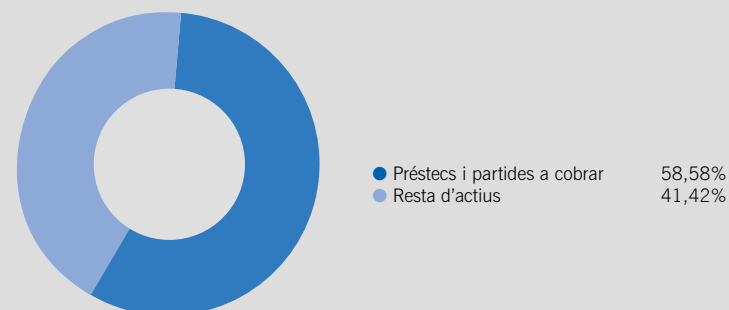
Tot seguit, es mostra l'evolució dels préstecs i partides a cobrar i la de la resta de l'actiu en els últims cinc exercicis:

PRÉSTECES I PARTIDES A COBRAR I RESTA D'ACTIUS (EN MILIONS D'EUROS)

Els préstecs i partides a cobrar, en l'exercici 2017, representen un 58,58% de l'actiu total.

PRÉSTECES I PARTIDES A COBRAR I RESTA D'ACTIUS RESPECTE AL TOTAL DE L'ACTIU (%)

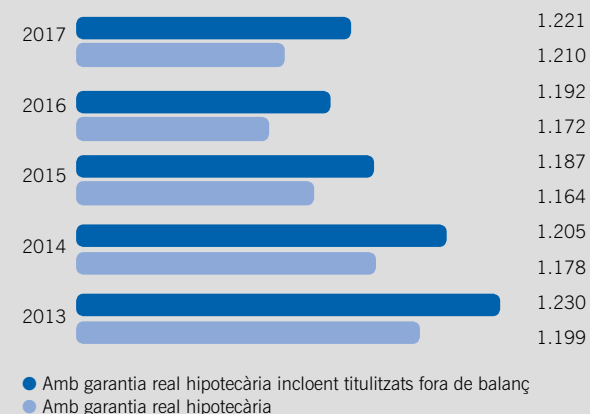
El **crèdit a la clientela**, que és el component principal de la cartera de préstecs i partides a cobrar, ha registrat un increment del 6,23%, en termes relatius, respecte a l'exercici anterior i ha assolit la xifra d'1.624.086 milers d'euros al tancament de l'exercici 2017.

EVOLUCIÓ DEL CRÈDIT A LA CLIENTELA (EN MILIONS D'EUROS)

Dins del crèdit a la clientela, el crèdit **amb garantia hipotecària** ha estat d'1.209.875 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2017, la qual cosa representa un 74,50% del total del crèdit net a la clientela i un 43,23% de l'actiu total en la data esmentada.

EVOLUCIÓ DELS DEUTORS AMB GARANTIA HIPOTECÀRIA (EN MILIONS D'EUROS)

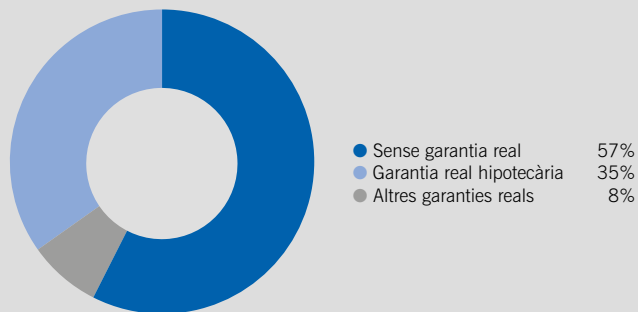

Per la seva banda, el nombre d'operacions de crèdit amb garantia hipotecària formalitzades durant l'exercici 2017 ha ascendit a 819 i l'import total de nou finançament atorgat ha estat de 146.621 milers d'euros.

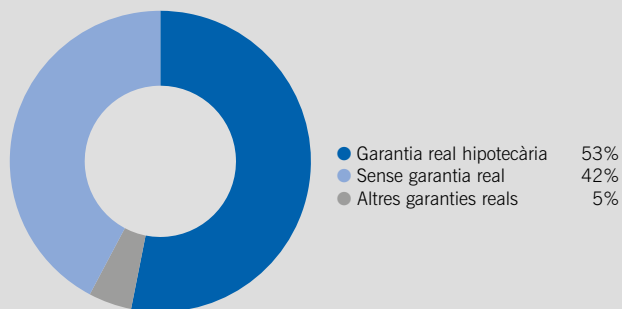
També cal assenyalar l'increment en un 7,62% registrat en el crèdit a la clientela **sense garantia real**, que ha assolit els 282.544 milers d'euros al tancament de l'exercici 2017 davant els 262.532 milers d'euros de l'exercici anterior. Per la seva banda, el nombre d'operacions sense garantia real formalitzades durant l'exercici 2017 ha ascendit a 1.352 i l'import total de nou finançament atorgat ha estat de 116.605 milers d'euros.

Finalment, el finançament total concedit ha estat de 276.047 milers d'euros, que corresponen a 2.353 operacions.

DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE D'ALTES DE PRÉSTECES I CRÈDITS (%)

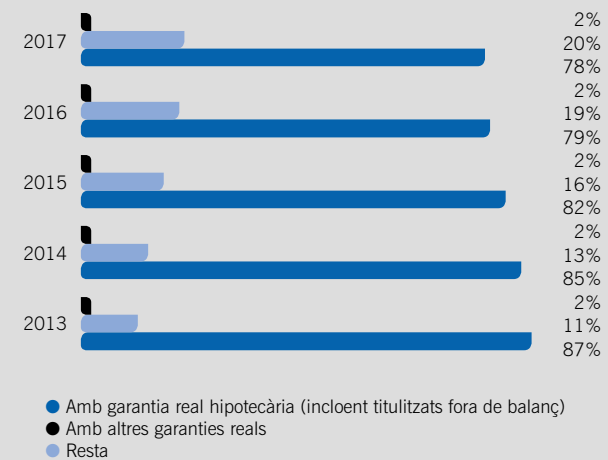

DISTRIBUCIÓ DE L'IMPORT D'ALTES DE PRÉSTECES I CRÈDITS (%)

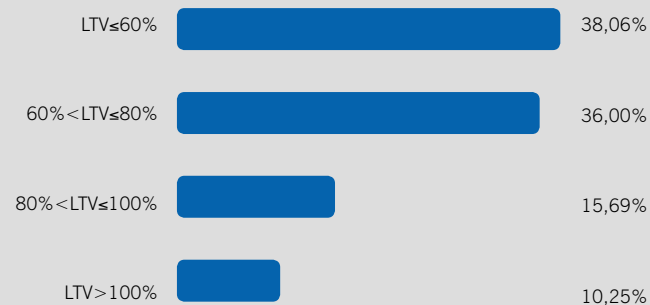
Pel que fa a l'evolució de la [distribució del crèdit a la clientela](#), cal destacar-ne el manteniment d'una bona qualitat i el seu suport, en gran part, per garanties reals, la majoria de les quals són hipotecàries.

EVOLUCIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ DEL CRÈDIT A LA CLIENTELA AMB RISC NORMAL PER TIPOLOGIA DE GARANTIA (%)

El crèdit amb garantia hipotecària a les llars per a l'adquisició de l'habitatge representa el 73,71% del crèdit amb garantia real hipotecària. El 74,06% d'aquest crèdit presenta un *Loan to Value* (LTV) inferior o igual al 80%, prenent com a referència per al seu càlcul les taxacions convenientment actualitzades en l'exercici 2017, d'acord amb la distribució per LTV que es mostra a continuació:

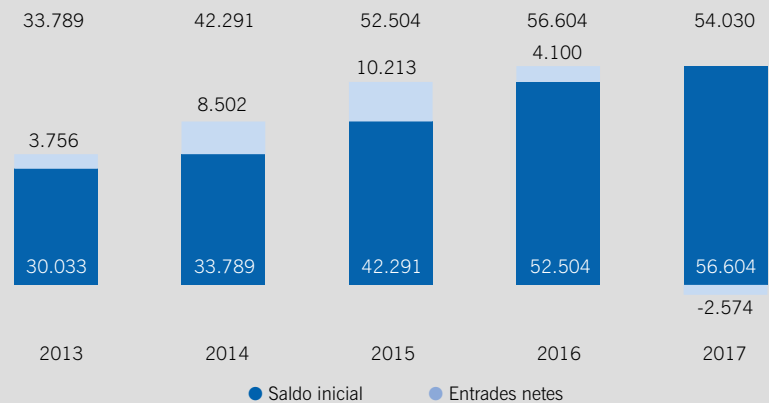
DISTRIBUCIÓ PER LTV DEL CRÈDIT HIPOTECARI A LES LLARS PER A L'ADQUISICIÓ D'HABITATGE (%)

A més, les operacions de refinançament i reestructuració, al tancament de l'exercici 2017, s'han situat en 30.813 milers d'euros respecte als 34.902 milers d'euros assolits en l'exercici anterior, la qual cosa representa un 1,90% del total del crèdit a la clientela.

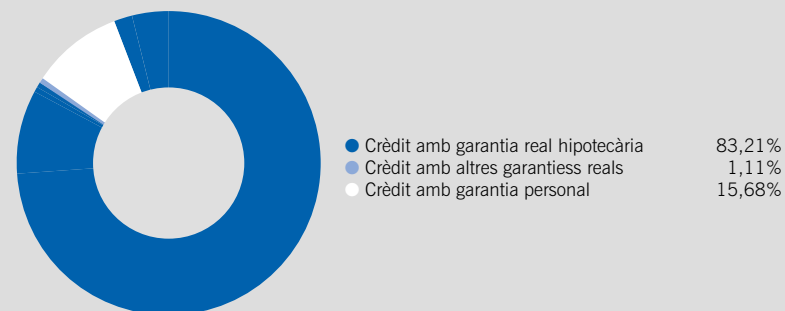
El crèdit dubtós, en data 31 de desembre de 2017, s'ha situat en 54.030 milers d'euros respecte als 56.604 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior.

EVOLUCIÓ DEL CRÈDIT DUBTÓS (EN MILERS D'EUROS)

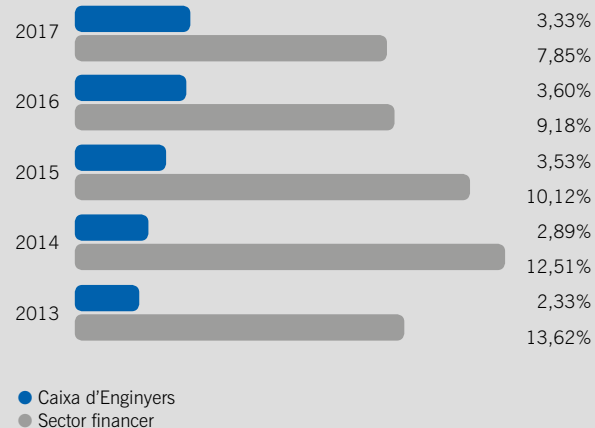
El crèdit dubtós, en data 31 de desembre de 2017, es distribueix en 44.957 milers d'euros corresponents a la cartera de préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i 9.073 milers d'euros corresponents a la resta de préstecs i crèdits, la qual cosa representa un 83,21% i un 16,79%, respectivament.

EVOLUCIÓ DEL CRÈDIT DUBTÓS PER TIPOLOGIA DE GARANTIA (%)

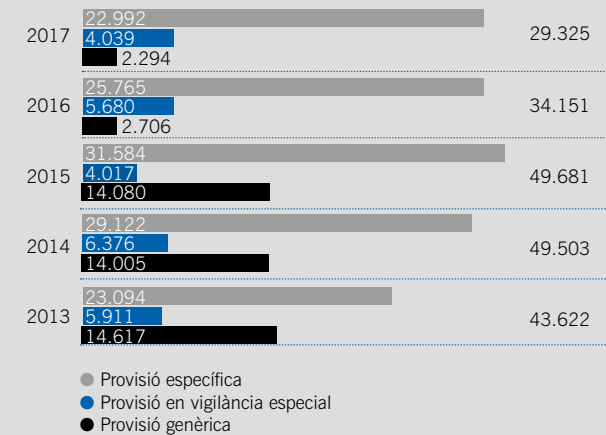
Dels actius dubtosos, en data 31 de desembre de 2017, 36.730 i 17.300 milers d'euros corresponen a imports classificats per morositat i per raons diferents a la morositat, respectivament. La **ràtio de morositat** del crèdit a la clientela, en data 31 de desembre de 2017, ha estat del 3,33% davant el 3,60% de 31 de desembre de 2016. Cal destacar que l'Entitat ha mantingut la ràtio de morositat substancialment per sota de la mitjana del sector financer, que s'ha situat, al tancament de l'exercici 2017, en el 7,85%. Aquesta evolució és el resultat de l'aplicació rigorosa d'una estricta política de concessió creditícia, de la qualitat dels actius i de les seves garanties.

EVOLUCIÓ DE LA RÀTIO DE MOROSITAT (%)

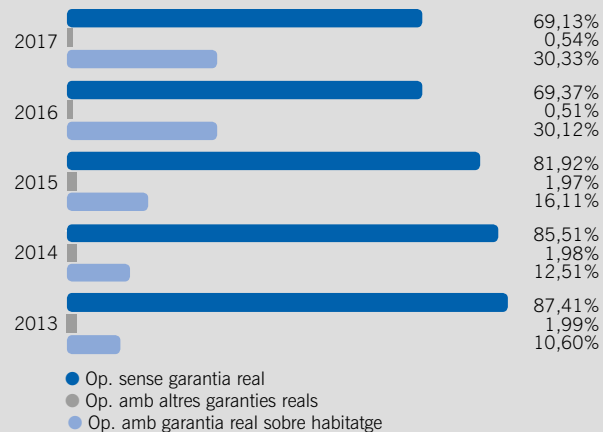
Les **provisions de la cartera de préstecs i partides a cobrar** han passat de 34.151 milers d'euros a 29.325 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2016 i 2017, respectivament, d'acord amb els requisits exigits pel Banc d'Espanya i atesos els criteris de màxima prudència valorativa.

EVOLUCIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ DE LES PROVISIONS (EN MILERS D'EUROS)

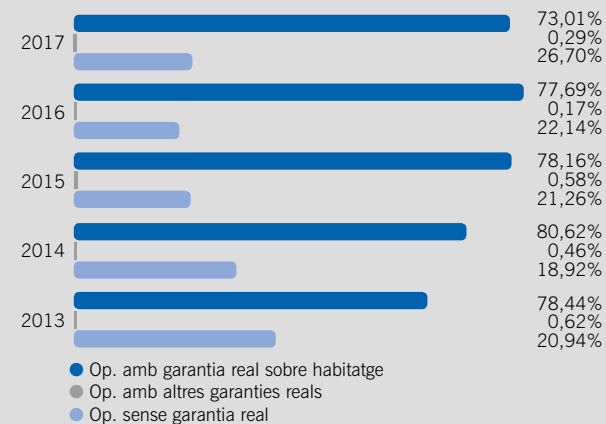

Cal assenyalar que el 30,33%, el 42,89% i el 73,01% de les **provisions genèriques per a risc normal**, de les **provisions genèriques per a risc normal en vigilància especial** i de les **provisions específiques per a risc dubtós**, respectivament, estan cobrint actius emparats per garantia hipotecària.

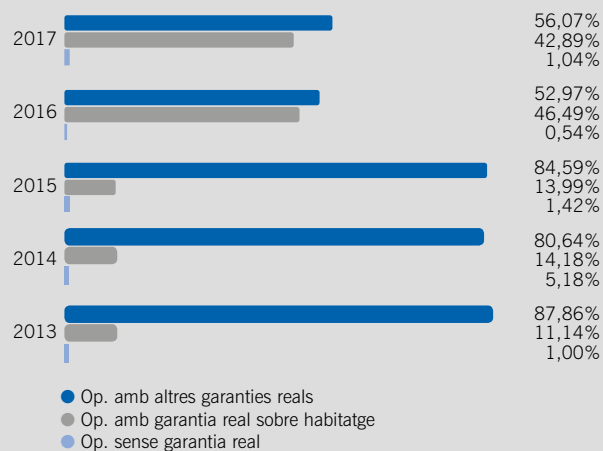
EVOLUCIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ DE LA PROVISIÓ GENÈRICA PER A RISC NORMAL (%)

EVOLUCIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ DE LA PROVISIÓ GENÈRICA PER A RISC DUBTÓS (%)

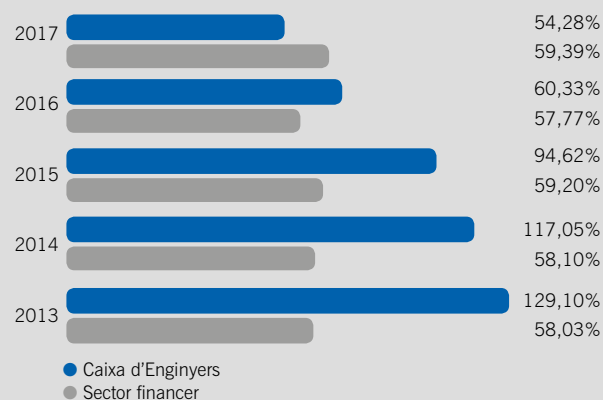

EVOLUCIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ DE LA PROVISIÓ GENÈRICA PER A RISC NORMAL EN VIGILÀNCIA ESPECIAL (%)

La política estricta en la concessió de crèdit adoptada per l'Entitat, que permet mantenir la morositat en nivells baixos, combinada amb l'aplicació de criteris de màxima prudència valorativa en la determinació de les necessitats de cobertura del risc de crèdit, es tradueix en una [ràtio de cobertura](#) del crèdit dubtós del 54,28% en data 31 de desembre de 2017.

EVOLUCIÓ DE LA RÀTIO DE COBERTURA (%)

Els [actius adjudicats](#), que corresponen a actius rebuts per l'Entitat en pagament de deutes, s'han situat en 1.740 milers d'euros el 31 de desembre de 2017, davant els 1.223 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior. Així mateix, el volum d'aquesta cartera, en data 31 de desembre de 2017, representa el 0,06% de l'actiu total. Cal assenyalar que la gestió dels actius adjudicats la fa la mateixa Entitat.

La [titulització hipotecària](#) és el procés mitjançant el qual una entitat financera cedeix els drets de crèdit hipotecari que té en l'actiu del seu balanç per transformar-los en actius financers negociables en mercats organitzats. Per tant, és un instrument de finançament pel qual s'utilitzen drets de crèdit il·líquids com a element col·lateral per convertir-se en actius financers líquids negociables.

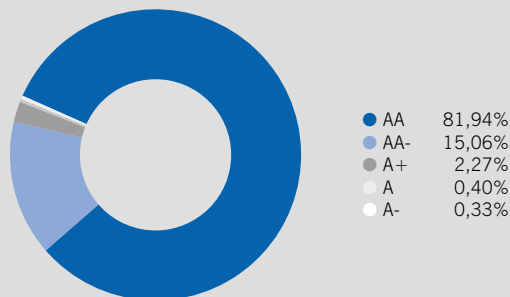
Caixa d'Enginyers ha participat en cinc programes de titulització hipotecària multicedents, dels quals, actualment, tres continuen vigents amb un import pendent d'amortitzar, el 31 de desembre de 2017, de 37.820 milers d'euros davant un import inicial de 241 milions d'euros.

A més, l'Entitat ha realitzat, com a cedent única, dos programes de titulització d'actius hipotecaris, el fons Caixa Enginyers TDA 1, Fons de Titulització d'Actius, i el fons Caixa Enginyers AyT 2, Fons de Titulització d'Actius, per un import inicial de 270 milions i 450 milions d'euros, respectivament. En data 31 de desembre de 2017, l'import pendent d'amortització, agregat per a les dues titulitzacions, és de 441.089 milers d'euros.

Tot seguit, s'inclou la distribució per qualificació creditícia dels bons emesos¹ pels cinc programes de titulització d'actius, abans comentats, que l'Entitat manté en cartera, en data 31 de desembre de 2017, per un import total de 476.819 milers d'euros.

¹ El [ràting](#) assignat seguint els criteris establerts en la CRR, en cas de disposar de dues avaluacions creditícies de diferents agències de [ràting](#), es correspon amb la més baixa de les qualificacions.

DISTRIBUCIÓ DELS BONS PER QUALIFICACIÓ CREDITÍCIA (%)

Vegeu l'apartat 7. Gestió del risc d'aquest informe, en el qual es fa una anàlisi exhaustiva dels diferents riscos assumits pel Grup.

8.1.2. Passiu i altres recursos gestionats

Volum de negoci

El **volum de negoci bancari**, definit a nivell de gestió com la suma dels recursos de tercers gestionats i el crèdit a la clientela brut, ha estat de 5.750.361 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2017, davant els 5.456.385 milers d'euros el 31 de desembre de 2016, la qual cosa representa un augment de 293.976 milers d'euros (5,39%, en termes relatius).

Tot seguit, es detalla la distribució del volum de negoci:

en milers d'euros	2017	2016	Variació (abs)	Variació (%)
Crèdit a la clientela brut	1.611.341	1.551.626	59.715	3,85%
Recursos gestionats del passiu	2.377.618	2.310.152	67.466	2,92%
Recursos gestionats fora de bañanç	1.761.402	1.594.607	166.795	10,46%
Total volum de negoci	5.750.361	5.456.385	293.976	5,39%

VOLUM DE NEGOCI (EN MILERS D'Euros)

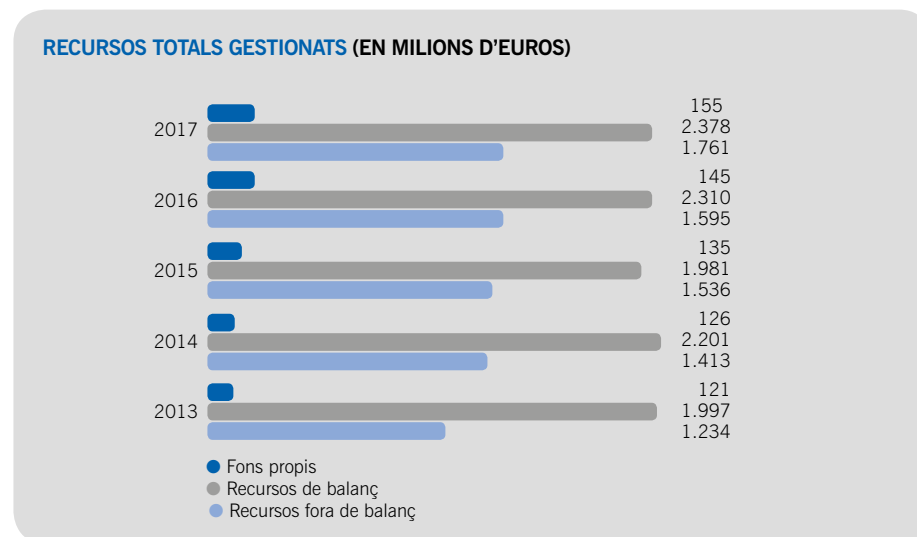
Recursos gestionats

El total de **recursos de tercers gestionats i fons propis** ha estat, en data 31 de desembre de 2017, de 4.293.572 milers d'euros davant els 4.049.988 milers d'euros de 31 de desembre de 2016, la qual cosa representa un augment de 243.584 milers d'euros (6,01%, en termes relatius).

Tot seguit, es detalla la distribució dels recursos gestionats:

en milers d'euros	2017	2016	Variació (abs)	Variació (%)
Fons propis	154.552	145.229	9.323	6,42%
Recursos gestionats del passiu	2.377.618	2.310.152	67.466	2,92%
Recursos gestionats fora de balanç	1.761.402	1.594.607	166.795	10,46%
Total Recursos de tercers gestionats i fons propis	4.293.572	4.049.988	243.584	6,01%
Dels quals: Total Recursos gestionats de clients	3.796.077	3.709.753	86.324	2,33%

A més, tot seguit es presenta la seva evolució en els últims cinc exercicis segons la seva classificació:

Recursos gestionats del passiu

Els **recursos gestionats del passiu** s'han situat, en data 31 de desembre de 2017, en 2.377.618 milers d'euros en comparació dels 2.310.152 milers d'euros de 31 de desembre de 2016, la qual cosa representa un increment de 67.466 milers d'euros (2,92%, en termes relatius).

Els **dipòsits de la clientela** han incrementat en 49.608 milers d'euros (2,25%, en termes relatius) i s'han situat, el 31 de desembre de 2017, en 2.252.329 milers d'euros davant els 2.202.721 milers d'euros del tancament de l'exercici 2016.

La composició dels dipòsits de la clientela segons la seva naturalesa presenta la distribució següent:

en milers d'euros	2017	2016	Variació (abs)	Variació (%)
Dipòsits a la vista	1.409.462	1.233.239	176.223	14,29%
Dipòsits a termini	575.429	786.208	-210.779	-26,81%
Cessions temporals d'actius	266.829	181.696	85.133	46,85%
Ajustos per valoració	609	1.578	-969	-61,41%
Total Dipòsits de clients	2.252.329	2.202.721	49.608	2,25%

El [finançament del Banc Central Europeu](#) s'ha situat en 100 milions d'euros el 31 de desembre de 2017 respecte als 70 milions d'euros de l'exercici anterior, la qual cosa representa un increment de 30 milions d'euros (42,86%, en termes relatius). Tot aquest finançament correspon a la liquiditat obtinguda a través del programa de finançament a llarg termini del BCE (TLTRO II), el qual s'està traslladant íntegrament als socis a través de la concessió de crèdit.

Finalment, cal destacar que el Grup ha mantingut una [ràtio de liquiditat estructural](#) del 128,76%, al tancament de l'exercici 2017, més de 40 punts per sobre de la mitjana del sector financer, un aspecte que manifesta la seva posició excel·lent de liquiditat i que li permet fer front a canvis de l'entorn financer, així com a episodis d'estrès en els mercats financers. Al seu torn, aquesta situació òptima de liquiditat li permet disposar d'una àmplia oferta de finançament per als socis i l'economia (vegeu l'apartat 7.7. *Gestió del risc – Risc estructural de liquiditat* d'aquest informe).

[Recursos gestionats de fora de balanç](#)

Els [recursos gestionats de fora de balanç](#) han ascendit a 1.761.402 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2017, en comparació dels 1.594.607 milers d'euros de 31 de desembre de 2016, la qual cosa representa un increment del 10,46%, en termes relatius.

L'estratègia adoptada pel Grup és proporcionar una àmplia oferta de serveis d'inversió als socis, el tractament fiscal dels quals és més favorable que el dels productes d'estalvi tradicionals, en un entorn financer de tipus d'interès extraordinàriament reduïts.

Tot seguit, es detalla la distribució dels recursos gestionats de fora de balanç:

en milers d'euros	2017	2016	Variació (abs)	Variació (%)
Fons d'inversió	880.528	765.072	115.456	15,09%
Fons d'inversió interns	597.193	572.720	24.473	4,27%
Fons d'inversió externs	283.335	192.352	90.983	47,30%
Assegurances	412.273	376.539	35.734	9,49%
Fons de pensions interns	218.263	198.760	19.503	9,81%
Pla de previsió assegurat	90.964	91.405	(441)	(0,48%)
Pla individual d'estalvi sistemàtic	52.797	46.895	5.902	12,59%
Rendes vitalícies	7.831	6.267	1.564	24,96%
Sialp	26.882	16.990	9.892	58,22%
Unit linked	5.985	6.351	(366)	(5,76%)
Fons de pensions externs	9.551	9.871	(320)	(3,24%)
Valors	468.601	452.996	15.605	3,44%
Renda variable	384.181	342.511	41.670	12,17%
Renda fixa	84.420	110.485	(26.065)	(23,59%)
Total recursos gestionats de fora de balanç	1.761.402	1.594.607	166.795	10,46%

El patrimoni dels **fons d'inversió** gestionat per Caixa d'Enginyers Gestió i el patrimoni dels fons d'inversió externs comercialitzats pel Grup **que formen part dels recursos gestionats de fora de balanç**, en el seu conjunt, s'han situat, a tancament de l'exercici 2017, en 880.528 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 15,09%, en termes relatius, com a resultat, bàsicament, de noves aportacions per part dels socis.

El patrimoni total dels fons d'inversió gestionat per Caixa d'Enginyers Gestió, en data 31 de desembre de 2017, ha ascendit a 608.464 milers d'euros davant els 590.056 milers d'euros de l'exercici anterior, la qual cosa representa un augment del 3,12%, en termes relatius.

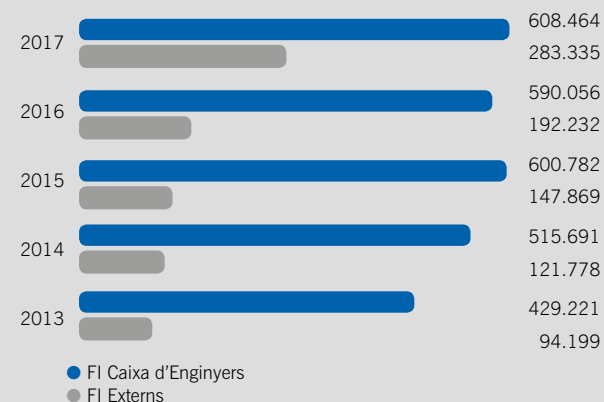
Tot seguit, s'indica la distribució dels fons d'inversió gestionats per Caixa d'Enginyers Gestió per tipus de fons:

en milers d'euros	2017	2016	Variació
FI de Renda Fixa	123.273	99.246	24,21%
FI de Renda Variable	215.184	160.187	34,33%
FI de RF Mixta	126.573	115.772	9,33%
FI de RV Mixta	25.515	27.694	-7,87%
FI Garantit	46.824	151.250	-69,04%
Altres fons	71.095	35.907	98,00%
Total general	608.464	590.056	3,12%

El nombre total de comptes de partícips dels fons d'inversió gestionats ha estat de 30.517 i 28.049 comptes, en data 31 de desembre de 2017 i 2016, respectivament, la qual cosa representa un increment del 8,80%.

Tot seguit, es mostra l'evolució dels fons d'inversió comercialitzats pel Grup en els últims cinc exercicis:

EVOLUCIÓ DELS FONS D'INVERSIÓ COMERCIALIZATS (EN MILERS D'EUROS)

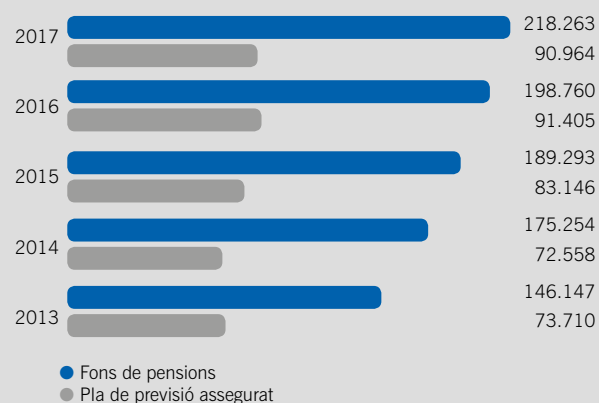

El **Servei de Gestió Discrecional de Carteres** de Caixa d'Enginyers ha tancat l'exercici 2017 amb un patrimoni gestionat de 211.092 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 47,05% respecte al tancament de l'exercici anterior. Aquest servei d'inversió ofereix una resposta immediata i dinàmica de gestió en funció de la successió de fets que es produeixen en els mercats financers.

La previsió social complementària, corresponent als drets consolidats dels **fons de pensions** i a la provisió matemàtica del **pla de previsió assegurat**, gestionada per la filial Caixa d'Enginyers Vida, s'ha situat, en data 31 de desembre de 2017, en 309.227 milers d'euros davant els 290.165 milers d'euros de 31 de desembre de 2016, la qual cosa representa un increment del 6,57%.

Tot seguit, es mostra l'evolució dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat en els últims cinc exercicis:

EVOLUCIÓ DELS FONS DE PENSIONS I DEL PLA DE PREVISIÓ ASSEGURAT (EN MILERS D'EUROS)

La distribució per tipus dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat, els dos gestionats per Caixa d'Enginyers Vida, és la següent:

en milers d'euros	2017	2016	Variació
Ocupació	9.108	5.723	59,15%
FP de Renda Fixa	13.146	15.420	-14,75%
FP de Renda Variable	76.525	61.871	23,68%
FP de RF Mixta	57.858	54.804	5,57%
FP de RV Mixta	56.946	55.679	2,28%
FP Garantit	4.680	5.263	-11,08%
PPA	90.964	91.405	-0,48%
Total Fons de pensions i PPA	309.227	290.165	6,57%

A més, el nombre total de comptes de participis dels fons de pensions s'ha situat en 12.838 i 12.106 comptes, en data 31 de desembre de 2017 i 2016, respectivament, la qual cosa ha representat un increment del 6,05%.

Vegeu l'apartat 6.2.3. *Nosaltres – Serveis Personalitzats* d'aquest informe, en el qual s'amplia la informació relativa als productes gestionats pel Grup.

8.1.3. Fons propis

Els **fons propis** del Grup, en data 31 de desembre de 2017, s'han situat en 166.805 milers d'euros davant els 157.255 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior.

EVOLUCIÓ DELS FONS PROPIS (EN MILERS D'EUROS)

El **capital social**, en data 31 de desembre de 2017, ha ascendit a 72.613 milers d'euros, corresponents a 756.385 títols de Caixa d'Enginyers distribuïts entre 22.390 socis amb aportacions al capital de Caixa d'Enginyers.

EVOLUCIÓ DEL CAPITAL SOCIAL (EN MILERS D'EUROS)

En data 31 de desembre de 2017, les entitats dependents del Grup Caixa d'Enginyers han mantingut 44.346 títols cooperatius per un valor nominal de 4.257 milers d'euros, la qual cosa representa un 5,86% del total del capital de l'Entitat.

Com a cooperativa de crèdit, Caixa d'Enginyers manté una estructura de capital molt atomitzada, que compleix en tot moment amb els límits marcats en els Estatuts, de manera que no hi ha cap soci que tingui títols cooperatius per un import superior al 2,50% del capital social, en el cas de persones físiques, o al 10,00%, en el cas de persones jurídiques.

Les participacions més significatives en el capital social de l'Entitat, per part de persones jurídiques, corresponen a la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers i a Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda., amb el 4,53% i l'1,02%, respectivament, en data 31 de desembre de 2017. Pel que fa a les participacions per part de persones físiques, el grau elevat d'atomització de socis de l'Entitat comporta que la participació individual més elevada se situï, en data 31 de desembre de 2017, únicament en el 2,50%.

La **base social** del Grup Caixa d'Enginyers ha augmentat en 17.815 socis durant l'exercici 2017 i ha assolit un total de 160.412 el 31 de desembre de 2017. Tot seguit, es mostra l'evolució de la base social en els últims cinc exercicis:

EVOLUCIÓ DEL NÚMERO DE SOCIS

El 92,70% dels socis del Grup són persones físiques i el 7,30% són persones jurídiques. En data 31 de desembre de 2017, la xifra de socis, quant a persones físiques i jurídiques, ha estat de 148.701 i 11.711, respectivament.

Les **reserves** del Grup s'han situat, en data 31 de desembre de 2017, en 86.196 milers d'euros, una xifra que representa un augment del 9,55% respecte a l'exercici anterior. Les reserves suposen el 51,67% dels fons propis.

EVOLUCIÓ DE LES RESERVES (EN MILERS D'EUROS)

EVOLUCIÓ DEL RESULTAT CONSOLIDAT (EN MILERS D'EUROS)

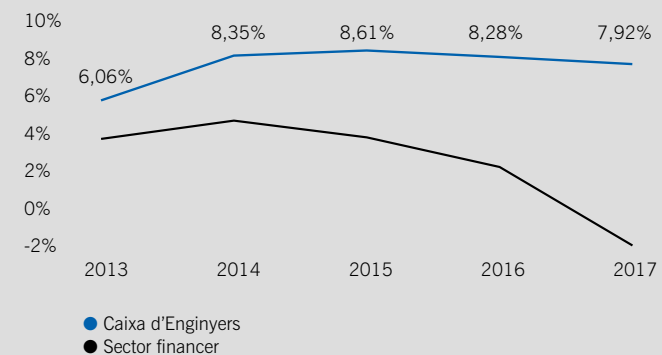
8.2 Resultats

8.2.1. Resultat consolidat

El [resultat de l'exercici del Grup](#), en data 31 de desembre de 2017, ha estat de 12.240 milers d'euros, la qual cosa representa un increment de l'1,82% respecte als 12.021 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2016.

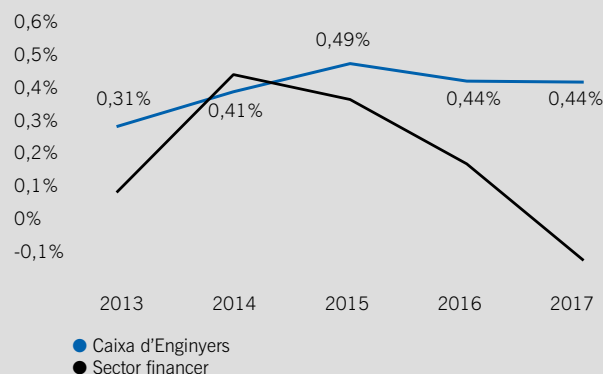
En termes de rendibilitat, la [rendibilitat sobre recursos propis \(ROE\)](#) s'ha situat, al tancament de l'exercici 2017, en el 7,92% davant el 8,28% aconseguit el 31 de desembre de 2016. Aquesta disminució lleugera reflecteix el creixement orgànic dels fons propis que, per la seva banda, ha permès potenciar la fortalesa financera del Grup.

EVOLUCIÓ DE LA RENDIBILITAT SOBRE RECURSOS PROPIS (ROE)

Així mateix, la **rendibilitat sobre actius (ROA)** s'ha situat en el 0,44%, en data 31 de desembre de 2017, mantenint-se en el mateix nivell de l'exercici anterior.

EVOLUCIÓ DE LA RENDIBILITAT SOBRE ACTIUS (ROA)

El **marge d'interessos** durant l'exercici 2017 s'ha situat en 37.147 milers d'euros i ha registrat un augment de 766 milers d'euros (2,11%, en termes relatius) respecte a l'exercici 2016. Aquest augment és a causa, bàsicament, de la prolongada baixada dels tipus d'interès, que ha continuat condicionant la reducció del cost de finançament i, alhora, la canalització de part dels dipòsits a termini a dipòsits a la vista i a altres productes financers de fora de balanç amb més rendibilitat. Per la seva banda, el volum d'ingressos també s'ha reduït, a conseqüència de la rendibilitat més baixa de les posicions renovades de renda fixa i del descens de la rendibilitat de la cartera d'inversió creditícia, en aquest context de tipus d'interès persistentment baixos, en què l'euríbor a 12 mesos ha registrat valors negatius (-0,186%, el desembre de 2017).

EVOLUCIÓ DEL MARGE INTERÈS (EN MILERS D'EUROS)

El **net entre ingressos i despeses per comissions** durant l'exercici 2017 s'ha situat en 23.738 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2017, respecte als 20.462 milers d'euros registrats el desembre de 2016, la qual cosa representa un augment de 3.276 milers d'euros (16,01%, en termes relatius).

Concretament, els **ingressos per comissions** han passat de 22.602 milers d'euros a 25.869 milers d'euros als exercicis 2016 i 2017, respectivament, la qual cosa representa un increment del 14,45% (3.267 milers d'euros, en termes absoluts), a causa, bàsicament, de la pujada del volum de comissions percebudes per la gestió de productes corresponents al negoci de gestió d'actius, en particular, dels fons d'inversió i de la gestió discrecional de carteres, i del negoci assegurador.

El **resultat net d'operacions financeres** ha ascendit a 3.587 milers d'euros al tancament de l'exercici 2017, a causa, bàsicament, de la materialització de part de plusvàlues latents de la cartera d'actius financers disponibles per a la venda, aprofitant la conjuntura dels mercats.

Com a resultat de les diferents magnituds exposades, el **marge brut**, en data 31 de desembre de 2017, s'ha situat en 63.035 milers d'euros davant els 57.275 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2016, la qual cosa representa un increment del 10,06%. Cal assenyalar que el marge d'interessos i les comissions netes representen el 96,59% del marge brut al tancament de l'exercici 2017.

El **resultat de l'activitat d'explotació** ha augmentat 841 milers d'euros, en termes absoluts (6,68%, en termes relatius), i ha passat de 12.598 milers d'euros a 13.439 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2016 i 2017, respectivament.

**EVOLUCIÓ DEL RESULTAT DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ
(EN MILERS D'EUROS)**

A efectes comparatius, es han ajustat els resultats de l'activitat d'explotació corresponents als exercicis anteriors al 2016, segons els requeriments establerts en els nous estats FINREP.

Les **despeses d'explotació** (despeses d'administració i amortitzacions) han incrementat en un 4,46% respecte a l'exercici anterior com a resultat del procés de creixement orgànic en què es troba immers el Grup. Per la seva banda, les altres despeses d'administració, en línia amb l'objectiu clau del Grup de contenció i racionalització de la despesa, s'han mantingut estables, amb un lleuger increment del

0,80% respecte a l'exercici anterior, fet que ha permès situar la **ràtio d'eficiència** en el 70,79% (davant el 76,25% de l'exercici anterior).

8.2.2. Resultats individuals de les entitats del Grup

Tot seguit, es mostra l'evolució dels resultats de **Caixa d'Enginyers** i de les **filials** del Grup, així com de l'entitat associada Norbolsa, entitat en què Caixa d'Enginyers manté una participació del 10% amb l'objectiu de potenciar els serveis prestats actualment als socis en l'àmbit dels mercats de valors, línia de negoci estratègica del Grup:

RESULTATS DE LES ENTITATS DEL GRUP	2017	2016	Variació (abs)	Variació (%)
Caixa de Crèdit dels Enginyers, S. Coop. de Crèdit	9.816	10.087	(271)	(2,69%)
Caixa Enginyers Gestió, SGIIC, SAU	442	241	201	83,40%
Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurnaces, SAU	1.340	1.163	177	15,22%
Caixa Enginyers, Operador de Bancaassegurances Vinculat, SLU	598	589	9	1,53%
Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda.	31	27	4	14,81%
Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers	(172)	515	(687)	(133,40%)
RESULTATS DE LES ENTITATS ASSOCIADES	2017	2016	Variació (abs)	Variació (%)
Norbolsa SV, S.A.	1.615	945	670	70,90%

(xifres econòmiques en milers d'euros)

(*) Caixa d'Enginyers manté una participació a Norbolsa, SV, SA del 10%.

Durant l'exercici 2017, el resultat de la [Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers](#) s'ha situat en -172 milers d'euros, ja que, en aquest exercici, la Fundació ha aplicat, a ajuts per a la promoció de l'activitat educativa i cultural, els excedents de l'exercici anterior pendents d'aplicar, derivats del donatiu extraordinari de 500 milers d'euros rebut de Caixa d'Enginyers a finals de l'exercici 2016, en el marc del programa d'activitats previstes per a la celebració del 50 aniversari de Caixa d'Enginyers.

8.2.3. Remuneració als òrgans de govern

Totes les remuneracions percebudes pel Consell Rector i les comissions delegades de l'Entitat i pels Consells d'Administració de les filials del Grup corresponen al reintegrament de les despeses que els origina l'acompliment de la seva funció, així com a dietes per assistència a reunions. Els òrgans de govern no perceben cap altra remuneració pel desenvolupament de les seves funcions com a membres dels esmentats consells i comissions.

Les remuneracions dels membres del Consell Rector i dels Consells d'Administració de les filials han ascendit a 332 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 25,76% respecte als 264 milers d'euros amb què va tancar l'exercici anterior.

El Grup no ha contret obligacions en matèria de pensions o pagaments de primes d'assegurances de vida amb els membres dels òrgans de govern esmentats.

8.2.4. Proposta de distribució de resultats

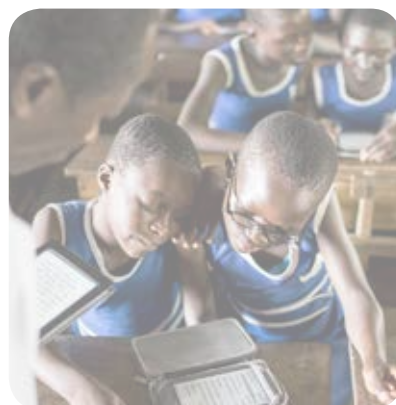
El resultat de Caixa d'Enginyers, en data 31 de desembre de 2017, ha estat de 9.816 milers d'euros.

Tot seguit, es detalla la proposta de distribució del resultat de l'exercici 2017, que el Consell Rector de l'Entitat sotmet a l'aprovació de l'Assemblea General de Socis:

Distribució del resultat	2017
Interessos a pagar als socis per aportacions al capital	2.873
A reserva obligatòria	3.857
A reserva voluntària	3.086
	9.816

(xifres econòmiques en milers d'euros)

El repartiment dels 2.873 milers d'euros en concepte d'interessos a pagar als socis per aportacions al capital comporta l'aplicació d'un tipus d'interès nominal del 4,00%.

09

50 ANIVERSARI

Caixa d'Enginyers ha celebrat el 2017 els seus 50 anys d'història. Una història que comença per iniciativa d'un grup d'enginyers que constitueix una societat amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats del seu col·lectiu a través de serveis financers i asseguradors globals.

Després de cinc dècades, l'Entitat s'ha consolidat com un referent en l'àmbit de les cooperatives de crèdit en el mercat europeu i ha mantingut la seva fidelitat a un model de banca responsable i sempre pròxima als seus socis.

Per compartir aquest moment històric amb tots els socis i professionals, Caixa d'Enginyers va organitzar durant el 2017 diferents accions commemoratives i informatives que es van recollir en un web específicament dissenyat per donar cobertura a l'esdeveniment. La pàgina comptava amb materials divulgatius com una línia del temps en la qual es resumia la història de Caixa d'Enginyers des dels seus orígens fins a l'actualitat a través de les seves fites més rellevants, així com un espai que recollia les principals notícies publicades per la premsa.

Així mateix, es va editar un vídeo inspirat en els nostres valors i en la filosofia que ens han portat avui a ocupar un rellevant paper en el sector.

Els Amics de les Arts, al Palau de la Música

Caixa d'Enginyers vol estar a prop de les noves generacions de professionals. Per aquesta raó, amb motiu del 50 aniversari de l'Entitat, el 28 de juny es va organitzar un concert del grup de pop català Els Amics de les Arts al Palau de la Música, un dels edificis modernistes més emblemàtic de Barcelona.

Comitè Executiu de l'EACB

El mateix marc emblemàtic de la capital catalana, el Palau de la Música, els dies 15 i 16 de juny va acollir la trobada que es va dur a terme entre l'Associació Europea de Banca Cooperativa (EACB) i la Unió Nacional de Cooperatives de Crèdit (UNACC).

Per primera vegada en la seva història, l'EACB celebrava el seu Comitè Executiu a Barcelona, una reunió periòdica que permet abordar els avenços en les actuacions d'interès comú, en matèria reguladora i supervisora, en el sector de les cooperatives de crèdit que formen part de l'Associació.

A més, durant les jornades que reuneixen la banca cooperativa de tot Europa, Japó i Canadà, es van abordar els reptes de futur del sector financer i cooperatiu a través de diferents fòrums, reunions i workshops.

Un concert *De pel·lícula* a L'Auditori

Caixa d'Enginyers va organitzar, el 20 de novembre, a l'Auditori de Barcelona el concert *De pel·lícula*. Més de 2.000 socis de l'Entitat van poder gaudir, de la mà de l'Orquestra Simfònica del Vallès, d'un concert dedicat a les bandes sonores més emblemàtiques de la història del cinema amb la participació dels dobladors dels seus protagonistes.

Acció 50

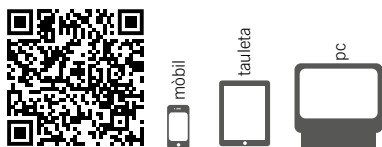
L'acció social que duu a terme la Fundació Caixa d'Enginyers també va tenir el seu pes específic durant aquest any de celebracions. Per commemorar l'aniversari de l'Entitat, la Fundació va organitzar el Concurs "Acció 50" que permetia els socis triar, a través d'una votació on-line, el projecte al qual es lliuraria una aportació extraordinària per donar-li un nou impuls.

Els socis van triar els projectes entre les tres línies d'actuació de la Fundació (formació, reinserció laboral i sostenibilitat) i es va sortejar entre tots els participants en la votació un viatge a Moçambic per conèixer, de primera mà, els projectes que duu a terme l'ONG Enginyeria sense Fronteres.

En total, hi van participar més de 8.000 socis i els projectes guanyadors van ser "Arròs que il·lumina", de l'ONG ONGAWA Enginyeria per al Desenvolupament Humà, i "Os bru i boscos madurs: preservant les joies del Pirineu", de la també ONG Associació Sèlvans.

Avui dia, Caixa d'Enginyers manté la mateixa vocació de prestar serveis que quan es va fundar, però a un ampli conjunt de col·lectius professionals i, per descomptat, a la societat, donant resposta a les necessitats que sorgeixen i prioritzant la responsabilitat per sobre del lucre i sempre amb una visió sostenible en totes les nostres accions.

Accedeixi a l'informe complet a

<https://www.caixa-enginyers.com/ca/web/portal/informacion-economica-financiera>

Edició

Caixa d'Enginyers

Disseny

gosban reporting

